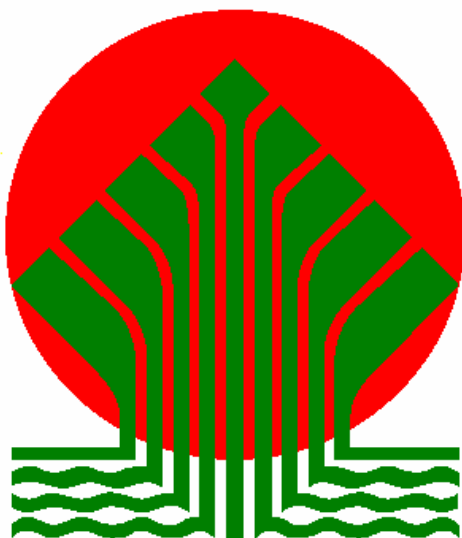

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

**SPRAWOZDANIE
z działalności
Narodowego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w 2006 roku**

Warszawa, marzec 2007

Spis treści

Streszczenie	3
I. Informacje ogólne	7
I.1. Podstawy prawne działalności	7
I.2. Organy Narodowego Funduszu	7
I.3. Rozpatrywane wnioski w Narodowym Funduszu w 2006 r.	9
I.4. Schemat organizacyjny	10
I.5. Zatrudnienie	12
I.6. Szkolenia	12
II. Realizacja planu finansowego	13
II.1. Wykonanie planu finansowego – tabela PFC (plan funduszu celowego)	15
II.2. Wpływy i wydatki środków finansowych	21
II.3. Koszty działalności i źródła ich pokrycia	23
II.4. Wydatki i zakupy inwestycyjne własne	23
II.5. Stan zobowiązań na koniec roku	24
II.6. Przychody i wydatki środków finansowych pochodzących z pomocy zagranicznej	24
II.7. Subfundusze	24
II.8. Podsumowanie	25
II.9. Tabele realizacji planu finansowego	25
III. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska	30
III.1. Finansowanie ochrony środowiska według form finansowania	30
III.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska	30
III.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska według dziedzin	33
III.4. Finansowanie ochrony środowiska w przekroju województw	41
III.5. Podsumowanie	43
III.6. Tabele realizacji planu finansowania ochrony środowiska	43
IV. Umorzenia pożyczek i kredytów	45
V. Pomoc publiczna udzielana przedsiębiorcom	45
VI. Nadzór właścicielski i współpraca z bankami	46
VI.1. Nadzór właścicielski	46
VI.2. Współpraca z bankami	47
VII. Realizacja programów i efekty ekologiczne osiągnięte w wyniku realizacji przedsięwzięć zakończonych w 2006 r. i planowane do osiągnięcia z umów podpisanych w 2006 r.	49
VII.1. Wstęp	49
VII.2. Ochrona powietrza	50
VII.3. Ochrona wód i gospodarka wodna	56
VII.4. Ochrona powierzchni ziemi	61
VII.5. Ochrona przyrody i krajobrazu	66
VII.6. Leśnictwo	72
VII.7. Państwowy Monitoring Środowiska	77
VII.8. Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków	81
VII.9. Górnictwo	84
VII.10. Geologia	87
VII.11. Edukacja ekologiczna	90
VII.12. Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	95
VII.13. Podsumowanie	99

VIII. Współpraca z zagranicą	103
VIII.1. Wstęp	103
VIII.2. Realizacja planu wydatkowania środków zagranicznych prezentowanych w bilansie Narodowego Funduszu	103
VIII.3. Realizacja planu wydatkowania środków zagranicznych rozliczanych z rachunków pozabilansowych Narodowego Funduszu	104
VIII.4. Ekologiczny Fundusz Partnerski PHARE	106
VIII.5. SIDA – ochrona powietrza i klimatu	107
VIII.6. Fundusz Spójności	107
VIII.7. Sektorowy Program Operacyjny – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw Działanie 2.4	116
VIII.8. Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy	119
IX. Działalność wybranych komórek organizacyjnych biura Narodowego Funduszu	120
IX.1. Wydział Komunikacji Społecznej	120
IX.2. Zespół Współpracy z Regionami	121
IX.3. Departament Kontroli Funduszy Strukturalnych i Departament Kontroli Funduszu Spójności.	121
IX.4. Wydział Organizacyjny i Administracyjny	122
IX.5. Zespół Zamówień Publicznych	123
IX.6. Zespół Zamówień Publicznych	125
Załączniki	
1 Wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu rozpatrywane w 2006 roku - wg daty wpłynięcia	
2 Wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu rozpatrywane w 2006 roku - etapy rozpatrywania	
3 Wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu rozpatrywane w 2006 roku - przyznane dofinansowanie	

Streszczenie

W 2006 r. podstawowa działalność Narodowego Funduszu nakierowania została na pełne wykorzystanie bezzwrotnej pomocy zagranicznej, w tym przede wszystkim środków z Funduszu Spójności i z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 2.4 Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw.

Podjęte zostały zdecydowane działania naprawcze w celu nadrobienia zapóźnień z lat 2000-2005 we wdrażaniu projektów dofinansowywanych z Funduszu Spójności/ISPA. Do końca 2005 roku zostało wykorzystanych jedynie 7,0% środków z Funduszu Spójności przyznanych Polsce w okresie 2001-2005 na dostosowanie do wymagań unijnych w obszarze ochrony środowiska. W 2006 roku w Narodowym Funduszu podjęto działania intensyfikujące absorpcję środków unijnych. Dzięki temu poziom realizacji wydatków na koniec 2006 roku, dotyczący środków przekazanych przez beneficjentów wykonawcom, wyniósł ok. 14% tj. **615,6** mln euro. Tym niemniej, do wykorzystania pozostało nadal prawie **3,7** mld euro, a więc średniorocznie w okresie 2007-2010 nieco ponad **900** mln euro. W 2006 r. podpisanych zostało 233 kontrakty na kwotę **743,8** mln euro, podczas gdy w całym okresie 2001-2005 podpisano ich 312 na kwotę **1.119,9** mln euro. W 2006 r. Narodowy Fundusz wypłacił beneficjentom **132,8** mln zł pożyczek inwestycyjnych, w latach 1999-2005 jedynie **114,4** mln zł. Przedstawione liczby pokazują jak ogromne zapóźnienia wystąpiły w absorpcji środków z Funduszu Spójności/ISPA w latach 2000-2005.

W 2006 r. zakończono proces wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności Przedsiębiorstw Działanie 2.4. Zawarto 224 umowy na kwotę łączną dofinansowania **642.483** tys. zł, co stanowi 79% alokacji środków. Przy uwzględnieniu umów zawartych w 2005 r. na działanie 2.4 podjęto zobowiązania umowne wydatkowania środków publicznych w kwocie **743.280** tys. zł. W sumie tej udział Narodowego Funduszu mierzony jako ekwiwalent dotacji brutto wynosi **218.450** tys. zł, zaś EFRR **524.831** tys. zł. Środki te uzupełniają wkład prywatny beneficjentów dofinansowania w wysokości prawie **1.460.000** tys. zł, co stanowi 65% kosztu całkowitego realizowanych przedsięwzięć. Świadczy to o wysokiej celowości realizacji tych działań.

W 2006 r. zmieniona została struktura organizacyjna Narodowego Funduszu w celu podporządkowania jej funkcjom związanym z przygotowaniem i wdrażaniem projektów dofinansowywanych środkami pomocowymi. Została ona dostosowana również do realizacji nowych zadań związanych z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej na lata 2007-2013 tj. Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko.

Zmieniona została również polityka stanowienia zasad udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu, prowadzona w latach 2002-2005. Odstąpiono od ciągłego obniżania oprocentowania pożyczek i stosowania nieuzasadnione wysokich ich umorzeń. W 2006 r., dla jednostek samorządu terytorialnego, wysokość oprocentowania pożyczek uzależniona została od dochodów na mieszkańca. Oprocentowanie pożyczek, udzielanych przez Narodowy Fundusz, było w 2006 r. w dalszym ciągu konkurencyjne. Preferencyjne finansowanie inwestycji proekologicznych jest konieczne, ponieważ wiele samorządów jest nadal w trudnej sytuacji finansowej i tylko dzięki pożyczkom z Narodowego Funduszu są w stanie realizować inwestycje.

W 2006 r. opracowana została „Strategia działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2005-2008”, której sporządzenia zaniechano w latach poprzednich. Przewiduje się w niej, że Narodowy Fundusz pozostanie wiodącym ogniwem w polskim systemie finansowania ochrony środowiska. Wraz z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Bankiem Ochrony Środowiska S.A. i innymi podmiotami będzie realizował zadania z zakresu ochrony środowiska podporządkowane pełnemu wykorzystaniu bezzwrotnych środków pomocy zagranicznej, w tym przede wszystkim z Unii Europejskiej oraz realizacji polityki ekologicznej państwa. Strategia ta została już uchwalona przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu, uzgodniona z Ministrem Środowiska i podlega dalszemu opiniowaniu w trybie przewidzianym w ustawie Prawo ochrony środowiska.

W zakresie pozostałej działalności statutowej działania Narodowego Funduszu w 2006 roku koncentrowały się na realizacji zadań wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

Realizując priorytety swojej działalności Narodowy Fundusz w 2006 r. na finansowanie ochrony środowiska wydatkował łącznie w formie zwrotnej i bezzwrotnej kwotę **1.448** mln zł, co stanowi 88% wielkości planowanej.

W ramach środków dotacyjnych wydatkowano ponad **405** mln zł, z czego:

- na przedsięwzięcia z dziedziny geologii prawie **78** mln zł – 19% środków dotacyjnych,
- na zadania z dziedziny górnictwa ponad **68** mln zł – 17% środków dotacyjnych (głównie finansowanie górnictwa siarki),
- na Państwowy Monitoring Środowiska **59** mln zł – 15% środków dotacyjnych,
- na inwestycje z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej prawie **53** mln zł – 13% środków dotacyjnych (inwestycje wieloletnie),
- na przedsięwzięcia z dziedziny ochrony powietrza ponad **41** mln zł, na edukację ekologiczną prawie **21** mln zł.

Finansowanie pożyczkowe Narodowego Funduszu w wysokości **655** mln zł, ukierunkowane było głównie na:

- zadania z zakresu ochrony powietrza (**233** mln zł) - 36% środków pożyczkowych (przedsięwzięcia z zakresu energetyki),
- inwestycje z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej **165** mln zł – 25% środków pożyczkowych (głównie KPOŚK),
- współfinansowanie przedsięwzięć z udziałem środków Funduszu Spójności **164** mln zł (w tym: wzrost salda pożyczek płatniczych **31** mln zł) - 25% środków pożyczkowych,
- linie kredytowe udzielane przez BOŚ S.A. ze środków Narodowego Funduszu **54** mln zł – 8% środków pożyczkowych,
- zadania z dziedziny ochrony powierzchni ziemi w kwocie prawie **29** mln zł.

Na działalność kapitałową w 2006 r. Narodowy Fundusz przeznaczył kwotę ponad **388** mln zł (objęcie akcji BOŚ S.A.)

Powyższe wydatki dokonane zostały przy wykorzystaniu posiadanych zasobów środków pieniężnych i papierów wartościowych na początek 2006 r. w kwocie **372** mln zł oraz osiągniętych w ciągu roku wpływów w kwocie ponad **1.892** mln zł, które stanowiły 119% wielkości planowanej.

O wielkości wpływów zdecydowały:

- wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych oraz pozostałych opłat zasilających wyodrębnione subfundusze, których beneficjentem na mocy obowiązujących przepisów prawnych jest Narodowy Fundusz (w łącznej kwocie **975** mln zł, w tym wpływy subfunduszy w kwocie **619** mln zł) ,
- zwroty rat pożyczek i kredytów (**813** mln zł),
- wpływy uzyskane w wyniku prowadzenia działalności statutowej (głównie odsetki od pożyczek i kredytów, odsetki od lokat bankowych i papierów wartościowych, pozostałe wpływy w łącznej kwocie ponad **104** mln zł).

W ujęciu memoriałowym finansowy obraz działalności Narodowego Funduszu w 2006 r. przedstawia tabela PFC, z której wynika, że przychody wyniosły ponad **1.123** mln zł, co stanowiło 148% planowanej, zaś wydatki **503** mln zł, tj. 53% planowanych wydatków.

Przekroczenie wielkości planowanych przychodów było skutkiem głównie większych niż oczekiwano przychodów wynikających z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, stanowiących po raz pierwszy przychód Narodowego Funduszu (prawie **341** mln zł, wobec planowanych **50** mln zł), i świadczy to o skali importu używanych aut z zagranicy.

Niskie wykonanie wydatków ogółem jest skutkiem redukcji wydatków dotacyjnych, co z kolei wynika z przesunięcia wydatkowania środków z finansowania dotacyjnego na finansowanie pożyczkowe. Takie podejście było skutkiem analizy kierunków działalności Narodowego Funduszu, która wykazała, że wypełnienie wskazanego w art. 400 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązku prowadzenia gospodarki finansowej w celu pełnego wykorzystania „bezzwrotnych” środków pochodzących z UE wymaga maksymalnego koncentrowania się na zwrotnym finansowaniu ochrony środowiska (finansowanie pożyczkowe i kapitałowe), kosztem finansowanie bezzwrotnego (tj. dotacji i umorzeń). W tym kierunku zmienione zostały m.in. zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania poręczeń, kredytów i dotacji ze środków Narodowego Funduszu.

Różnica pomiędzy uzyskanymi przychodami, a poniesionymi kosztami (wydatkami) doprowadziła do uzyskania w 2006 r. zysku w kwocie ponad **624** mln zł, zwiększającego stan majątku netto Narodowego Funduszu do poziomu **5.430** mln zł.

Podpisane w 2006 r. umowy o dofinansowanie spowodują osiągnięcie efektów ekologicznych m.in. w zakresie:

- redukcji emisji SO₂ o 48 tys. ton rocznie,
- redukcji emisji CO₂ o 881 tys. ton rocznie,
- zwiększenia przepustowości oczyszczalni ścieków o 48 tys. m³ na dobę,
- wykonania sieci kanalizacyjnych o długości przeszło 701 tys. km,
- unieszkodliwienia 12 ton odpadów niebezpiecznych (mogilniki),

- zwiększenia pojemności geometrycznej składowisk o 350 tys. m³.

Przedstawione dane nie obejmują całości efektów ekologicznych, które zostaną uzyskane w wyniku realizacji umów zawartych w 2006 r. Nie przedstawiono tu efektów umów z zakresu szeroko pojętej ochrony przyrody, edukacji ekologicznej, geologii i górnictwa itd., których wymiar przedstawiany jest w ujęciu rzeczowym.

W zakresie działań administracyjnych służących absorpcji środków pomocowych Unii Europejskiej w 2006 roku Narodowy Fundusz podjął zdecydowane działania mające na celu pomoc dla beneficjentów w zakresie przygotowania materiałów przetargowych, postępowań przetargowych, dokumentów rozliczeniowych, raportów przejściowych. Przeprowadzono warsztaty dla grup beneficjentów oraz wiele szkoleń indywidualnych. Skrócono opiniowanie materiałów przetargowych z półtora miesiąca do piętnastu dni roboczych. Działania te przyniosły wymierne efekty, i są nadal są kontynuowane.

I. Informacje ogólne

I.1. Podstawy prawne działalności

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zwany dalej „Narodowym Funduszem” działa na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.).

Podstawowymi przepisami regulującymi gospodarkę finansową Narodowego Funduszu są:

- ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz 2104 z późn. zm),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 230, poz.1934).

Podstawowymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie Narodowego Funduszu są:

- Statut Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wydany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 czerwca 2002 r. (Dz. U. Nr 96, poz. 865),
- Plan finansowy stanowiący załącznik do ustawy budżetowej – sporządzany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu budżetu państwa,
- Plan działalności - sporządzany zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska do dnia 31 stycznia każdego roku składający się z:
  - planu finansowego,
  - planu finansowania ochrony środowiska.
- Regulamin Organizacyjny Biura.

I.2. Organy Narodowego Funduszu

RADA NADZORCZA

W 2006 roku Rada Nadzorcza działała w składzie 8 osobowym do dnia 1.03.2006 r., od dnia 1.03.2006 r. do dnia 30.06.2006 r. w składzie 9 osobowym natomiast od 30.06.2006 r. w składzie 10 osób. Pracami Rady kierował do dnia 11.10.2006 r. Sławomir Skrzypek, natomiast od dnia 11.10.2006 r. Tadeusz Źarski. Ponadto w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- Zbigniew Myczkowski,
- Józef Koziół,
- Mateusz Mróz,
- Marek Zaborowski,
- Jerzy Indra (do 1.03.2006 r.)
- Janusz Karczmarek (do 1.03.2006 r.)
- Marian Knappek (do 1.03.2006 r.)
- Romualda Lizak (do 1.03.2006 r.)
- Władysław Skalny (do 1.03.2006 r.)
- Kazimierz Szabla (do 1.03.2006 r.)

- Stanisław Bodys (do 30.06.2006 r.)
- Ryszard Grobelny (od 30.06.2006 r.)
- Marek Nawara (do 30.06.2006 r.)
- Krzysztof Masiuk (od 30.06.2006 r.)
- Czesław Śleziak (do 19.09.2006 r.)
- Adam Wasiak (od 19.09.2006 r.)
- Artur Michalski (do 25.09.2006 r.)
- Janusz Wojdalski (od 25.09.2006 r.)
- Mariusz Poznański (od 30.06.2006 r.)

Rada Nadzorcza odbyła 14 posiedzeń, na których podjęła 233 uchwały. Rada zapoznawała się także z informacjami przygotowanymi przez Zarząd oraz rozpatrywała wnioski dotyczące udziału Narodowego Funduszu w spółkach prawa handlowego.

W 2006 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Narodowego Funduszu za rok 2005 oraz zatwierdziła plan działalności Narodowego Funduszu na 2006 rok, przyjęła także listę przedsięwzięć priorytetowych przewidzianych do finansowania ze środków Narodowego Funduszu w roku 2007 oraz zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków Narodowego Funduszu.

Rada Nadzorcza rozpatrywała wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska kwotą powyżej **1.000.000** euro w przypadku dofinansowania w formie pożyczki oraz kwotą powyżej **500.000** euro w przypadku dotacji.

Łącznie w 2006 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła 102 wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu na kwotę **982.242** tys. zł, w tym **378.678** tys. zł w formie dotacji i **603.564** tys. zł w formie pożyczek

Wykonując funkcję nadzoru Rada przeprowadzała kontrole prawidłowości działalności bieżącej Narodowego Funduszu, w tym załatwiania odwołań, zgodności podjętych decyzji z obowiązującymi procedurami, oceniała prawidłowość funkcjonowania spółek prawa handlowego z udziałem Narodowego Funduszu, a także badała poziom kosztów utrzymania Rady Nadzorczej, Zarządu i Biura Narodowego Funduszu.

Ponadto Rada Nadzorcza czynnie włączyła się w prace dotyczące usprawnień działania Narodowego Funduszu, powołując zespoły robocze do spraw:

- uproszczeń w postępowaniu z przedsięwzięciami dofinansowywanymi ze środków Funduszu Spójności,
- opracowania założeń do Strategii działania Narodowego Funduszu.

Zgodnie ze swoimi kompetencjami Rada Nadzorcza powoływała i odwoływała przedstawicieli Narodowego Funduszu w radach nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

ZARZĄD

W 2006 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

- Prezes Zarządu – Kazimierz Kujda,
- Zastępca Prezesa Zarządu – Bernadetta Czerska – od 8.06.2006 r.
- Zastępca Prezesa Zarządu – Artur Michalski – od 18.09.2006 r.

- Zastępca Prezesa Zarządu – Jerzy Wolski – od 19.10.2006 r.
- Zastępca Prezesa Zarządu – Oskar Kowalewski – od 1.02.2006 r. do 4.10.2006 r.
- Zastępca Prezesa Zarządu – Janusz Stanisławski – do 30.05.2006 r.
- Zastępca Prezesa Zarządu – Lech Płotkowski – do 4.10.2006 r.,

Zarząd odbył w 2006 roku 151 posiedzeń. Praca Zarządu koncentrowała się głównie na podejmowaniu decyzji, koordynowaniu prac i nadzorze nad:

- obsługą i współfinansowaniem przedsięwzięć z udziałem środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Działania te dotyczyły wprowadzenia, bądź usprawnienia procedur zbierania wniosków, oceny formalnej i merytorycznej aplikacji oraz doprowadzenia do podpisania umowy finansowej, dokonania wypłat środków donorów oraz późniejszego monitorowania i kontroli wykonania umów,
- opracowaniem nowych zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków Narodowego Funduszu,
- przygotowaniem, przy współudziale Ministerstwa Środowiska oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, listy przedsięwzięć priorytetowych przewidzianych do finansowania ze środków Narodowego Funduszu w roku 2006,
- opracowywaniem Strategii działania Narodowego Funduszu na lata 2005-2008 oraz perspektyw działania do 2015 r.,
- wyborem przedsięwzięć do dofinansowania,
- bieżącą analizą i kontrolą sytuacji finansowej Narodowego Funduszu oraz realizacją planu finansowania ochrony środowiska,
- analizą zgodności wydatkowanych środków z priorytetami, kryteriami i planem działalności Narodowego Funduszu,
- analizą prawidłowości funkcjonowania spółek prawa handlowego z udziałem środków Narodowego Funduszu.

Dokonano zmian w strukturze organizacyjnej Biura Narodowego Funduszu, jego obsadzie kadrowej oraz technicznym wyposażeniu, niezbędnym do realizacji zwiększonych zadań.

I.3. Rozpatrywanie wniosków w Narodowym Funduszu w 2006 roku

W 2006 r. wpłynęło do Narodowego Funduszu 1214 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę **3.764.127** tys. zł z czego kwota wnioskowanego dofinansowania pożyczkowego wynosiła **2.405.395** tys. zł. Oprócz tego rozpatrywane były 634 wnioski złożone w latach poprzednich na kwotę **2.566.295** tys. zł, z czego wnioskowane pożyczki wynosiły **1.884.379** tys. zł. Szczegółową informację o wnioskach złożonych i rozpatrywanych w 2006 r. przedstawia załącznik 1.

Spośród analizowanych w 2006 roku wniosków odmownie rozpatrzono 451 wniosków. W 122 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z wnioskowania o dofinansowanie, bądź Narodowy Fundusz zaproponował im inną formę załatwienia wniosku (m.in. finansowanie ze środków banku z udziałem Narodowego Funduszu). Najczęściej odmowa wynikała z następujących przyczyn:

- wnioski złożono na zadania nie mieszczące się w celach określonych przez ustawę Prawo ochrony środowiska, w programach priorytetowych Narodowego Funduszu,
- wnioski złożono niekompletne i wnioskodawcy ich nie uzupełnili w terminie określonym procedurą,
- braku środków dotacyjnych w planie finansowym Narodowego Funduszu i rezygnacji wnioskodawcy z propozycji dofinansowania w formie pożyczki,
- braku możliwości zabezpieczenia pożyczki.

W 2006 r. najwięcej wniosków wpłynęło w dziedzinie Edukacji Ekologicznej (293 wniosków na kwotę **51.975** tys. zł), natomiast największe kwotowo dofinansowanie wnioskowane było na przedsięwzięcia z udziałem Funduszu Spójności na łączną kwotę **1.871.005** tys. zł (114 wniosków).

W 2006 r. Zarząd przyznał dofinansowanie w ramach 860 wniosków na kwotę **2.131.938** tys. zł, w tym **692.983** tys. zł w formie dotacji i **1.438.955** tys. zł w formie pożyczki.

Szczegółowe zestawienia dotyczące rozpatrywanych wniosków w 2006 r. przedstawione są w załącznikach nr 1, 2 i 3.

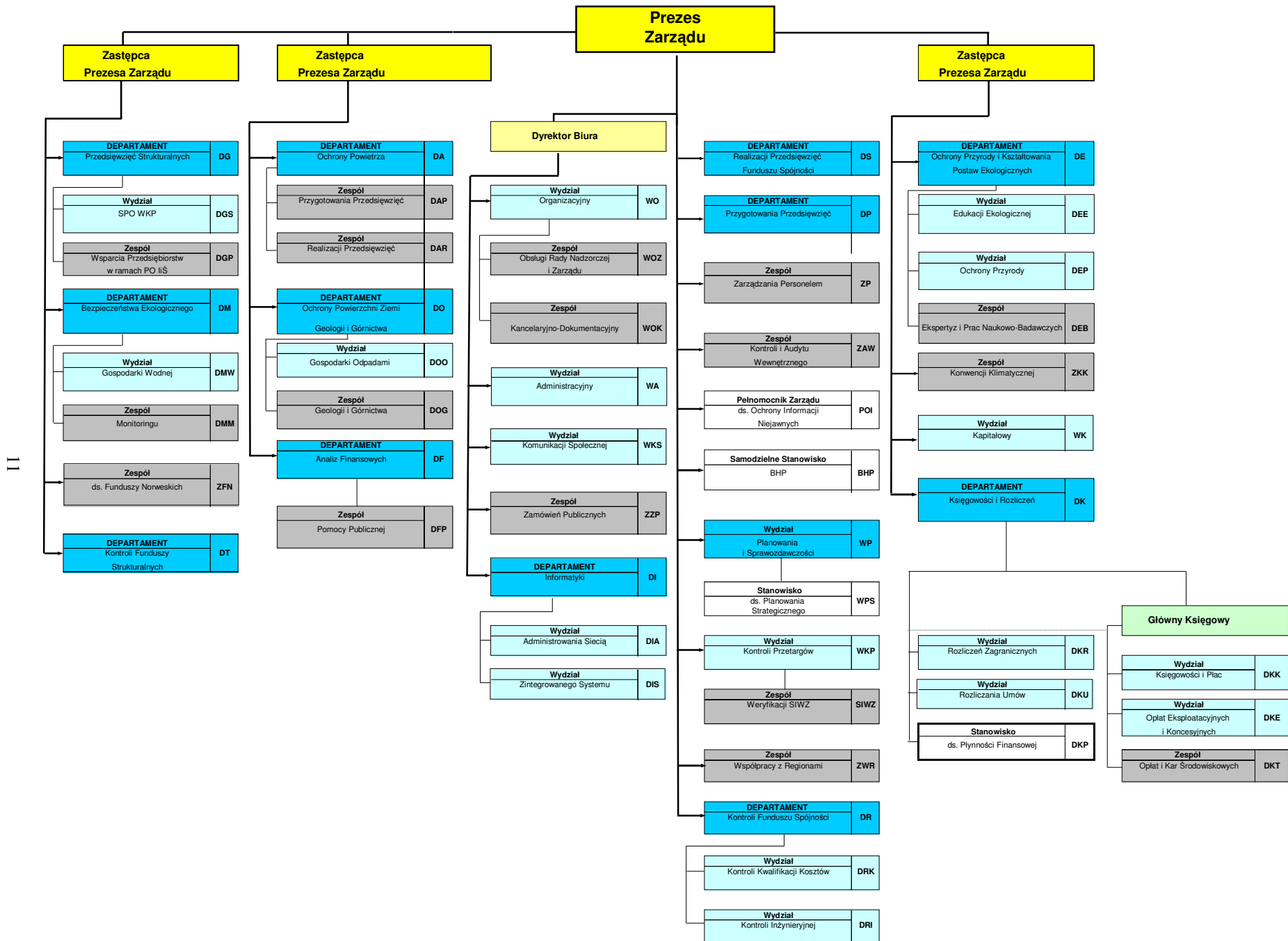
I.4. Schemat organizacyjny

Zmiany w strukturze organizacyjnej Narodowego Funduszu w 2006 r. ukierunkowane na usprawnienie funkcjonowania organizacji, szczególnie w zakresie obsługi środków pochodzących z pomocy zagranicznej z uwzględnieniem roli Narodowego Funduszu jako instytucji wdrażającej w nowym okresie programowania 2007-2013.

Ostatecznie komórki organizacyjne Narodowego Funduszu w 2006 r. zgrupowane zostały w pionach podległych odpowiednio:

- Prezesowi Zarządu,
- Zastępcom Prezesa Zarządu,
- Dyrektorowi Biura.

Szczegółowy schemat organizacyjny Narodowego Funduszu przedstawiono na rysunku 1.

I.5. Zatrudnienie

W dniu 31 grudnia 2006 r. zatrudnienie w Biurze Narodowego Funduszu wyniosło 423,96 etatów przeliczeniowych tj. 426 osób. W stosunku do 2005 r. zatrudnienie wzrosło o prawie 10% (38,3 etatów).

W ciągu roku podjęto zatrudnienie 97 osób, natomiast zaprzestano wykonywania pracy 59 osoby.

Strukturę zatrudnienia w 2006r. przedstawia poniższe zestawienie:

Staż pracy w Narodowym Funduszu		Wiek		Struktura		Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych	
Lata	Ilość osób	Lata	Ilość osób	Stanowisko	Ilość osób	Komórki	Ilość etatów
do 1	86	do 30	100	kadra kierownicza	44	finansowe, ekonomiczne i planistyczne	81
1-3	124	31-40	143				
4-6	51	41-50	75	ekspert	139	ekologiczne	158
7-10	81	51-60	92	specjalista	128		
11-14	72	pow.60	16	inspektor	80		
15 i więcej	12			pozostali	35	wspomagające	179,96

Wyższym wykształceniem legitymuje się obecnie 364 osób, tj. 85,4% pracowników, studia podyplomowe ukończyło 118 pracowników, natomiast dodatkowe specjalistyczne uprawnienia zawodowe posiada ponad 20% osób.

I.6. Szkolenia

Narodowy Fundusz kontynuując realizację strategii szkoleniowej „Narodowy Fundusz - organizacja ucząca się” współfinansował szkolenia pracowników. W 2006 r. 219 osób uczestniczyło w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje.

Szczególną uwagę przywiązywano do szkoleń pracowników zaangażowanych we wdrażanie i zarządzanie Funduszem Spójności, a także funduszami strukturalnymi i innymi funduszami zagranicznymi. W 2006 r. rozpoczęto również przygotowania do organizacji konferencji i szkoleń finansowanych ze środków pomocy technicznej Funduszu Spójności na podstawie Memorandum Finansowego nr 2002/PL/16/PA/013, które zostaną przeprowadzone w 2007 r.

W roku 2006 Zespół Zarządzania Personalem kontynuował projekt prowadzenia staży dla bezrobotnych absolwentów szkół wyższych. Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Narodowym Funduszem a Rejonowym Urzędem Pracy w Warszawie staż kontynuowało dwoje stażystów.

W roku 2006 praktyki studenckie w Narodowym Funduszu odbyło 27 studentów. Praktyki odbywały się bezpłatnie.

II. Realizacja planu finansowego

Projekt planu finansowego na 2006 rok w wersji budżetowej został uchwalony przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu w dniu 8 sierpnia 2005 r. Projekt ten w trakcie prac parlamentarnych nad ustawą budżetową na 2006 r. został zmieniony. Tabela 1 przedstawia w kolumnie 5 zestawienie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu na 2006 r. Zmiany polegały na zwiększeniu kwoty wydatków na dotacje inwestycyjne o **2.000** tys. zł (poz. III. 3.2) kosztem zmniejszenia o tę kwotę wydatków majątkowych własnych (poz. III. 3.1). Tytuł dotacji inwestycyjnych został uzupełniony o dopisek "w tym na finansowanie prac studialnych związanych z budową zbiornika wodnego Kąty – Myscowa do **3.000** tys. zł". Powyższa zmiana nie powoduje korekty wydatków inwestycyjnych ogółem, ma jednak wpływ na zmniejszenie stanu funduszu własnego (poz. V.) o **2.000** tys. zł z **4.510 996** tys. zł do **4.508.996** tys. zł, co nie zostało poprawione. Nie została skorygowana również kwota wykazywanych w części IV. wydatków na finansowanie zadań wynikających z ustawy tworzącej fundusz celowy ogółem (z **1.640.500** tys. zł na **1.642.500** tys. zł) i finansowanych w formie bezzwrotnej (z **810.500** tys. zł na **812.500** tys. zł). W kolumnie 6 przedstawiono prawidłowe wyliczenie stanu funduszu wynikające z nowelizacji planu w trakcie prac budżetowych.

Sejm RP w dniu 17 lutego 2006 r. uchwalił ustawę budżetową na 2006 r., której załącznikiem jest plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Plan ten stanowi część planu działalności Narodowego Funduszu uchwalonego przez Radę Nadzorczą w dniu 18 stycznia 2006 roku. Plan finansowy Narodowego Funduszu na 2006 r. nie był w ciągu roku zmieniany.

Tabela 1. Plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rok 2006 - zestawienie zmian

Poz.	Treść	Przewidywane wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r.	Plan na 2006 r.	Plan na 2006 r.
		Budżet Państwa oraz Projekt PFC NFOŚiGW	Projekt PFC NFOŚiGW	Budżet Państwa	Budżet Państwa - wersja z poprawnym wyliczeniem
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
I	Stan funduszu na początek roku	4 778 626	4 672 796	4 672 796	4 672 796
	w tym:				
1	Środki pieniężne	252 168	50 000	50 000	50 000
2	Udziały	305 358	352 858	352 858	352 858
3	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	251 117	200 000	200 000	200 000
4	Należności	3 987 907	4 075 791	4 075 791	4 075 791
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	3 941 596	4 020 299	4 020 299	4 020 299
5	Zobowiązania (minus)	-67 569	-70 082	-70 082	-70 082
II	Przychody	687 100	760 200	760 200	760 200
1	Składki i opłaty	519 000	651 200	651 200	651 200
1.1	- opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	285 000	360 700	360 700	360 700
1.2	- opłaty eksploatacyjne i koncesyjne	195 000	197 900	197 900	197 900
1.3	- opłaty produktowe	5 000	4 000	4 000	4 000
1.4	- opłaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego	4 000	4 000	4 000	4 000
1.5	- opłaty o których mowa w art.142 ustawy Prawo wodne	3 000	4 100	4 100	4 100
1.6	- opłaty za przyznanie uprawnień do emisji	27 000	26 000	26 000	26 000
1.7	- opłaty wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	50 000	50 000	50 000
1.8	- opłaty i kary za substancje zubożające warstwę ozonową	0	3 000	3 000	3 000
1.9	- pozostałe składki i opłaty	0	1 500	1 500	1 500
2	Pozostałe przychody	168 100	109 000	109 000	109 000
	w tym:				
	- przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	105 000	85 000	85 000	85 000
III	Wydatki	807 180	945 000	945 000	945 000
1	Dotacje na realizację zadań bieżących	124 672	120 000	120 000	120 000
2	Wydatki bieżące (własne)	100 930	111 500	111 500	111 500
2.1	- wynagrodzenia	34 648	40 400	40 400	40 400
2.2	- pochodne od wynagrodzeń	5 152	6 100	6 100	6 100
2.3	- pozostałe, w tym:	61 130	65 000	65 000	65 000
	- inne w tym:	61 130	65 000	65 000	65 000
	- pozostałe koszty finansowe	44 000	45 000	45 000	45 000
3	Wydatki inwestycyjne	581 578	713 500	713 500	713 500
3.1	- wydatki inwestycyjne (własne) i wydatki na zakupy inwestycyjne (własne)**)	14 250	23 000	21 000	21 000
3.2	- dotacje inwestycyjne (w tym na finansowanie prac studialnych związanych z budową zbiornika wodnego Kąty - Myscowa do 3.000 tys. zł***)	567 328	690 500	692 500	692 500
IV	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	1 682 000	1 640 500	1 640 500	1 642 500
1	finansowane w formie zwrotnej (pożyczki, kredyty, finansowanie kapitałowe)	990 000	830 000	830 000	830 000
2	finansowane w formie bezzwrotnej	692 000	810 500	810 500	812 500
	w tym:				
	- umorzenia pożyczek i kredytów	79 000	200 000	200 000	200 000
V	Stan funduszu na koniec roku (I+II-III)	4 672 796	4 510 996	4 510 996	4 508 996
	w tym:				
1	Środki pieniężne	50 000	50 000	50 000	50 000
2	Udziały	352 858	327 558	327 558	327 558
3	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	200 000	50 000	50 000	50 000
4	Należności	4 075 791	4 066 209	4 066 209	4 066 209
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	4 020 299	3 986 089	3 986 089	3 986 089
5	Zobowiązania (minus)	-70 082	-70 000	-70 000	-70 000

***) Wydatki i zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

**) zdanie dopisane w trakcie prac budżetowych

II.1. Wykonanie planu finansowego – tabela PFC (plan funduszu celowego)

Wykonanie planu finansowego Narodowego Funduszu – tabela PFC (plan funduszu celowego) zostało przedstawione w tabeli 2. Zestawienie to zawiera stan funduszu na początek i koniec roku, przychody oraz wydatki Narodowego Funduszu.

Stan funduszu jest to wartość funduszu własnego, na który składają się: fundusz podstawowy, fundusz rezerwowy, oraz zysk roku obrotowego. Wartość funduszu własnego odpowiada majątkowi netto, w związku z tym tabela PFC zawiera informacje o wartości głównych aktywów:

- środków pieniężnych,
- papierów wartościowych Skarbu Państwa,
- należności ogółem oraz należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów,

a także zobowiązań i pozycji zrównanych ze zobowiązaniami wykazywanych ze znakiem „minus”, oznaczających obce źródła finansowania aktywów zarządzanych przez Narodowy Fundusz. Pozycja ta obejmuje oprócz zobowiązań długo i krótkoterminowych, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe, środki funduszy zagranicznych powierzone Narodowemu Funduszowi, a także środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Pozycje przychodów i wydatków odpowiadają zwiększeniom i zmniejszeniom wartości funduszu własnego, z wyjątkiem wydatków inwestycyjnych własnych, które nie wpływają na wartość funduszu własnego.

Kategoria przychodów obejmuje:

- przychody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- przychody z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych,
- przychody z tytułu opłaty produktowej,
- przychody z tytułu opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego,
- przychody z tytułu opłat o których mowa w artykule 142 ustawy prawo wodne,
- przychody z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji,
- przychody z tytułu opłat wynikających z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- przychody z tytułu opłat i kar za substancje zubożające warstwę ozonową,
- przychody z tytułu pozostałych opłat i kar (wynikające z ustawy Prawo energetyczne),
- przychody pozostałe oznaczające inne przychody w tym: przychody finansowe, m.in. z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów oraz pozostałe przychody operacyjne oraz zyski nadzwyczajne.

Kategoria wydatków obejmuje:

- dotacje – przez które rozumie się wszystkie bezzwrotne formy finansowania ochrony środowiska, w tym:
  - dotacje na realizację zadań bieżących (dotacje nieinwestycyjne),

- dotacje inwestycyjne, obejmujące również dopłaty do oprocentowania kredytów oraz umorzenia pożyczek,
- wydatki bieżące (własne) – obejmujące:
  - wynagrodzenia,
  - pochodne naliczane od wynagrodzeń,
  - pozostałe, obejmujące koszty utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu, zdefiniowane w ustawie o rachunkowości: koszty finansowe, pozostałe koszty operacyjne i straty nadzwyczajne oraz wypłaty nagród z zysku wraz z pochodnymi,
- wydatki i zakupy inwestycyjne własne.

W strukturze przychodów i wydatków Narodowego Funduszu nie występują dotacje z budżetu państwa, z innych funduszy ani transfery na rzecz ludności.

II.1.1. Stan funduszu

Stan funduszu na początek roku wyniósł **4.806.162** tys. zł. Stan aktywów na początku 2006 wynosił:

• środki pieniężne:	208.843 tys. zł
• papiery wartościowe Skarbu Państwa:	163.384 tys. zł
• należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów:	4.068.517 tys. zł
• pozostałe aktywa:	431.307 tys. zł
w tym:	
- udziały i akcje w spółkach	371.577 tys. zł
- wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe aktywa trwałe	53.362 tys. zł

Zobowiązania: **-65.889** tys. zł

Na 2006 r. przychody (poz. II tabeli 2) zaplanowano w wysokości **760.200** tys. zł, a wydatki (poz. III tabeli 2) w wysokości **945.000** tys. zł.

Rzeczywiste przychody w 2006 r. wyniosły **1.123.314** tys. zł, co stanowiło 148% wielkości planowanej, a wydatki **502.882** tys. zł, tj. 53% planowanych wydatków.

Zaplanowane przychody oraz planowane wydatki oznaczające zmniejszenia, miały doprowadzić do spadku stanu funduszu na koniec roku (poz. IV tabeli 2) do wysokości **4.510.996** tys. zł. W rzeczywistości fundusz osiągnął wartość **5.430.164** tys. zł, tj. 120% wielkości planowanej.

Aktywa na koniec 2006 r. wyniosły:

• środki pieniężne:	754.482 tys. zł
• papiery wartościowe Skarbu Państwa:	34.310 tys. zł
• należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów:	3.893.501 tys. zł
• pozostałe aktywa:	811.270 tys. zł
w tym:	
- udziały i akcje w spółkach:	750.380 tys. zł
- wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe aktywa trwałe	53.670 tys. zł

Zobowiązania: **-63.399** tys. zł

Suma bilansowa (po stronie aktywów bilansu obejmująca majątek firmy oraz sposób użycia kapitałów równoważna po stronie pasywów źródłom pochodzenia majątku) Narodowego Funduszu wyniosła na koniec 2006 roku **5.493.563** tys. zł i była wyższa od stanu na początek roku o **621.511** tys. zł. Oznacza to, że w ujęciu realnym suma bilansowa zwiększyła się o ponad 11,6%.

II.1.2. Przychody

Wykonanie planu przychodów przedstawiono w tabeli 3.

W 2006 r. przychody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska (poz. I tabeli 3) wyniosły **357.386** tys. zł, co stanowi 99% wielkości planowanej na **360.700** tys. zł. Przychody te są skutkiem wypełniania przez podmioty korzystające ze środowiska obowiązku wnoszenia na zasadzie samoopodatkowania opłat, a także kar pieniężnych wynikających z niedopełnienia tego obowiązku.

Przychody z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych (poz. II tabeli 3) w 2006 r. wyniosły **203.589** tys. zł, co stanowi 103% wielkości planowanej na **197.900** tys. zł. Wpływy te są wynikiem wnoszenia opłat ustalanych na podstawie przepisów ustawy - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 8, z 2005 r. poz. 60 z póź. zm.). Wyższe przychody są efektem przede wszystkim zwiększenia ściągalności opłat przez Narodowy Fundusz poprzez działania dyscyplinujące płatników i egzekucję należności.

Przychody z tytułu opłat produktowych (poz. III tabeli 3) w 2006 r. wyniosły **6.430** tys. zł, czyli 161% wielkości planowanej na **4.000** tys. zł, co oznacza odwrócenie obserwowanego w latach ubiegłych trendu spadkowego we wpływach z tego tytułu. Wzrost przychodów wynikał m.in. z rozszerzenia grupy produktów od których odprowadzana jest opłata. Wpływy te zasilają Narodowy Fundusz jako skutek ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. Nr 63, z 2001 r. poz. 639 z późn. zm.). Wykazywana wyżej kwota przychodów z tytułu opłat produktowych nie obejmuje środków przekazanych do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wyniku redystrybucji środków z tytułu opłat produktowych za opakowania.

Przychody z tytułu wniesienia opłat rejestracyjnych za wydanie pozwolenia zintegrowanego (poz. IV tabeli 3) stanowią przychód Narodowego Funduszu od 2005 r. Ustawa Prawo Ochrony Środowiska w art. 201 wprowadziła obowiązek uzyskania pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie wybranych rodzajów instalacji przemysłowych, czyli na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska według zasad tzw. najlepszych dostępnych technik (BAT). W 2006 r. przychody z tego tytułu wyniosły **3.878** tys. zł tj. 97% wielkości planowanej na **4.000** tys. zł.

Przychody z tytułu opłat, o których mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.), (poz. V tabeli 3) tj. za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, usytuowanych na śródlądowych wodach powierzchniowych, opłat za oddanie w użytkowanie obwodów rybackich, opłat za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami wyniosły **4.108** tys. zł, co oznacza przekroczenie wielkości planowanej jedynie o **8** tys. zł.

Przychody z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji oraz opłata za wpis do Krajowego Rejestru Uprawnień do Emisji (poz. VI tabeli 3) stanowią przychód Narodowego Funduszu na mocy ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784). W 2006 r. wyniosły one **53.988** tys. zł, co stanowi 208% wielkości planowanej. Termin wprowadzenia rozporządzenia „w sprawie przyjęcia Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla na lata 2005-2007...” (27 grudnia 2005 r.) określił kalendarz dokonywania wpłat na rachunek Narodowego Funduszu. Z zapisów ustawy wynikało, że cała przewidywana kwota przychodów z tego tytułu wpłynie w 2006 r., nie jak przewidywano na podstawie prognoz Ministerstwa Środowiska, że 50% tych środków wpłynie w 2005 r., a drugie 50% w 2006 r. Sytuacja ta doprowadziła do znacznego przekroczenia wielkości planowanej.

Przychody z tytułu opłat z ustawy z 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202 z późn. zm.), (poz. VII tabeli 3) stanowiły po raz pierwszy w 2006 r. przychód Narodowego Funduszu. W okresie tym uzyskano z tego tytułu **340.795** tys. zł, co stanowi 682% wielkości planowanej. Szacunek przychodów z tego tytułu przedstawiony przez Ministerstwo Środowiska przy tworzeniu planu finansowego Narodowego Funduszu, wskazywał na możliwość osiągnięcia od **50.000** tys. zł do **200.000** tys. zł, w zależności od liczby sprowadzonych samochodów i liczby wprowadzających obowiązanych do utworzenia sieci zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji. W związku z brakiem miarodajnych przesłanek, co do skuteczności egzekucji wprowadzonych opłat, kierując się zasadą ostrożności przy planowaniu przychodów przyjęto, że przychody z tego tytułu w 2006 r. wynosić będą **50.000** tys. zł., co było założeniem zbyt pesymistycznym. Osiągnięcie tak znaczących przychodów w tej pozycji doprowadziło do przekroczenia rocznego planu przychodów ogółem Narodowego Funduszu. Redystrybucja środków pozyskanych z tego tytułu nastąpi w 2007 r. w proporcji określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 maja 2006 r. (Dz. U. Nr 108, poz. 739).

Przychody z tytułu opłat i kar za substancje zubożające warstwę ozonową uzyskiwane są na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. 121, poz. 1263), (poz. VIII tabeli 3). Przychody z tego tytułu w 2006 r. wyniosły **2.834** tys. zł, co stanowi 94% wielkości planowanej na podstawie szacunków przekazanych przez Ministerstwo Środowiska.

W 2006 r. Narodowy Fundusz uzyskał również **2.466** tys. zł z tytułu pozostałych opłat i kar (poz. IX tabeli 3), co wobec planowanej w tej pozycji kwoty **1.500** tys. zł oznacza przekroczenie planu o 64%. Przychody wykazywane w tej pozycji dotyczyły w całości opłat i kar wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.) tzw. opłat zastępczych i kar pieniężnych URE, przeznaczanych na wspieranie odnawialnych źródeł energii. Przychody z tego tytułu stanowiły po raz pierwszy źródło zasilania finansowego Narodowego Funduszu.

Przychody pozostałe (poz. X tabeli 3) w 2006 r. wyniosły **147.839** tys. zł, czyli 136% wielkości planowanej na **109.000** tys. zł, z tego:

- przychody z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów **87.611** tys. zł, tj. 103% wielkości planowanej (poz. X.1 tabeli 3),
- przychody z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych **18.095** tys. zł, tj. 86% wielkości planowanej (poz. X.2 tabeli 3),

- przychody z tytułu dywidendy od posiadanych akcji i udziałów **1.685** tys. zł tj. 211% wielkości planowanej (poz. X.3 tabeli 3),
- przychody pozostałe **40.449** tys. zł, tj. ponad 17 razy więcej w stosunku do wielkości zaplanowanej (poz. X.4 tabeli 3).

Odsetki od pożyczek i kredytów uzyskane w 2006 r. były wyższe od zaplanowany o **2.611** tys. zł. Odchylenie to zostało spowodowane przede wszystkim modyfikacją struktury nakładów na finansowanie ochrony środowiska (zwiększenie wydatków zwrotnych - pożyczkowych), która została dokonana w Planie działalności Narodowego Funduszu w porównaniu do Planu finansowego PFC.

Niższe o **2.905** tys. zł przychody z tytułu papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych wynikają z utrzymywania się stóp procentowych, na poziomie niższym niż założono w planie, oraz niższego niż oczekiwano średniego stanu środków pieniężnych gromadzonego w ramach subfunduszu pozostałego. Przychody z oprocentowania wydzielonych subfunduszy zwieszają środki tych subfunduszy i nie są wykazywane jak przychody z tytułu odsetek.

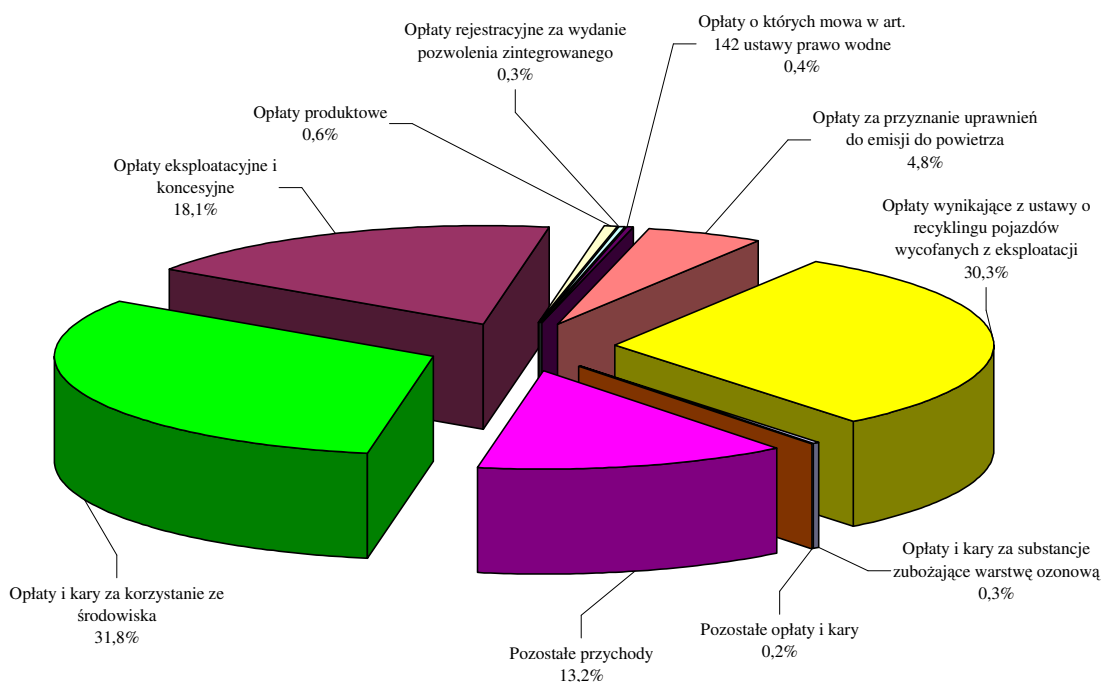
Wyższe od zakładanych o **885** tys. zł przychody z tytułu dywidendy od posiadanych akcji i udziałów wynikają z decyzji akcjonariuszy o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy kwot większych niż oczekiwano. Na kształtowanie się wykonania tej wielkości miały wpływ dywidendy uzyskane od: Kemipol Sp. z o.o. (**1.428** tys. zł) i KWK Bogdanka S.A. (**257** tys. zł).

Przychody pozostałe (poz. X.4 tabeli 3) wyniosły **40.449** tys. zł, i obejmowały:

- pozostałe przychody finansowe w kwocie **38.815** tys. zł składające się głównie z rozwiązanych rezerw z tytułu utworzonych w latach wcześniejszych odpisów aktualizujących w kwocie **38.730** tys. zł – dotyczące akcji spółek Stalexport S.A. i Wodkan S.A. w kwocie **15.108** tys. zł, oraz pożyczek w kwocie **23.622** tys. zł, zwroty kosztów postępowania spornego oraz inne przychody finansowe,
- pozostałe przychody operacyjne w kwocie **1.634** tys. zł obejmujące między innymi zwroty dotacji, środki ze sprzedaży wyeksploatowanych środków trwałych.

Strukturę przychodów przedstawiono na rysunku 2.

Rys. 2 Struktura przychodów Narodowego Funduszu w 2006 r.

II.1.3. Wydatki

Wykonanie planu wydatków przedstawiono w tabeli 4.

W ciągu 2006 r. udzielono dotacji na kwotę **405.598** tys. zł (poz. I tabeli 4), z tego na dotacje inwestycyjne przypadło **306.178** tys. zł (poz. I.2 tabeli 4), a na dotacje nieinwestycyjne (dotacje na realizację zadań bieżących) **99.420** tys. zł (poz. I.1 tabeli 4). Kwota udzielonych dotacji stanowi 50% wielkości planowanej w planie finansowym PFC na **812.500** tys. zł.

Wielkość planowanych dotacji w planie działalności Narodowego Funduszu na 2006 r. została ograniczona za zgodą Rady Nadzorczej i Ministra Środowiska do **543.100** tys. zł (w tym: dotacje inwestycyjne w kwocie **423.100** tys. zł) z przesunięciem zaoszczędzonych środków na finansowanie pożyczkowe. Takie podejście wynikało z analizy kierunków działalności Narodowego Funduszu przeprowadzonej przez nowy Zarząd Narodowego Funduszu. Zdaniem Zarządu wypełnienie wskazanego w art. 400 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązku prowadzenia gospodarki finansowej w celu pełnego wykorzystania „bezwrotnych” środków pochodzących z UE wymaga maksymalnego koncentrowania się na zwrotnym finansowaniu ochrony środowiska (finansowanie pożyczkowe i kapitałowe), kosztem finansowanie bezwrotnego (tj. dotacji i umorzeń). W tym kierunku zmienione zostały m.in. zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania poręczeń, kredytów i dotacji ze środków Narodowego Funduszu.

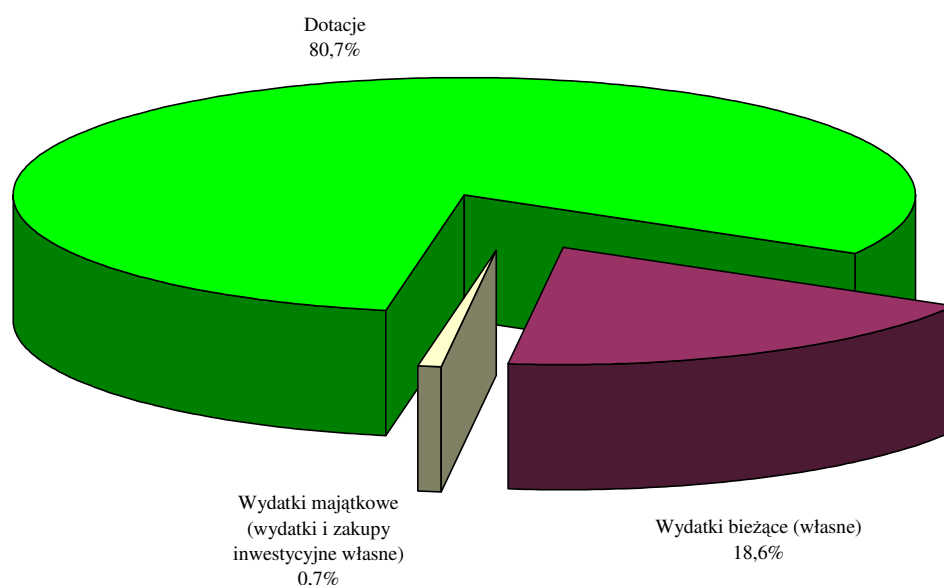
Wydatki bieżące (własne) w 2006 roku wyniosły **93.715** tys. zł (poz. II tabeli 4), tj. 84% wielkości planowanej i o prawie **3.000** tys. zł mniej niż w 2005 r. Znaczącą pozycję w wydatkach bieżących stanowią wynagrodzenia, w ramach których plan zrealizowano w 95%, co odpowiada wydatkom w wysokości **38.317** tys. zł (poz. II.1 tabeli 4). Poniesione w 2006 r. koszty wynagrodzeń są wyższe niż w 2005 r., ze względu na wzrost poziomu zatrudnienia w związku z postępującym przejmowaniem obowiązków w zakresie obsługi przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

W pozycji II.2 tabeli 4 pochodne od wynagrodzeń wydatki wyniosły **5.768** tys. zł i stanowiły 95% planu wynoszącego **6.100** tys. zł. Realizacja planu w tej pozycji jest pochodną wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia i wynika z przepisów prawa o ubezpieczeniach społecznych.

Pozostałe wydatki zamknęły się kwotą **49.630** tys. zł (poz. II.3 tabeli 4), tj. 76% planu wynoszącego **65.000** tys. zł. Pozycja ta obejmuje koszty finansowe wysokości **38.070** tys. zł oraz pozostałe koszty utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu (bez kosztów wynagrodzeń i pochodnych) w wysokości **11.432** tys. zł, oraz pozostałe koszty operacyjne. Najistotniejszym składnikiem kosztów finansowych są koszty odpisów aktualizujących wartość inwestycji (akcji i udziałów oraz obligacji posiadanych przez Narodowy Fundusz) w wysokości **24.045** tys. zł, marża banków z tytułu administrowania kredytami ze środków Narodowego Funduszu (**10.492** tys. zł), koszty odpisów aktualizujących należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów (**2.660** tys. zł). Główne koszty działalności operacyjnej oprócz wynagrodzeń i ich pochodnych, obejmują koszty amortyzacji (**3.268** tys. zł), usługi obce (**3.208** tys. zł), koszty zużytej energii i materiałów (**1.268** tys. zł).

W 2005 r. wydatki i zakupy inwestycje własne wyniosły **3.569** tys. zł (poz. III tabeli 4), tj. 17% wielkości planowanej na **21.000** tys. zł. Główną przyczyną nie wydatkowania zaplanowanych środków było ograniczenie wydatków inwestycyjnych lub ich przesunięcie na rok kolejny. Strukturę wydatków ogółem przedstawiono na rysunku 3.

Rys. 3 Struktura wydatków Narodowego Funduszu w 2006 r.

II.2. Wpływy i wydatki środków finansowych

Wpływy i wydatki środków finansowych przedstawiono w tabeli 5. Zestawienie to odpowiada rachunkowi przepływu środków pieniężnych przedstawia bowiem stan wolnych środków, obejmujących środki pieniężne i papiery wartościowe Skarbu Państwa, na początek i koniec roku oraz ich wpływy i wydatki, bez środków pochodzących z pomocy zagranicznej.

Stan wolnych środków pieniężnych na początek 2006 roku wyniósł **372.228** tys. zł (poz. I tabeli 5). Wpływy zaplanowane w wysokości **1.592.443** tys. zł (poz. II tabeli 5), w rzeczywistości wyniosły **1.892.280** tys. zł, z tego:

- wpływy z tytułu zwrotu rat pożyczek i kredytów: **812.678** tys. zł
- wpływy statutowe z tytułu opłat i kar: **975.475** tys. zł
- wpływy z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów (bez marży): **75.522** tys. zł
- wpływy z tytułu przychodów z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych: **23.860** tys. zł
- pozostałe wpływy: **4.746** tys. zł

W pozycji pozostałe wpływy ujęte zostały środki pochodzące z pomocy zagranicznej rozliczane z rachunków bilansowych Narodowego Funduszu (**2.427** tys. zł) oraz pozostałe wpływy w kwocie **2.319** tys. zł dotyczące m.in. pozostałych przychodów operacyjnych, dywidendy, innych wpływów. Wpływy, z wyjątkiem wpływów ze zwrotu rat pożyczek i kredytów, zostały omówione we wcześniejszej części sprawozdania.

Z uzyskanych wpływów oraz wykorzystując wolne środki, Narodowy Fundusz dokonał wypłat na kwotę **1.475.716** tys. zł (poz. III tabeli 5) – wobec planowanej **1.946.468** tys. zł, z tego:

- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie pożyczek i kredytów inwestycyjnych: **623.273** tys. zł
- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie dotacji (bez umorzeń): **387.936** tys. zł
- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie kapitałowej: **369.876** tys. zł
- wydatki z tytułu kosztów działalności: **51.934** tys. zł
- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie pożyczek płatniczych (wzrost salda należności z tego tytułu): **31.263** tys. zł
- pozostałe wydatki: **8.722** tys. zł

W pozycji pozostałe wydatki ujęte zostały wydatki (kasowe) inwestycyjne własne w wysokości **4.640** tys. zł, oraz pozostałe wydatki z tytułu kosztów finansowych i operacyjnych. Poszczególne pozycje wydatków zostaną omówione w dalszej części sprawozdania.

Stan wolnych środków na koniec 2006 roku wyniósł **788.792** tys. zł (poz. IV tabeli 5). W kwocie tej znaczną część bo prawie **675.518** tys. zł stanowiły środki które Narodowy Fundusz zobowiązany jest wykazywać na wyodrębnionych subfunduszach celowych. Stan środków zagranicznych (fundusz EFP PHARE, SIDA, memoranda finansowe) powierzone Narodowemu Funduszowi wyniósł na koniec roku **24.786** tys. zł. Oznacza to, że w kwocie środków pieniężnych i papierów wartościowych na koniec roku jedynie **88.488** tys. zł stanowiły środki dyspozycyjne, które zabezpieczają płynność finansową Narodowego Funduszu.

II.3. Koszty działalności i źródła ich pokrycia

Koszty działalności i źródła ich pokrycia w 2006 roku przedstawiono w tabeli 6 – wyliczenie wyniku finansowego. Zestawienie to w treści finansowej, odpowiada rachunkowi zysków i strat sporządzanemu na podstawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2002 r., Nr 230, poz. 1934).

W 2006 r. w wyniku osiągnięcia przychodów w wysokości **1.123.314** tys. zł oraz poniesienia kosztów w wysokości **499.313** tys. zł Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej osiągnął zysk w wysokości **624.001** tys. zł (poz. III tabeli 6).

Przychody stanowią wynik uzyskania omówionych wcześniej opłat i kar (przychody statutowe) w kwocie **975.475** tys. zł, przychodów finansowych w kwocie **146.205** tys. zł oraz pozostałych przychodów operacyjnych w kwocie **1.634** tys. zł.

Dominującą pozycję w kosztach działalności Narodowego Funduszu stanowią nakłady na dotacyjne finansowanie ochrony środowiska – poniesione w łącznej kwocie **405.598** tys. zł. Ich omówienie przedstawiono w rozdziale III przedstawiającym realizację planu finansowania ochrony środowiska.

Koszty funkcjonowania organów i biura Narodowego Funduszu wyniosły **55.517** tys. zł (poz. II.2 tabeli 6), co stanowi 83% wielkości planowanej na **66.500** tys. zł. Poza wynagrodzeniami osobowymi i pochodnymi od wynagrodzeń omówionymi w punkcie II.1.3 najistotniejsze pozycje kosztów stanowiły: amortyzacja (**3.268** tys. zł) i usługi obce (**3.208** tys. zł).

Na pozostałe zmniejszenia wyniku finansowego miały wpływ koszty finansowe (poz. II.3 tabeli 6) w kwocie **38.070** tys. zł, oraz pozostałe koszty (poz. II.4 tabeli 6) w kwocie **128** tys. zł.

II.4. Wydatki i zakupy inwestycyjne własne

W 2006 roku wydatki i zakupy inwestycyjne własne wyniosły **3.569** tys. zł i obejmowały:

Wydatki inwestycyjne własne wyniosły **3.128** tys. zł, co stanowi 37% wielkości zaplanowanej na **8.495** tys. zł. Największe pozycję wśród tych wydatków stanowią wydatki na modernizację elewacji budynków przy ul. Konstruktorskiej 1, 1A i 3A w kwocie **3.095** tys. zł. Pozostałą sumę **33** tys. zł stanowią drobne wydatki dotyczące infrastruktury funduszu m.in. zabudowy meblowe.

Zakupy inwestycyjne własne wyniosły **441** tys. zł, wobec planowanych wydatków na ten cel na poziomie **12.505** tys. zł. Plan w tej pozycji wykonano w 4%, a o jego wielkości zdecydowało niesfinalizowanie transakcji planowanego zakupu kolejnego segmentu biurowca przy ulicy Konstruktorskiej. Poniesione wydatki dotyczyły inwestycji informatycznych m.in. zakupu serwerów i zestawów komputerowych w łącznej kwocie ponad **260** tys. zł.

Wykaz zakupów i wydatków inwestycyjnych własnych w 2006 r. przedstawiono w rozdziale IX.

II.5. Stan zobowiązań na koniec roku

Stan zobowiązań na koniec 2006 roku obejmujący – zobowiązania pozabilansowe – wynikające z zawartych umów wypłaty na finansowanie ochrony środowiska ze środków własnych oraz zobowiązania bilansowe, takie jak zobowiązania publiczno - prawne oraz fundusze powierzone i specjalne.

Plan wypłat w roku 2007 i w latach następnych, wynikający z umów podpisanych do końca 2006 r., wynosi **1.335.772** tys. zł. Obejmuje on finansowanie pożyczkowe w kwocie **809.319** tys. zł oraz finansowanie dotacyjne w kwocie **526.453** tys. zł.

Zobowiązania bilansowe na koniec 2006 r. wyniosły **63.399** tys. zł, z tego:

- rezerwy na zobowiązania **28.657** tys. zł
- zobowiązania krótkoterminowe **34.742** tys. zł

Zobowiązania krótkoterminowe dotyczą przede wszystkim środków powierzonych (EFP PHARE, EFP SIDA itd).

II.6. Przychody i wydatki środków finansowych pochodzących z pomocy zagranicznej

Zestawienie przychodów i wydatków środków pochodzących z pomocy zagranicznej w treści finansowej obejmuje stan środków pieniężnych na początek i koniec roku oraz wpływy i wydatki tych środków.

Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek 2006 roku wyniósł **25.071** tys. zł, przychody (wpływy) wyniosły **2.427** tys. zł, wydatki wyniosły **2.712** tys. zł, stan środków na koniec 2006 roku wyniósł **24.786** tys. zł.

Szczegółowe omówienie przepływów w ramach środków zagranicznych przedstawione jest w rozdziale VIII.

II.7. Subfundusze

Informację o stanie środków pieniężnych wyodrębnionych subfunduszy przedstawiono w tabeli 7.

Gromadzenie środków na wyodrębnionych subfunduszach jest wynikiem wprowadzenia przepisów prawnych, w których określone zostały zasady gospodarowania wpływami z określonych tytułów, wskazując, kto ma być odbiorcą dofinansowania i na jakich zasadach dofinansowanie ma być udzielone. Przepisy wykonawcze do ustaw ściśle określają termin (m.in. dot. to ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych) i sposób wydatkowania środków. Środki wyodrębnionych subfunduszy pozostają poza pełną dyspozycją Narodowego Funduszu, bez uwzględniania ponoszonych przez Narodowy Fundusz kosztów obsługi.

Na koniec 2006 r. stan finansowy wydzielonych subfunduszy stanowił 12,6% w majątku netto Narodowego Funduszu i 85,6% w stanie środków pieniężnych i papierów wartościowych na koniec roku. Porównując te wielkości do sytuacji na koniec 2005 r. obserwuje się wzrost ilości wydzielonych subfunduszy (z 6 na koniec 2005 r. do 9 na koniec 2006 r.), a przede wszystkim wzrost stanu ich środków pieniężnych w ogólnej sumie środków na koniec roku

(na koniec 2005 r. stanowiły one 58,1% stanu środków pieniężnych ogółem, podczas gdy na koniec 2006 udział ten sięgnął 85,6%). Wzrost stanu środków pieniężnych był wynikiem osiągnięcia wpływów na rachunki subfunduszy w kwocie **619.184** tys. zł, oraz wydatków środków w kwocie **159.899** tys. zł.

W najbliższej perspektywie obserwowana sytuacja (gromadzenie środków na wyodrębnionych subfunduszach do wypłaty w kolejnych latach) może prowadzić do utrzymywania stanu środków pieniężnych na wysokim poziomie przy ograniczonych możliwościach pożyczkowego finansowania innych przedsięwzięć.

II.8. Podsumowanie

W 2006 roku wystąpiło odchylenie od planu wielkości przychodów oraz wydatków. W stosunku do wielkości planowanych przychody były wyższe o 48% a wydatki były niższe o 47%. Stan funduszu na koniec roku stanowił 120% wielkości planowanej.

Obserwowana sytuacja jest skutkiem z jednej strony dużo większych niż oczekiwano przychodów wyodrębnionych subfunduszy, głównie subfunduszu wynikającego z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (**340.795** tys zł wobec planowanej kwoty **50.000** tys. zł), a z drugiej niepełnego wykonania wydatków dotacyjnych.

Przychody (poz. II tabeli 2) osiągnięte w 2006 r. wyniosły **1.123.314** tys. zł, wobec wielkości zaplanowanej na **760.200** tys. zł. Ogólna kwota wydatków (poz. III tabeli 2) zaplanowana na **502.882** tys. zł została wykonana w wysokości **945.000** tys. zł. Stan funduszu na koniec 2006 roku (poz. IV tabeli 2) wyniósł **5.430.164** tys. zł, wobec wielkości zaplanowanej na **4.510.996** tys. zł.

Wśród wydatków, wszystkie główne pozycje zostały zrealizowane poniżej planu: dotacje na realizację zadań bieżących w 83%, wydatki bieżących własne związane z funkcjonowaniem biura Narodowego Funduszu w 84%, wydatki i zakupy inwestycyjne własne w 17% a dotacje inwestycyjne w 44%.

Sprawozdanie finansowe Narodowego Funduszu za rok 2006 zostało zbadane przez biegłych rewidentów „FINANS-SERVIS” Sp. z o.o. w Warszawie. Biegli rewidenci uznali, że sprawozdanie jest zgodne z wpływającymi na jego treść przepisami prawa, a także w sposób rzetelny i jasny przedstawia informacje istotne dla oceny sytuacji finansowej i majątkowej Narodowego Funduszu.

II.9. Tabele realizacji planu finansowego

Tabela 2. Plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – tabela PFC (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r. ustawa budżetowa	Wykonanie w 2006 r.	Wskaźnik 5/4
		w tysiącach złotych			
1	2	3	4	5	6
I	Stan funduszu na początek roku	4 778 626	4 672 796	4 806 162	1,03
	w tym:				
1	Środki pieniężne	252 168	50 000	208 843	4,18
2	Udziały	305 358	352 858	371 577	1,05
3	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	251 117	200 000	163 384	0,82
4	Należności	3 987 907	4 075 791	4 074 777	1,00
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	3 941 596	4 020 299	4 068 517	1,01
5	Zobowiązania (minus)	-67 569	-70 082	-65 889	0,94
II	Przychody	730 492	760 200	1 123 314	1,48
1	Składki i opłaty	510 284	651 200	975 475	1,50
1.1	- opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	294 961	360 700	357 386	0,99
1.2	- opłaty eksploatacyjne i koncesyjne	199 668	197 900	203 589	1,03
1.3	- opłaty produktowe	6 323	4 000	6 430	1,61
1.4	- opłaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego	4 627	4 000	3 878	0,97
1.5	- opłaty o których mowa w art.142 ustawy Prawo wodne	4 703	4 100	4 108	1,00
1.6	- opłaty za przyznanie uprawnień do emisji	3	26 000	53 988	2,08
1.7	- opłaty wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	50 000	340 795	6,82
1.8	- opłaty i kary za substancje zubożające warstwę ozonową	0	3 000	2 834	0,94
1.9	- pozostałe składki i opłaty	0	1 500	2 466	1,64
2	Pozostałe przychody	220 208	109 000	147 839	1,36
	w tym:				
	- przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	115 432	85 000	87 611	1,03
III	Wydatki	710 682	945 000	502 882	0,53
1	Dotacje na realizację zadań bieżących	121 618	120 000	99 420	0,83
2	Wydatki bieżące (własne)	96 673	111 500	93 715	0,84
2.1	- wynagrodzenia	33 636	40 400	38 317	0,95
2.2	- pochodne od wynagrodzeń	5 073	6 100	5 768	0,95
2.3	- pozostałe, w tym:	57 964	65 000	49 630	0,76
	- inne w tym:	57 964	65 000	49 630	0,76
	- pozostałe koszty finansowe	43 574	45 000	38 070	0,85
3	Wydatki inwestycyjne	492 391	713 500	309 747	0,43
3.1	- wydatki inwestycyjne (własne) i wydatki na zakupy inwestycyjne (własne) ^{*)}	7 726	21 000	3 569	0,17
3.2	- dotacje inwestycyjne (w tym na finansowanie prac studialnych związanych z budową zbiornika wodnego Kąty - Myscowa do 3.000 tys. zł)	484 665	692 500	306 178	0,44
IV	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	1 698 925	1 640 500	1 448 180	0,88
1	finansowane w formie zwrotnej (pożyczki, kredyty, finansowanie kapitałowe)	1 092 642	830 000	1 042 582	1,26
2	finansowane w formie bezzwrotnej	606 283	810 500	405 598	0,50
	w tym:				
	- umorzenia pożyczek i kredytów	65 174	200 000	17 598	0,09
V	Stan funduszu na koniec roku (I+II-III)	4 806 162	4 510 996	5 430 164	1,20
	w tym:				
1	Środki pieniężne	208 843	50 000	754 482	15,09
2	Udziały	371 577	327 558	750 380	2,29
3	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	163 384	50 000	34 310	0,69
4	Należności	4 074 777	4 066 209	3 900 704	0,96
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	4 068 517	3 986 089	3 893 501	0,98
5	Zobowiązania (minus)	-65 889	-70 000	-63 399	0,91

*) Wydatki i zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Tabela 3 Plan przychodów (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie w 2006 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Oplaty i kary za korzystanie ze środowiska	294 961	360 700	357 386	0,99
II	Oplaty eksploatacyjne i koncesyjne	199 668	197 900	203 589	1,03
III	Oplaty produktowe	6 323	4 000	6 430	1,61
IV	Oplaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego	4 627	4 000	3 878	0,97
V	Oplaty o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne	4 703	4 100	4 108	1,00
VI	Oplaty za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza	3	26 000	53 988	2,08
VII	Oplaty wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji		50 000	340 795	6,82
VIII	Oplaty i kary za substancje zubożające warstwę ozonową		3 000	2 834	0,94
IX	Pozostałe opłaty i kary		1 500	2 466	1,64
X	Pozostałe przychody	220 208	109 000	147 839	1,36
1	Przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	115 432	85 000	87 611	1,03
2	Przychody z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych	43 250	21 000	18 095	0,86
3	Przychody z tytułu dywidendy od posiadanych akcji i udziałów	2 232	800	1 685	2,11
4	Pozostałe	59 294	2 200	40 449	18,39
Razem		730 492	760 200	1 123 314	1,48

Tabela 4 Plan wydatków (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie w 2006 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Dotacje	606 283	812 500	405 598	0,50
1	Dotacje na realizację zadań bieżących (dotacje nieinwestycyjne)	121 618	120 000	99 420	0,83
2	Dotacje inwestycyjne	484 665	692 500	306 178	0,44
II	Wydatki bieżące (własne)	96 673	111 500	93 715	0,84
1	Wynagrodzenia (osobowe i bezosobowe)	33 636	40 400	38 317	0,95
2	Składki naliczone od wynagrodzeń (pochodne od wynagrodzeń)	5 073	6 100	5 768	0,95
3	Pozostałe	57 964	65 000	49 630	0,76
	w tym:				
3.1	Koszty finansowe	43 574	45 000	38 070	0,85
III	Wydatki majątkowe (wydatki i zakupy inwestycyjne własne)	7 726	21 000	3 569	0,17
Razem		710 682	945 000	502 882	0,53

Tabela 5 Plan wpływów i wydatków środków finansowych (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie w 2006 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa na początek roku	503 285	372 228	372 228	1,00
1	Środki pieniężne	252 168	208 844	208 844	1,00
2	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	251 117	163 384	163 384	1,00
II	Wpływy	1 568 270	1 592 443	1 892 280	1,19
1	Wpływy z tytułu opłat i kar z urzędów marszałkowskich	294 961	360 700	357 386	0,99
2	Wpływy z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych	199 668	197 900	203 589	1,03
3	Wpływy z tytułu opłaty produktowej	6 323	4 000	6 430	1,61
4	Opłaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego	4 627	4 000	3 878	0,97
5	Opłaty o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne	4 703	4 100	4 108	1,00
6	Opłaty za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza	3	26 000	53 988	2,08
7	Opłaty i kary za substancje zubożające warstwę ozonową	0	3 000	2 834	0,94
8	Opłaty wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	50 000	340 795	6,82
9	Pozostałe opłaty	0	1 500	2 466	1,64
10	Wpływy z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów (bez marży)	145 362	75 000	75 522	1,01
11	Wpływy z tytułu zwrotu rat pożyczek i kredytów	843 408	822 508	812 678	0,99
12	Wpływy z tytułu przychodów z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych	44 399	21 000	23 860	1,14
14	Wpływy środków pochodzących z pomocy zagranicznej	3 115	19 735	2 427	0,12
15	Pozostałe wpływy	21 701	3 000	2 319	0,77
III	Wydatki	1 699 326	1 946 468	1 475 716	0,76
1	Wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie pożyczek i kredytów	1 000 671	872 700	623 273	0,71
2	Wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie dotacji (bez umorzeń)	541 094	515 100	387 936	0,75
3	Wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie kapitałowej	78 696	440 000	369 876	0,84
4	Wydatki z tytułu kosztów bieżących działalności	45 625	58 000	51 934	0,90
5	Wydatki środków pochodzących z pomocy zagranicznej	5 921	36 648	2 712	0,07
6	Pozostałe wydatki (m.in. saldo pożyczek płatniczych)	27 319	24 020	39 985	1,66
IV	Stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa na koniec roku	372 228	18 202	788 792	43,33
1	Środki pieniężne	208 844	10 000	754 482	75,45
2	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	163 384	8 202	34 310	4,18

Tabela 6 Wyliczenie wyniku finansowego (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie w 2006 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Przychody ogółem	730 492	760 200	1 123 314	1,48
1.	Przychody statutowe z opłat i kar	510 284	651 200	975 475	1,50
2.	Przychody finansowe	219 273	108 800	146 205	1,34
2.1	Przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	115 432	85 000	87 611	1,03
2.2	Przychody z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych	43 250	21 000	18 095	0,86
2.3	Przychody z tytułu dywidendy od posiadanych akcji i udziałów	2 232	800	1 685	2,11
2.4	Pozostałe przychody finansowe	58 359	2 000	38 815	19,41
3.	Pozostałe przychody operacyjne i zyski nadzwyczajne	935	200	1 634	8,17
II	Koszty ogółem	702 956	924 000	499 313	0,54
1.	Wydatki dotacyjne związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	606 283	812 500	405 598	0,50
1.1	Dotacje i dopłaty do oprocentowania pożyczek	541 109	612 500	388 000	0,63
1.2	Umorzenia pożyczek	65 174	200 000	17 598	0,09
2.	Koszty utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu	52 460	66 500	55 517	0,83
3.	Koszty finansowe	43 574	45 000	38 070	0,85
4.	Pozostałe (koszty operacyjne, straty nadzwyczajne oraz inne)	639		128	-
III	Wynik finansowy	27 536	-163 800	624 001	-

Tabela 7 Środki pieniężne wyodrębnionych subfunduszy w 2006 r. (tys. zł)

Lp.	Nazwa Subfunduszu	Stan środków na początek 2006 r.	Wpływy	Wydatki	Stan środków na koniec 2006 r.
		(w tys. zł)			
1.	Subfundusz geologiczny	154 985	101 794	78 537	178 242
2.	Subfundusz górniczy	35 422	101 794	68 016	69 201
3.	Subfundusz opłat z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	340 795	0	340 795
4.	Subfundusz opłat za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza	3	53 988	6 870	47 121
5.	Subfundusz opłat produktowych	16 506	7 526	5 741	18 291
6.	Subfundusz opłat o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne	4 703	4 108	456	8 355
7.	Subfundusz opłat rejestracyjnych za wydanie pozwolenia zintegrowanego	4 614	3 878	182	8 310
8.	Subfundusz opłat za substancje zubożające warstwę ozonową	0	2 834	98	2 736
9.	Subfundusz opłat zastępczych i kary wynikające z ustawy Prawo energetyczne	0	2 466	0	2 466
10.	Razem wydzielone subfundusze	216 232	619 184	159 899	675 518

III. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska

III.1. Finansowanie ochrony środowiska według form finansowania

Narodowy Fundusz, stosuje trzy główne formy finansowania ochrony środowiska:

- finansowanie pożyczkowe,
- finansowanie bezzwrotne,
- finansowanie kapitałowe.

Finansowanie pożyczkowe obejmuje:

- pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz,
- kredyty udzielane przez banki, ze środków Narodowego Funduszu,
- linie kredytowe, ze środków Narodowego Funduszu, obsługiwane przez banki.

Finansowanie bezzwrotne obejmuje następujące formy:

- dotacje inwestycyjne,
- dotacje nieinwestycyjne,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
- umorzenia pożyczek i kredytów,
- nagrody w konkursach organizowanych na rzecz ochrony środowiska,
- koszty obsługi programów zagranicznych.

Finansowanie kapitałowe obejmuje zakup lub obejmowanie akcji i udziałów w spółkach działających na rzecz ochrony środowiska.

III.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska

III.2.1. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania pożyczkowego

Największą grupę w planie pod względem wysokości kwot wypłat stanowi finansowanie pożyczkowe (tabela 8). W 2006 roku w ramach tej formy planowano wypłacić **872.700** tys. zł (poz. I tabeli 8), wypłacono **654.536** tys. zł, co stanowi 75% planu.

Dominującą pozycję w tej grupie stanowią pożyczki udzielane bezpośrednio przez Narodowy Fundusz, w ramach których zrealizowano plan w 75% wypłacając **600.295** tys. zł (poz. I.1 tabeli 8). Kwota ta stanowi sumę wypłat z poszczególnych dziedzin ochrony środowiska. Ponad 66% tej kwoty przypada na wypłaty w dwóch dziedzinach: ochrona powietrza (39%) oraz ochrona wód i gospodarka wodna (27%).

Ze względu na coraz większą liczbę podpisanych kontraktów i realizowanych prac w projektach współfinansowanych ze środków Funduszu Spójności, następuje zwieszenie finansowania tych projektów ze środków Narodowego Funduszu. W roku 2006 w formie pożyczek na te przedsięwzięcia Narodowy Fundusz wypłacił kwotę ponad **132.831** tys. zł. Ponadto dla zapewnienia możliwości finansowania prac w przypadku braku środków z Unii Europejskiej, Narodowy Fundusz stosuje krótkoterminowe finansowanie projektów w formie pożyczek płatniczych. W roku 2006 w tej formie wypłacono kwotę **38.685** tys. zł.

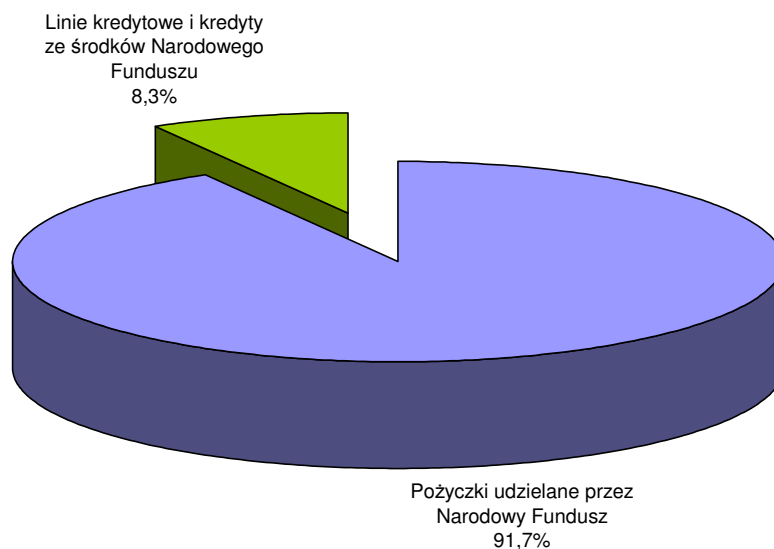

Uwzględniając dokonane w tym czasie spłaty na koniec roku saldo pożyczek płatniczych wyniosło **31.263** tys. zł.

W ramach linii kredytowych udzielanych przez bank ze środków Narodowego Funduszu wypłacono **54.241** tys. zł co stanowi 72% planu. (poz. I.2 tabeli 8). Wypłaty z linii kredytowych dotyczyły umów zawartych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. na mocy umów podpisanych z Narodowym Funduszem w 2003 oraz 2004 roku. W ramach tych umów w 2006 roku środki wypłacono na:

• termomodernizację	21.917 tys. zł
• inwestycje z zakresu zagospodarowania odpadów	10.192 tys. zł
• inwestycje z zakresu czystszej produkcji	9.595 tys. zł
• budowę kanalizacji sanitarnej	4.143 tys. zł
• inwestycje służące ograniczeniu zużycia energii elektrycznej	2.286 tys. zł
• budowę lub modernizację stacji uzdatniania wody	1.960 tys. zł
• budowę ścieżek rowerowych	1.519 tys. zł
• budowę małych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	977 tys. zł
• inwestycje z zakresu systemów ciepłowniczych	691 tys. zł
• inwestycje z zakresu uszczelniania i hermetyzacji przeładunku i dystrybucji paliw	533 tys. zł
• inwestycje z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest	428 tys. zł

Rys. 4 Finansowanie pożyczkowe ochrony środowiska w 2006 r.

III.2.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania dotacyjnego

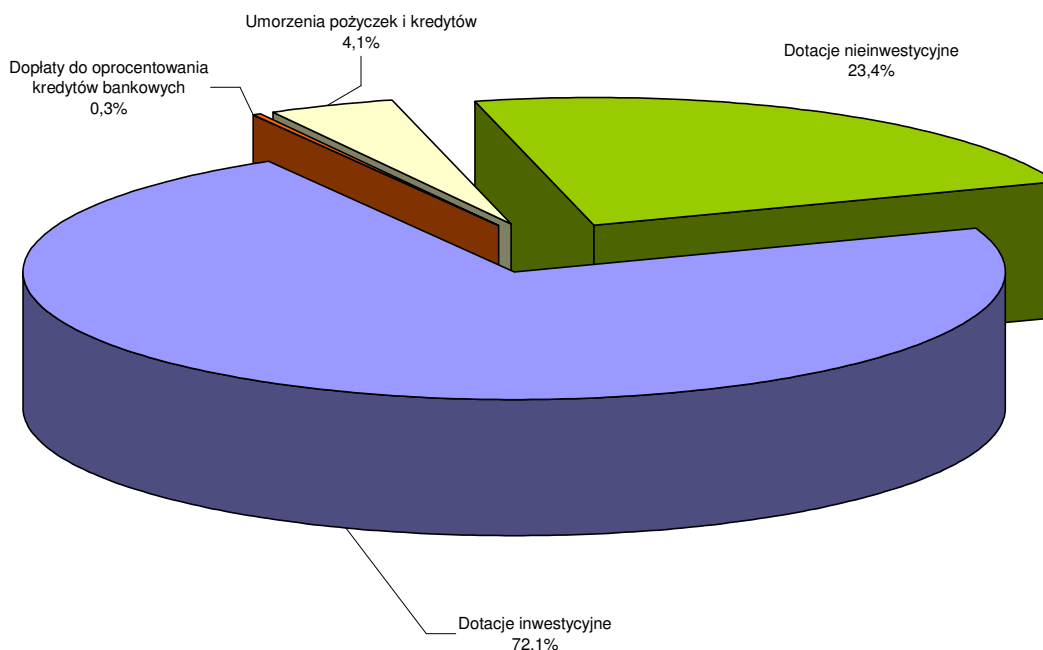
Finansowanie bezzwrotne stanowi drugą pod względem wielkości grupę wypłat na ochronę środowiska. Na finansowanie bezzwrotne w 2006 roku zaplanowano kwotę **543.100** tys. zł (poz. II tabeli 8). Plan zrealizowano w 75% wypłacając **405.598** tys. zł. Wypłaty w ramach

dotacji inwestycyjnych wyniosły **306.178** tys. zł (poz. II.1 tabeli 8), co oznacza realizację planu w 72%. Największe kwoty wypłacono w ramach dwóch dziedzin: Górnictwa oraz Geologii – łącznie ponad 44% całości wypłat dotacji inwestycyjnych. Wypłaty w ramach dotacji nieinwestycyjnych zostały zrealizowane w 83%, co oznacza wypłatę w wysokości **99.420** tys. zł (poz. II.2 tabeli 8) z planowanej kwoty **120.000** tys. zł. Ponad 51% tej kwoty wypłacono na Państwowy Monitoring Środowiska.

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych ujmowane są jako oddzielna pozycja finansowania bezzwrotnego. Zrealizowano je w wysokości **1.273** tys. zł (poz. II.1.2 tabeli 8). Wypłaty te dotyczyły umów zawartych w latach ubiegłych. Plan w tej pozycji nie został zrealizowany ze względu na brak nowych umów.

Umorzenia pożyczek i kredytów zaliczane do dotacji inwestycyjnych zrealizowano w wysokości **17.598** tys. zł (poz. II.1.3 tabeli 8). Zrealizowane umorzenia na poziomie niższym od planu wynikały ze zmiany zasad w 2006 roku umarzania pożyczek i kredytów. Umorzenia zostaną omówione w rozdziale IV.

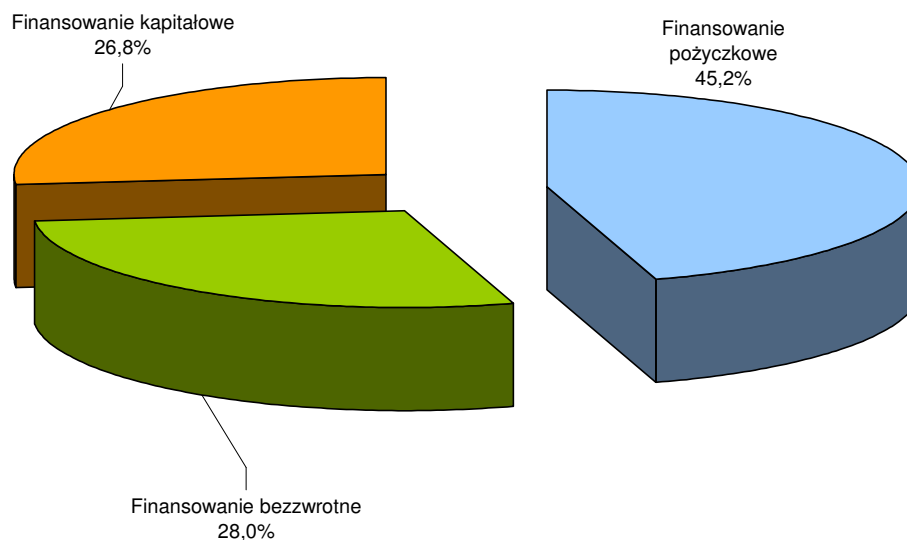
Rys. 5 Finansowanie bezzwrotne ochrony środowiska w 2006 r.

III.2.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania kapitałowego

Oddzielną pozycję pod względem wypłat w planie finansowania ochrony środowiska stanowi finansowanie kapitałowe. W ramach tej pozycji plan zrealizowano w kwocie **388.046** tys. zł tj. w 88% z planowanej kwoty **440.000** tys. zł (poz. III tabeli 8). Ponad 74% kwoty finansowania kapitałowego wypłacono na wykup akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. (**369.876** tys. zł) Wielkości te stanowią wydatek Narodowego Funduszu. Pozostała kwota tj. **18.170** tys. zł wynika z zamiany należności wynikających z wcześniej udzielonych pożyczek na akcje i udziały w spółkach Centrozap S.A. (**15.163** tys. zł) i EKO-TOP Sp. z o.o. (**3.007** tys. zł). Kwoty te nie stanowią w ujęciu kasowym wydatku Narodowego Funduszu. Finansowanie kapitałowe zostanie szerzej omówione w rozdziale VI.

Rys. 6 Finansowanie ochrony środowiska wg form w 2006 r.

III.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska według dziedzin

Efekty ekologiczne i rzeczowe realizowanych przedsięwzięć w poszczególnych dziedzinach zostały przedstawione w rozdziale VII.

Ochrona powietrza – w dziedzinie tej występowało finansowanie o charakterze pożyczkowym i dotacyjnym. Plan finansowania pożyczkowego został zrealizowany w 74%. Z planowanej kwoty **316.600** tys. zł wypłacono **233.176** tys. zł (poz. I.1 tabeli 9). Niepełna realizacja planu w tej pozycji wynika z przesunięcia wypłat z umowy zawartej z Południowym Koncernem Energetyczny S.A. na realizację zadania „Odbudowa mocy wytwórczych w PKE S.A. – budowa bloku energetycznego o mocy 460 MW (na parametry nadkrytyczne) w El. Łągisza” – na rok 2007. Największe zrealizowane w tej dziedzinie wypłaty dotyczyły finansowania:

- budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Tymieniu o mocy 50 MW przez EEZ Sp. z o.o. – **88.761** tys. zł,
- budowy i uruchomienia Elektrowni Wiatrowej o mocy 30 MW na wierzchołku góry Kamięńsk - **34.779** tys. zł,
- budowy instalacji odsiarczania spalin w Elektrowni Ostrołęka – **31.500** tys. zł.

W ramach finansowania dotacyjnego wypłacono w 2006 roku **33.357** tys. zł dotacji inwestycyjnych z planowanych **50.000** tys. zł, co oznacza realizację planu w 67% (poz. I.1 tabeli 10). Największe środki wypłacono na finansowanie:

- termomodernizacji Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie – **3.377** tys. zł,
- termomodernizacji obiektów oraz modernizacji systemu grzewczego z wykorzystaniem biomasy Szpitala Specjalistycznego w Gorlicach – **2.268** tys. zł,

- Kompleksowej modernizacji systemu ciepłowniczego i termomodernizacji Szpitala Powiatowego w Dębicy – **1.950** tys. zł.

Ponadto w 2006 roku w ramach dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **7.579** tys. zł z planu wynoszącego **10.000** tys. zł co oznacza realizację planu w 76% (poz. II.2 tabeli 10). Głównie środki wypłacono na finansowanie:

- porozumienia zawartego z Krajowym Administratorem Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji do powietrza gazów cieplarnianych – **6.870** tys. zł,
- obsługi zadań wynikających z ratyfikowanych bądź podpisanych przez RP wielostronnych umów międzynarodowych – Instytut Ochrony Środowiska – **365** tys. zł,
- realizacji zadań Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji w zakresie inwentaryzacji emisji do powietrza w roku 2005 - Instytut Ochrony Środowiska – **170** tys. zł.

Ochrona wód i gospodarka wodna – Plan pożyczkowy zrealizowano w 81%, wypłacono **165.430** tys. zł z planowanych **205.000** tys. zł (poz. I.2 tabeli 9). Największe wypłaty dotyczyły finansowania:

- rozbudowy i modernizacji miejskiej oczyszczalni ścieków w Wołowie – **7.568** tys. zł,
- budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Annapol, Potarzyca, Tarce – **6.813** tys. zł,
- przebudowy z rozbudową oczyszczalni ścieków dla miasta Łęczna wraz z pompownią ścieków surowych i rurociągami tłocznymi – **5.450** tys. zł.

W formie dotacji wypłacono **52.672** tys. zł (poz. I.2 tabeli 10). Narodowy Fundusz finansował między innymi budowę zbiorników wodnych wskazanych przez Ministra Środowiska w kwocie **48.861** tys. zł, w tym finansowanie programu dla Odry 2006 (**30.033** tys. zł). Środki te zostały wypłacone na:

- budowę stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze – **22.533** tys. zł,
- Remont kanału Augustowskiego etap I – **9.427** tys. zł,
- budowę zbiornika wodnego Wióry na rzece Świślin – **9.402** tys. zł,
- budowę zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze – **5.000** tys. zł,
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe Młynówki w Opolu wraz z przebudową i udrożnieniem powodziowym koryta Odry z międzywałem - **2.500** tys. zł.

Poza tymi inwestycjami znaczące środki wypłacono na finansowanie:

- budowy zbiornika wodnego Krynka-Przeworno na rzece Krynca – **1.800** tys. zł,
- budowy zbiornika Stare Miasto na rzece Powie – **562** tys. zł,
- odbudowy zbiornika małej retencji na rzece Bystrzycy w miejscowości Zakrzówek – **260** tys. zł.

Ochrona powierzchni ziemi – plan pożyczkowy w tej pozycji został zrealizowany w 72%. Z planowanej kwoty **40.000** tys. zł (poz. I.3 tabeli 9) wypłacono **28.792** tys. zł. Największe wypłaty dotyczyły finansowania:

- modernizacji huty tlenku cynku w Bolesław Recycling Sp. z o.o. – **10.008** tys. zł,
- budowy Zakładu Recyclingu Odpadów PET w Kędzierzynie Koźlu – **6.039** tys. zł,
- budowy Zakładu strzępienia złomu w Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej – **3.550** tys. zł.

W ramach Ochrony powierzchni ziemi wypłacono w formie pożyczek **3.290** tys. zł ze środków pochodzących z opłaty produktowej.

Plan dotacji inwestycyjnych zrealizowano w 86%, co oznacza wypłatę **11.373** tys. zł z planu wynoszącego **13.240** tys. zł (poz. I.3 tabeli 10). Najwyższe wypłaty dotyczyły finansowania przedsięwzięć:

- likwidacji 13 szt. mogilników na terenie województwa wielkopolskiego – **4.995** tys. zł,
- zabezpieczenia odpadów azbestowych na drogach w Gminie Szczucin – **2.134** tys. zł,
- rekultywacja środowiska gruntowo-wodnego terenu położonego w Legnicy – **1.200** tys. zł.

Ochrona przyrody i krajobrazu – w pozycji tej w 2006 roku na dotacje inwestycyjne wypłacono **11.070** tys. zł z planu wynoszącego **19.600** tys. zł co oznacza realizację planu w 56% (poz. I.4 tabeli 10). Wypłaty te obejmowały między innymi realizację przedsięwzięć:

- rekonstrukcja krajobrazu przyrodniczego Puszczy Kampinoskiej przez wykup i zagospodarowanie gruntów – **1.662** tys. zł,
- ochrona przeciwpożarowa w Biebrzańskim Parku Narodowym – **803** tys. zł,
- wymiana pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych na obiektach Białowieskiego Parku Narodowego – **450** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **4.432** tys. zł z planu wynoszącego **5.000** tys. zł co oznacza wykonanie planu w 89% (poz. II.4 tabeli 10). Największe środki wypłacono na finansowanie przedsięwzięć:

- utrzymanie naturalnego stanu ichtiofauny w biocenozach rzecznych i jeziorowych – **350** tys. zł,
- ochrona ekosystemów Gorczańskiego Parku Narodowego – **319** tys. zł,
- ochrona ekosystemów Poleskiego Parku Narodowego – **281** tys. zł.

Leśnictwo – w pozycji tej w 2006 roku na dotacje inwestycyjne wypłacono **18.066** tys. zł co stanowi 72% planu wynoszącego **25.000** tys. zł (poz. I.5 tabeli 10). Największe wypłaty z tej dziedziny dotyczyły przedsięwzięć:

- program ochrony przeciwpożarowej w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu – **1.348** tys. zł,
- doskonalenie systemu ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku – **1.200** tys. zł,
- modernizacja systemów nawadniających w szkółkach leśnych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu – **1.163** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych zrealizowano wypłaty w kwocie **2.482** tys. zł z planu wynoszącego **2.500** tys. zł, co oznacza realizację planu w 99% (poz. II.5 tabeli 10). Finansowanie to dotyczyło przede wszystkim przedsięwzięć:

- realizacja prac Krajowego Programu Zwiększania Lesistości - wyprzedzające przygotowanie gleby w 2005 r. do zalesień 2006 r. – **1.512** tys. zł,
- program dla Beskidów - przebudowa strukturalna drzewostanów w 2006 r. – **327** tys. zł,
- przebudowa drzewostanów przedplonowych w lasach LZD Krynica – **280** tys. zł.

Państwowy Monitoring Środowiska – w pozycji tej w ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **8.612** tys. zł co oznacza realizację planu wynoszącego **16.000** tys. zł w 54% (poz. I.6 tabeli 10). Największe wypłaty dotyczyły finansowania:

- modernizacji systemu pomiarowego monitoringu powietrza i wód powierzchniowych w województwie kujawsko-pomorskim – **1.665** tys. zł,
- zakupu specjalistycznej aparatury badawczo-pomiarowej oraz wyposażenia laboratoryjnego dla WIOŚ w Opolu – **821** tys. zł,
- wzmocnienia WIOŚ w Rzeszowie w zakresie modernizacji istniejącej aparatury kontrolno-pomiarowej oraz zakup nowego wyposażenia – **760** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **50.705** tys. zł, co stanowi 93% planu wynoszącego **54.500** tys. zł (poz. II.6 tabeli 10). W tej pozycji prowadzone było dofinansowanie przede wszystkim działalności Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej w 2006 r. w kwocie **42.000** tys. zł. Poza tymi zadaniami w tej pozycji największe środki wypłacono na:

- monitoring Bałtyku w latach 2005-2006 – **1.680** tys. zł,
- ocenę stanu wód w dorzeczach na podstawie monitoringu jednolitych wód powierzchniowych – **805** tys. zł,
- monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2006-2008 – **756** tys. zł.

Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków – w 2006 roku w tym programie występowały dotacje inwestycyjne, na które wypłacono **6.711** tys. zł z planu wynoszącego **10.000** tys. zł (poz. I.7 tabeli 10) oraz dotacje nieinwestycyjne, w ramach których wypłacono **619** tys. zł z planowanych **1.000** tys. zł (poz. II.7 tabeli 10). W ramach dotacji inwestycyjnych największe wypłaty dotyczyły:

- zakupu Mobilnych Laboratoriów Ratownictwa Ekologicznego (MLRE) dla jednostek Policji – **1.967** tys. zł,
- zabudowy (karosacji) 41 samochodów pożarniczych dla OSP – **1.950** tys. zł,
- zakupu lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP – **1.950** tys. zł.

W zakresie dotacji nieinwestycyjnych największe wypłaty dotyczyły przedsięwzięć:

- dodruk poradnika "Zasady postępowania ratowniczego" – **215** tys. zł,
- opracowanie metodologii określania bezpiecznych lokalizacji zakładów mogących powodować poważne awarie – **98** tys. zł,
- analiza zagrożeń poważnymi awariami w obszarach przygranicznych z krajami sąsiednimi – **89** tys. zł.

Górnictwo – wypłaty w tej pozycji w 2006 roku dotyczyły pożyczek zaplanowanych w kwocie **14.000** tys. zł a zrealizowanych w 65% co oznacza wypłatę środków w wysokości **9.107** tys. zł. W tej dziedzinie, Narodowy Fundusz, wydatkował środki na dwa przedsięwzięcia:

- budowę Centralnego Zakładu Wzbogacania i Odsiarczania Miałów Energetycznych wraz z zagospodarowaniem odpadów – **8.027** tys. zł,
- modernizację obiegu wodno-mułowego Zakładu Mechanicznej Przeróbki Węgla KWK "Staszic" – **1.080** tys. zł.

W ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **68.028** tys. zł co stanowi 97% planu wynoszącego **70.000** tys. zł (poz. I.8 tabeli 10), w tym **56.000** tys. zł zostało wypłaconych na finansowanie robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie siarki. W ramach dotacji inwestycyjnych największe wypłaty dotyczyły:

- rekultywacji terenów pogórnich Kopalni Siarki "Machów" (obszary: Machów-Piaseczno, Jeziórko, Grzybów) – **46.000** tys. zł,
- rekultywacja terenów górniczych, likwidacji obiektów i otworów wiertniczych Zakładu Górniczego Kopalni Siarki Jeziórko – **8.100** tys. zł,
- gaszenie hałdy nr 6/4 na polu Piast w Nowej Rudzie – **4.157** tys. zł.

Geologia – w dziedzinie tej występują dotacje inwestycyjne i nieinwestycyjne. W formie dotacji inwestycyjnych wypłacono **67.860** tys. zł co stanowi 90% planu wynoszącego **75.000** tys. zł (poz. I.9 tabeli 10). Największe wypłaty dotyczyły finansowania przedsięwzięć:

- uzupełnienie, weryfikacja, aktualizacja i rozwój Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:50 000 – **7.108** tys. zł,
- przegłębienie otworu wiertniczego "Huwniki-1" w celu rozpoznania budowy geologicznej i ropo-gazowości w północno-wschodniej Polsce – **6.373** tys. zł,
- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000-etap V- prace realizowane w latach 2006–2009 – zakończenie edycji I – **5.357** tys. zł.

W formie dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **10.677** tys. zł (poz. II.8 tabeli 10). Największe wypłaty dotyczyły finansowania przedsięwzięć:

- działalność Państwowej Służby Hydrogeologicznej – **4.279** tys. zł,
- opracowania metodyki identyfikacji i ustalania struktury poboru wód podziemnych dla potrzeb oceny stanu ilościowego wód – **3.558** tys. zł,
- waloryzacja bazy zasobowej piasków szklarskich i ocena perspektyw złożowych w świetle współczesnych wymagań przemysłu – **373** tys. zł.

W zdecydowanej większości były to przedsięwzięcia finansowane w ramach umów trójstronnych, przedstawione przez Głównego Geologa Kraju.

Edukacja Ekologiczna – w ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **3.184** tys. zł z planowanej kwoty **5.000** tys. zł (poz. I.10 tabeli 10). Najwyższe kwoty wypłacono na finansowanie przedsięwzięć:

- Botaniczne Centrum Badawczo-Wdrożeniowe w Przelewicach – **473** tys. zł,
- rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych w Kampinoskim Parku Narodowym, w tym wyposażenie sali konferencyjnej – **360** tys. zł,
- wzmocnienie i rozwój funkcji edukacyjnych Wigierskiego Parku Narodowego w 2006 r. – **360** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych plan zrealizowano w 84% wypłacając **12.533** tys. zł z planowanej kwoty **14.850** tys. zł (poz. II.9 tabeli 10). Głównie wypłaty dotyczyły realizacji przedsięwzięć:

- Krajowy program edukacyjny - Europejska Akademia Ekologii uczy segregować odpady opakowaniowe – **613** tys. zł,
- Eko-Europa - Magazyn Ekologiczny – **512** tys. zł,
- profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży realizowana w Centrum Profilaktycznym Diagnostyczno-Lecznicznym Fundacji na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego – **386** tys. zł.

W 2006 roku Narodowy Fundusz udzielił dofinansowania w formie dotacji nieinwestycyjnej w kwocie **302** tys. zł na zadania zgłoszone przez Ministra Środowiska w ramach zawartego porozumienia o finansowaniu przez Narodowy Fundusz przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych Ministra Środowiska dotyczących procesu akcesyjnego do UE.

Prace badawcze i ekspertyzy – W ramach dotacji nieinwestycyjnych plan zrealizowano w 74% wypłacając **10.326** tys. zł z planowanej kwoty **13.900** tys. zł (poz. II.10 tabeli 10). W zdecydowanej większości były to przedsięwzięcia finansowane, w ramach umów trójstronnych, przedstawionych do finansowania przez Ministra Środowiska. Największe wypłaty dotyczyły wykonania prac na temat :

- dokonanie ocen stanu technicznego i bezpieczeństwa obiektów hydrotechnicznych będących własnością Skarbu Państwa – **1.950** tys. zł,
- aktualizacja komputerowej Mapy Podziału Hydrograficznego Polski (MPHP) uwzględniająca uwagi zgłoszone przez poszczególne RZGW – **300** tys. zł,
- opracowanie podstaw metodycznych dla monitoringu biologicznego wód powierzchniowych w zakresie makrofitów i pilotowe ich zastosowanie – **291** tys. zł.

W ramach dotacji inwestycyjnych w pozycji tej występują poza pracami badawczymi i ekspertyzami przedsięwzięcia dotyczące współfinansowania programów pomocowych. W 2006 roku na dotacje inwestycyjne zaplanowano kwotę **6.400** tys. zł, z czego wypłacono **303** tys. zł.

W tabeli 10 w poz. I.11 została przedstawiona kwota **-2.688** tys. zł która wynika ze zwrotu środków wypłaconych w roku ubiegłym na realizację umów Phare – wzmocnienie instytucjonalne. Na przedsięwzięcia współfinansowane ze środków PHARE w roku 2005 zostały wypłacone zaliczkowo środki. Po przeprowadzeniu przetargów okazało się że zostały zaliczkowo wypłacone zbyt wysokie kwoty na zadania objęte przetargami i konieczne jest zwrócenie środków do Narodowego Funduszu. Zwrot tych środków nastąpił dopiero w roku 2006. Stąd też kwota zwróconych środków jest wyższa od wypłaconych i występuje w tabeli wartość ujemna.

Zwrócone kwoty dotyczyły:

- Phare - wzmocnienie instytucjonalne - PL0205.01 Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE - **2.556** tys. zł,
- Phare wzmocnienie instytucjonalne - PL02.05.04 - Kontrola przemieszczania odpadów – **353** tys. zł,
- Phare - wzmocnienie instytucjonalne – PL 2002/000-580.05.03 "Wzmocnieni ochrony środowiska" – **82** tys. zł.

Ponadto, w ramach prac naukowo-badawczych i ekspertyz zostały dokonane wypłaty środków za wykonanie prac studialnych związanych z budową zbiornika wodnego Kąty-Myscowa w kwocie **781** tys. zł. W planie finansowym Narodowego Funduszu na to przedsięwzięcie rezerwowana była kwota **3.000** tys. zł w formie dotacji inwestycyjnych. Ze względu jednak na charakter prac wydatki te zostały zaliczone do dotacji nieinwestycyjnych, a nie jak było to zapisane w planie finansowym (poprawka sejmowa) do dotacji inwestycyjnych.

Fundusz Spójności – realizacja planu pożyczek wynoszącego **221.600** tys. zł wyniosła **132.831** tys. zł co oznacza realizację planu w 60%. Niższe niż planowano wypłaty wynikały między innymi z faktu unieważniania i ponownego ogłaszanych przetargów na roboty a także

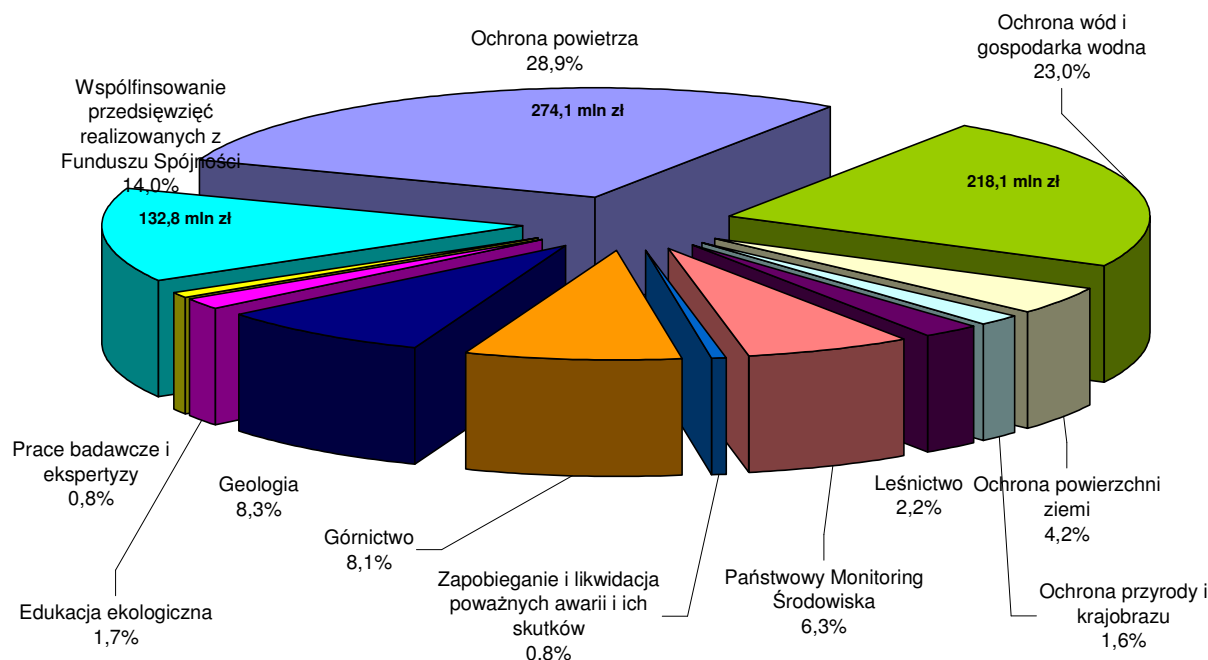
z powodu zejścia wykonawców z placu robót, co było skutkiem zaniżenia ceny ofertowej na etapie postępowania przetargowego a obecnie z występowania z roszczeniami finansowymi. Największe wypłaty dotyczyły projektów:

- Poprawa jakości wody w Szczecinie – **24.627** tys. zł,
- Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia – **19.539** tys. zł,
- Katowice - oczyszczalnia ścieków – **14.460** tys. zł.

Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw – plan dotacji inwestycyjnych wynoszący **25.000** tys. zł został zrealizowany w 36% co oznacza wypłaty środków w wysokości **9.061** tys. zł. Niska realizacja planu wynika przede wszystkim z faktu podpisywania umów w ostatnich miesiącach 2006 roku. Największe wypłaty dotyczyły realizacji przedsięwzięć:

- Odlewnie Polskie – Automatyzacja procesu produkcyjnego z zastosowaniem nowoczesnej technologii – **2.293** tys. zł,
- Zmiana technologii wytwarzania ciepła warunkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego Arctic Paper – **2.023** tys. zł,
- Instalacja do zagospodarowania popiołów w EC Saturn Management w Świeciu – **861** tys. zł

Rys. 7 Finansowanie ochrony środowiska wg dziedzin w 2006 r.

III.4 Finansowanie ochrony środowiska w przekroju województw

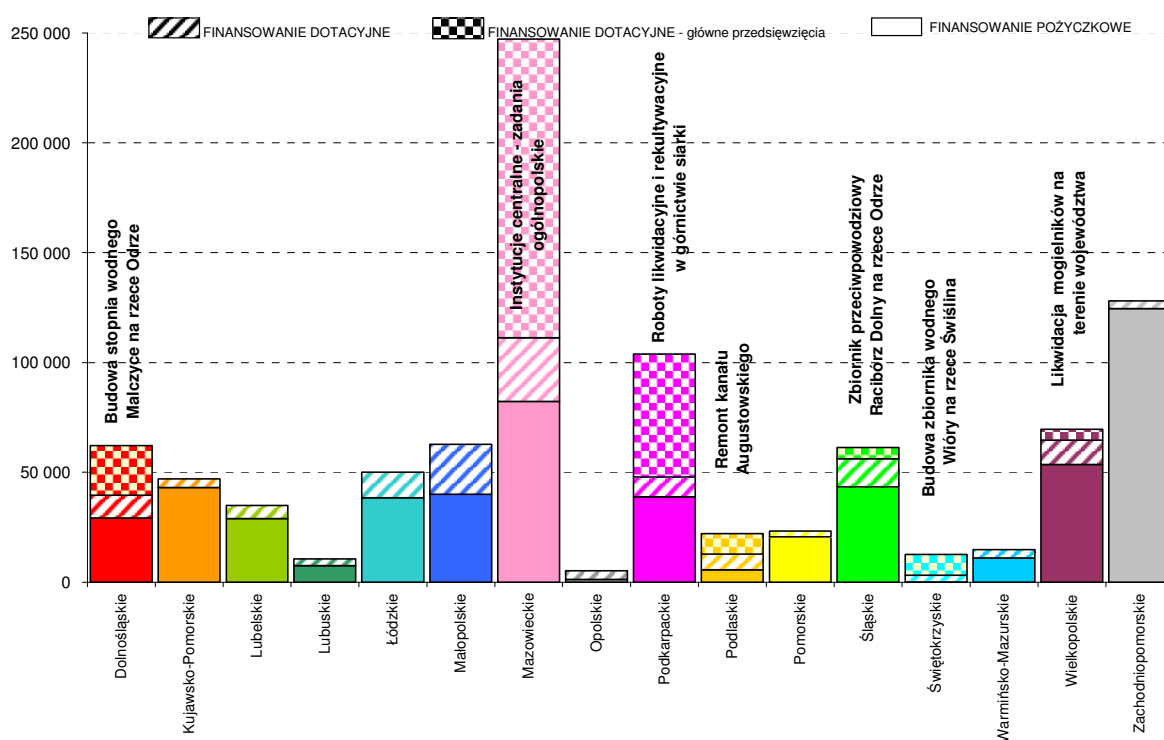
W przedstawionej poniżej analizie terytorialnej alokację środków przedstawiono w ujęciu kasowym wielkości wydatków na pożyczkowe i dotacyjne finansowanie ochrony środowiska. Ze względu na brak informacji o terytorialnym rozkładzie nakładów z przedsięwzięć obsługiwanych za pośrednictwem BOŚ S.A., uwzględniono wypłaty środków z umów

pożyczkowych, z wyłączeniem środków wydatkowanych w formie linii kredytowych oraz wypłaty środków dotacyjnych bez dopłat do oprocentowania kredytów i części kosztów krajowych programów zagranicznych. Nie wpływa to jednak w sposób znaczący na wynik obserwacji.

W 2006 r. zgodnie z danymi przedstawionymi w poprzednich punktach na pożyczkowe i dotacyjne finansowanie ochrony środowiska Narodowy Fundusz wydał w ujęciu kasowym (bez pożyczek płatniczych) **1.011.209** tys. zł. Uwzględniając przedstawione powyżej zastrzeżenia analiza wydatków w układzie województw została przeprowadzona w oparciu o wypłaty na kwotę prawie **956.000** tys. zł.

Wysokość wydatkowanych w 2006 r. środków Narodowego Funduszu w przekroju województw przedstawia rysunek 8.

Rys. 8 Wielkość wydatkowanych w 2006 r. środków Narodowego Funduszu w przekroju województw (tys. zł)

Największe wsparcie ze środków Narodowego Funduszu otrzymali wnioskodawcy z woj. mazowieckiego – prawie 26% ogólnej kwoty wydatkowanych środków tj. około **247.000** tys. zł, co wynika głównie z finansowania wielu ulokowanych w Warszawie instytucji których działalność ma charakter ogólnopolski: Państwowy Instytut Geologiczny (około **61.600** tys. zł), Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (**38.000** tys. zł), Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (około **9.800** tys. zł), Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (około **7.900** tys. zł), Instytut Ochrony Środowiska (około **7.700** tys. zł).

Ponad 13% wydatkowanych środków (**128.000** tys. zł) otrzymali beneficjenci z województwa zachodniopomorskiego co wiąże się głównie z finansowaniem, w ramach umowy konsorcjum, budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Tymieniu (prawie **88.800** tys. zł), oraz współfinansowaniem realizacji inwestycji służącej poprawie jakości wody w Szczecinie w kwocie **24.600** tys. zł.

Okolo **104.000** tys. zł zostało skierowane do województwa podkarpackiego, co stanowi blisko 11% kwoty wypłaconych środków, głównie za sprawą finansowania robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych terenów górnictwa siarki skoncentrowanych w tym województwie, na co wypłacono okolo **56.000** tys. zł.

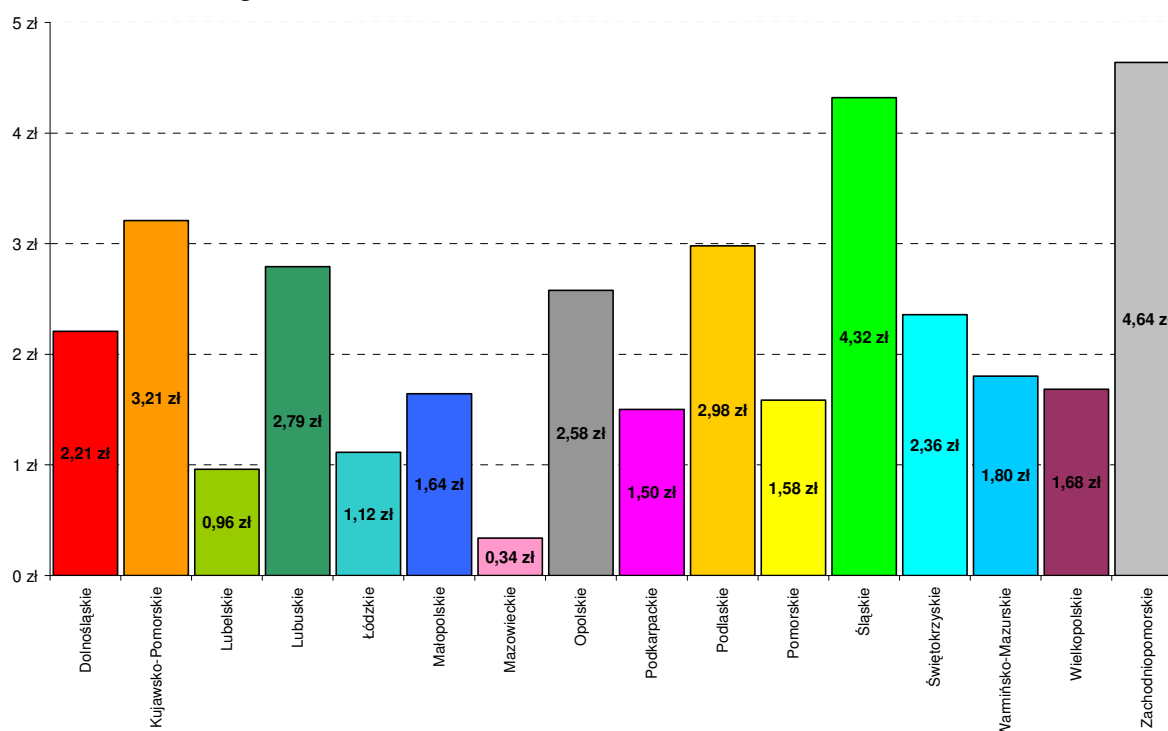
Pozostałe województwa otrzymały dofinansowanie oscylujące wokół 0,5–7% kwoty wydatkowanych środków (tj. **5–70** mln zł).

Jak wynika z przedstawionych danych terytorialna dystrybucja środków Narodowego Funduszu w 2006 r. zdeterminowana była przede wszystkim finansowaniem kosztownych przedsięwzięć zgłoszonych do finansowania przez Ministra Środowiska oraz pracami związanymi z rekultywacją terenów zdegradowanych przez górnictwo siarki.

Kwota wydatkowanych w 2006 r. środków jest pochodną realizacji wypłat z umów podpisanych w 2006 r. i latach poprzednich. Ogólna kwota zobowiązań umownych, z których pochodzą przedstawione wyżej wypłaty sięga kwoty **2.914.000** tys. zł, natomiast wartość kosztorysowa przedsięwzięć realizowanych w wyniku ich podpisania wynosi okolo **9.630.000** tys. zł.

Analizując powyższe wypłaty środków obserwuje się, że wskaźnik średniego zaangażowania w przedsięwzięcia środków własnych lub pozyskanych z innych niż, z Narodowego Funduszu, źródeł w wyniku dofinansowania w kwocie 1 zł ze środków Narodowego Funduszu wyniósł w 2006 r. – 2,30 zł. Dla porównanie w roku poprzednim wynosił on – 1,80 zł, a w 2004 r. - 1,90 zł. Wzrost wskaźnika uzależniony jest od wartości kosztorysowej przedsięwzięć, w ramach których wypłacono środki, w stosunku do kwoty udzielonego dofinansowania. Informację o tym jak przedstawia się ten wskaźnik w poszczególnych województwach przedstawia rysunek 9.

Rys. 9 Środki własne lub pozyskane z innych niż, z Narodowego Funduszu, źródeł zaangażowane w przedsięwzięcia w wyniku dofinansowania w kwocie 1 zł ze środków Narodowego Funduszu.

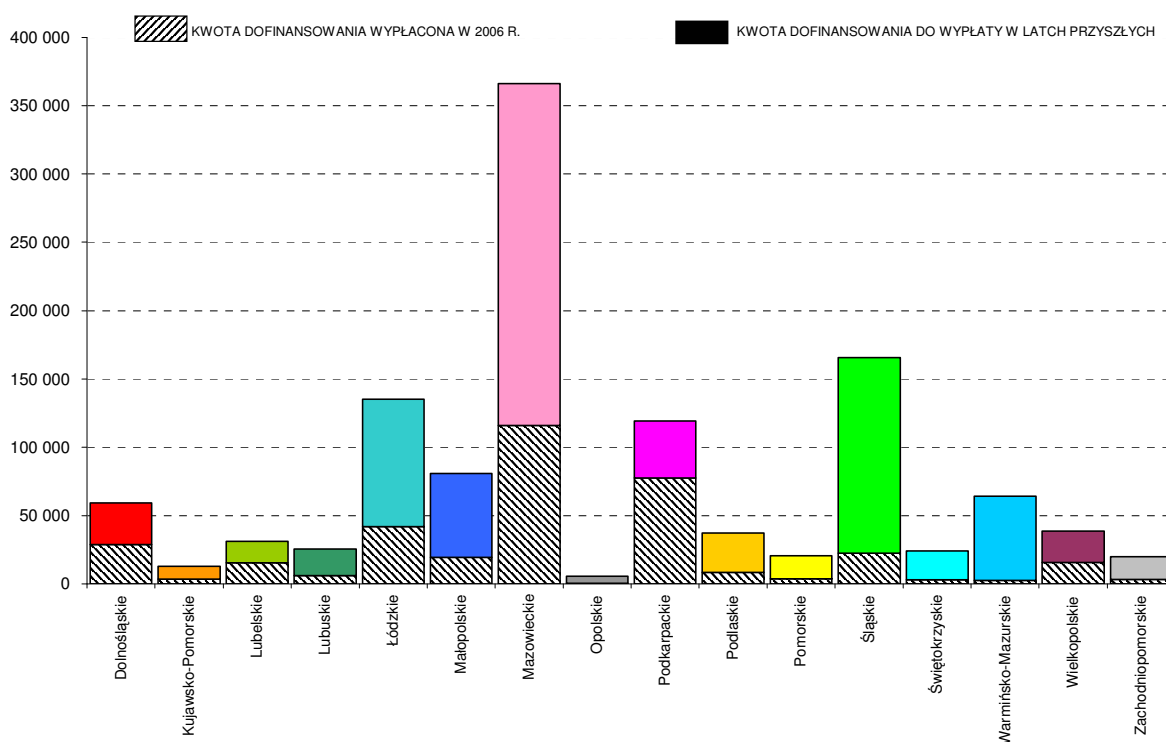

Wielkość tego wskaźnika uzależniona jest od udziału kwoty udzielonego dofinansowania w wartości kosztorysowej realizowanych przedsięwzięć. Wpływ ma również proporcja udziału finansowania dotacyjnego i pożyczkowego w ogólnej kwocie finansowania. Duże nakłady o charakterze pożyczkowym wpływają na wzrost wielkości wskaźnika.

W wyniku podpisanych w 2006 r. umów Narodowy Fundusz zobowiązał się do wypłacenia ponad **1.200.000** tys. zł, z czego w 2006 r. wypłacono prawie **370.000** tys. zł.

Kwotowy rozkład udzielonego w 2006 r. dofinansowania w porównaniu do kwoty wydatkowanych środków w przekroju województw przedstawia rysunek 10.

Rys. 10 Kwota dofinansowania i wypłat ze środków Narodowego Funduszu z podpisanych w 2006 r. umów w przekroju województw

Przedstawiony wykres wskazuje, że z przyczyn omówionych poprzednio największe środki z umów zawartych w 2006 r. przeznaczone zostały na finansowanie ochrony środowiska w województwie mazowieckim. W województwie śląskim o wielkości udzielonego w 2006 r. dofinansowania zdecydowało współfinansowanie inwestycji dla podmiotów z sektora górnictwa (Kompania Węglowa S.A., Katowicki Holding Węglowy S.A.) a także inwestycji współfinansowanych ze środków UE m.in. w zakresie poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bytom. Dofinansowanie budowy i uruchomienia Elektrowni Wiatrowej o mocy 30MW na wierzchołynie góry Kamięńsk zdecydowało o kwocie udzielonego dofinansowania w województwie łódzkim, natomiast o znacznym udziale podjętych zobowiązań z województwie podkarpackim zdecydowało dofinansowanie prac rekultywacyjnych w Tarnobrzeskim Zagłębiu Siarkowym.

Reasumując, z podpisanych w 2006 r. umów o dofinansowanie – 31% środków zostało wypłacone w 2006 r., a pozostałe będą obciążać budżet wydatków w latach kolejnych. Dla porównania wskaźnik ten w 2005 r wyniósł 56%.

Finansowanie w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej dominowało w strukturze przedsięwzięć dofinansowanych przez Narodowy Fundusz w 2006 r.

Przewiduje się, że w najbliższej przyszłości, w związku z rosnącym dofinansowywaniem projektów wspieranych ze środków Unii Europejskiej, o rozkładzie wojewódzkim wydatków Narodowego Funduszu będzie decydować zdolność, głównie samorządów, do przygotowania i realizowania takich przedsięwzięć.

III.5. Podsumowanie

W 2006 roku Narodowy Fundusz wypłacił na finansowanie ochrony środowiska kwotę **1.448.180** tys. zł realizując plan w 76%.

Plan pożyczek i kredytów został zrealizowany w 75%, wypłacono **654.536** tys. zł z planowanej kwoty **872.700** tys. zł.

W ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **306.178** tys. zł z planowanych **423.100** tys. zł co oznacza realizację planu w ponad 72%.

Plan dotacji nieinwestycyjnych został zrealizowany w 83%. Wypłacono **99.420** tys. zł z planowanych **120.000** tys. zł.

Na finansowanie ochrony środowiska w formie inwestycji kapitałowych przeznaczono **388.046** tys. zł z planowanej kwoty **440.000** tys. zł co oznacza realizację planu w 88%.

III.6. Tabele realizacji planu finansowania ochrony środowiska

Tabela 8 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w Narodowym Funduszu w 2006 roku według form finansowania (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2005 r.	Plan 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	Wskaźnik 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Finansowanie pożyczkowe	1 000 671	872 700	654 536	0,75
1	Pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz	753 037	797 700	600 295	0,75
2	Linie kredytowe i kredyty ze środków Narodowego Funduszu	247 634	75 000	54 241	0,72
II	Finansowanie bezzwrotne	606 283	543 100	405 598	0,75
1	Dotacje inwestycyjne z tego:	484 665	423 100	306 178	0,72
1.1	Dotacje inwestycyjne wg dziedzin	416 660	390 600	287 307	0,74
1.2	Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	2 831	4 500	1 273	0,28
1.3	Umorzenia pożyczek i kredytów	65 174	28 000	17 598	0,63
2	Dotacje nieinwestycyjne z tego:	121 618	120 000	99 420	0,83
2.1	Dotacje nieinwestycyjne wg dziedzin	121 453	120 000	99 353	0,83
2.3	Inne	165		67	-
III	Finansowanie kapitałowe	91 719	440 000	388 046	0,88
IV	Razem Narodowy Fundusz	1 698 673	1 855 800	1 448 180	0,78

Tabela 9 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w formie finansowania pożyczkowego według dziedzin w 2006 r. (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2005 r.	Plan 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	Wskaźnik 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz	753 037	797 700	600 295	0,75
1	Ochrona powietrza	166 152	316 600	233 176	0,74
2	Ochrona wód i gospodarka wodna	341 759	205 000	165 430	0,81
3	Ochrona powierzchni ziemi	60 900	40 000	28 792	0,72
4	Górnictwo		14 000	9 107	0,65
5	Współfinansowanie przedsięwzięć realizowanych z Funduszu Spójności	64 735	221 600	132 831	0,60
6	Inne (m.in. pożyczki dla WFOŚiGW, SPO WKP)*	119 491	500	-304	-0,61
7	Saldo pożyczek płatniczych			31 263	-
II	Linie kredytowe i kredyty udzielane ze środków NF	247 634	75 000	54 241	0,72
III	Razem Narodowy Fundusz	1 000 671	872 700	654 536	0,75

*) pozycja z wartością ujemną w wykonaniu oznacza zwrot środków wypłaconych w roku ubiegłym z umowy zawartej z WFOŚiGW w Rzeszowie

Tabela 10 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w formie finansowania bezzwrotnego według dziedzin w 2006 r. (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2005 r.	Plan 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	Wskaźnik 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Dotacje inwestycyjne	416 660	390 600	287 307	0,74
1	Ochrona powietrza	51 611	50 000	33 357	0,67
2	Ochrona wód i gospodarka wodna	125 942	75 360	52 672	0,70
3	Ochrona powierzchni ziemi	15 553	13 240	11 373	0,86
4	Ochrona przyrody i krajobrazu	15 595	19 600	11 070	0,56
5	Leśnictwo	22 059	25 000	18 066	0,72
6	Państwowy Monitoring Środowiska	14 561	16 000	8 612	0,54
7	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	33 443	10 000	6 711	0,67
8	Górnictwo	70 225	70 000	68 028	0,97
	w tym: na zakończenie robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie	48 488	56 000	56 000	1,00
9	Geologia	55 613	75 000	67 860	0,90
10	Edukacja ekologiczna	5 212	5 000	3 184	0,64
11	Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze*	6 846	6 400	-2 688	-0,42
12	Inne (SPO WKP)		25 000	9 061	0,36
II	Dotacje nieinwestycyjne	121 618	120 000	99 420	0,83
1	Ochrona wód i gospodarka wodna	0	3 500	0	
2	Ochrona powietrza	1 291	10 000	7 579	0,76
3	Ochrona powierzchni ziemi		250	0	0,00
4	Ochrona przyrody i krajobrazu	5 351	5 000	4 432	0,89
5	Leśnictwo	7 319	2 500	2 482	0,99
6	Państwowy Monitoring Środowiska	71 377	54 500	50 705	0,93
7	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	68	1 000	619	0,62
8	Geologia	8 106	14 850	10 677	0,72
9	Edukacja ekologiczna	16 736	14 500	12 533	0,86
10	Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	11 205	13 900	10 326	0,74
11	Inne	165		67	-
III	Razem Narodowy Fundusz	538 278	510 600	386 727	0,76

*) pozycja z wartością ujemną w wykonaniu oznacza zwrot środków wypłaconych w roku ubiegłym z z umów zawartych z Ministrem Środowiska dotyczących wzmocnienia instytucjonalnego PHARE

IV. Umorzenia pożyczek i kredytów

W roku 2006 wpłynęło do Narodowego Funduszu 178 wniosków o umorzenie części kwoty pożyczki lub kredytu. Wśród złożonych wniosków, 90 dotyczyło umorzenia pożyczek udzielonych w ramach KPOŚK. W 2006 r. zostały podjęte 54 decyzje o umorzeniu części kwot pożyczek.

Na podstawie podjętych decyzji o umorzeniu zawarto w 2006 r. 49 umów na łączną kwotę **11.505** tys. zł, w tym 39 umów umorzeniowych zostało zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego.

Ponadto w 2006 r. zawarto 4 aneksy umorzeniowe do umów objętych Krajowym Programem Ścieków Komunalnych na łączną kwotę **2.352** tys. zł, a w 6 pożyczkach KPOŚK umorzono ostatnie raty po spłacie połowy kapitału na podstawie uchwał Zarządu Narodowego Funduszu, na łączną kwotę **1.774** tys. zł.

Wraz z umowami zawartymi w poprzednich okresach, po uwzględnieniu dokonanych zwrotów niewykorzystanych kwot oraz po uwzględnieniu aneksów i decyzji dotyczących umorzenia pożyczek KPOŚK oraz zwrotów skutkowało kwotą umorzeń w wysokości **17.598** tys. zł.

Kwoty umorzone na podstawie zawartych umów (49 umów) zostały przeznaczone na 53 przedsięwzięcia z dziedzin:

- ochrony wód i gospodarki wodnej – 32 zadania,
- ochrony powietrza – 14 zadań,
- ochrona powierzchni ziemi – 7 zadań.

Wartość kosztorysowa realizowanych przedsięwzięć objętych zawartymi w 2006 r. umowami umorzeniowymi wynosi **48.852** tys. zł.

W 2006 r. plan w zakresie umorzeń wykonano w wysokości 63% wielkości planowanej. Niepełne wykonanie planu w tej pozycji jest skutkiem przeszacowania wielkości planowanej na podstawie znowelizowanych „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania poręczeń, kredytów i dotacji ze środków Narodowego Funduszu na 2006 r.”, w których zmniejszona została rola umorzeń jako instrumentu wpływającego na preferencyjny charakter finansowania pożyczkowego.

V. Pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcom

Narodowy Fundusz w 2006 roku zawarł 294 umowy, na podstawie których udzielił pomocy równoważnej ekwiwalentowi dotacyjnemu netto (EDN) w wysokości **698.100** tys. zł (w kwocie nominalnej **902.207** tys. zł). Jednocześnie, należy zauważyć, iż Narodowy Fundusz dysponuje środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, które przekazuje przedsiębiorcom w ramach SPO WKP. Na środki przekazane w ramach SPO WKP (w 2006 r. wyłącznie w formie dotacji) składają się zarówno środki z samego EFRR, jak również wkład własny kraju, w tym przypadku – są to środki Narodowego Funduszu. Pomoc ze środków zagranicznych w ramach SPO-WKP wyniosła **475.244** tys. zł, a finansowanie ze środków krajowych wyniosło **222.856** tys. zł (w ramach SPO WKP, jak i poza tym Programem). Poniższe zestawienia dotyczą łącznej wielkości środków przekazanych przez Narodowy Fundusz, a zatem również ze środków EFRR.

Największą wartość pomocy udzielono w ramach programów pomocowych pn.: program pomocy regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące dostosowaniu do wymogów najlepszych technik (248.748 tys. zł, z czego ok. 74.342 tys. zł wydatkowano ze środków Narodowego Funduszu) oraz program pomocy regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie gospodarki odpadami (ponad 137.329 tys. zł, z czego ok. 47.046 tys. zł wydatkowano ze środków Narodowego Funduszu). Żadna pomoc nie została udzielona w ramach sześciu programów: horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na przedsięwzięcia służące promocji odnawialnych źródeł energii, regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie składowisk odpadów, pomocy horyzontalnej przeznaczonej na inwestycje służące dostosowaniu składowisk odpadów do wymagań ochrony środowiska, regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie jakości paliw i technologii silnikowych, horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące poprawie jakości paliw i technologii silnikowych, regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie emisji lotnych związków organicznych.

Ze względu na formę pomocy największą kwotę pomocy udzielono w formie dotacji – 96,1% Pod względem ilości podpisanych umów, największą grupę także stanowiły dotacje – 76,9%.

VI. Nadzór właścicielski i współpraca z bankami

VI.1. Nadzór właścicielski

Narodowy Fundusz na koniec 2006 r. posiadał akcje lub udziały w 70 spółkach. Na liczbę tę składają się :

- akcje i udziały w 15 spółkach kapitałowych, do których Narodowy Fundusz przystąpił na podstawie własnych decyzji (udział kapitałowy Narodowego Funduszu w tych spółkach stanowi od kilkunastu do kilkudziesięciu procent) - portfel podstawowy,
- akcje i udziały w 55 spółkach, które stały się własnością Narodowego Funduszu w drodze zamiany wierzytelności na akcje i udziały w trybie Ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub na mocy Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w zakresie komercjalizacji z konwersją. Wierzytelności te powstały z tytułu nie wniesionych opłat i niezapłaconych kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian. Udział Narodowego Funduszu w tych spółkach jest niższy niż 10% ich kapitału zakładowego - portfel resztówek.

W 2006 roku portfel podstawowy spółek, w których Narodowy Fundusz posiada akcje i udziały uległ zmianie w wyniku:

- transakcji zakupu i sprzedaży akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. Narodowy Fundusz zwiększył udział w kapitale banku do 77,5% i posiada 10.235.545 akcji. Nabycie akcji nastąpiło w wyniku odpowiedzi na wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji spółki BOŚ S.A. po uzyskaniu akceptacji podmiotów wskazanych w ustawie o finansach publicznych,
- objęcia akcji w spółce Centrozap S.A., które nastąpiło w wyniku konwersji wierzytelności z tytułu poręczenia pożyczek udzielonych przez Narodowy Fundusz Hucie Batory S.A. (obecnie w upadłości) oraz Zakładom Elektrometalurgicznym Ema-Błachownia S.A. na łączną kwotę 15.163 tys. zł. Narodowy Fundusz posiada 101.084.534 akcji spółki co stanowi 9,2% udziału w kapitale spółki
- objęcia w wyniku konwersji pożyczek udziałów w spółce z o.o. „EKO-TOP”. Na koniec 2006 r. Narodowy Fundusz posiadał 6.014 udziałów o wartości 500 zł każdy, co wartościowo zamyka się sumą 3.007 tys. zł i stanowi 48 % udziału w kapitale Spółki.

Ponadto w 2006 r. podniesiony został kapitał akcyjny w spółkach PEC Geotermia Podhalańska S.A. i Stalexport S.A. poprzez emisję akcji. Narodowy Fundusz nie brał udziału w objęciu nowych akcji, przez to jego udział w kapitale akcyjnym uległ zmniejszeniu. Wykaz portfela podstawowego spółek przedstawia poniższa tabela 11

Tabela 11 Spółki portfela podstawowego (dane zł)

L.p.	Spółka	31.12.2006			
		Wartość nominalna akcji/ udziału (zł)	Liczba akcji/ udziałów	Wartość nominalna udziałów/ akcji NF	Udział NFOŚiGW w kapitale (%)
1	AREL-GIPS S.A. (w upadłości)	1 000	14 800	14 800 000	75,0
2	GEOTERMIA PYRZYCE Sp. z o.o.	1 000	27 323	27 323 000	62,0
3	KAPE S.A.	1 000	500	500 000	16,0
4	KEMIPOL Sp. z o.o.	4 503,35	115	517 885	15,0
5	METANEL S.A.	1	1 697 352	1 697 352	11,0
6	„MIELEC-DIESEL” GAZ Sp. z o.o.	500	10 000	5 000 000	49,0
7	MEC Sp. z o.o. Ostrowiec Świętokrzyski	500	40 000	20 000 000	48,7
8	MPEC Sp. z o.o. Tarnów	1	18 000 000	18 000 000	39,2
9	TIL „EKOLEASING” S.A. (w upadłości)	100/300	51 997	7 199 700	41,0
10	WODKAN S.A. Ostrów Wlkp.	10	1 509 090	15 090 900	32,0
11	BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.	10	10 235 545	102 355 450	77,5
12	CENTROZAP S.A.	0,1	101 084 534	10 108 453	9,20
13	F.U.H „EKO-TOP” Spółka z o.o.	500	6 014	3 007 000	48,0
14	GEOTERMIA PODHALAŃSKA S.A.	100	1 318 712	131 871 200	92,0
15	STALEXPORT S.A.	2	18 022 835	36 045 670	11,4

Narodowy Fundusz uzyskał w 2006 r. przychody z tytułu dywidendy z posiadanych akcji i udziałów w spółkach: Kopalnia Węgla Kamiennego Bogdanka S.A. (257 tys. zł) i Kemipol Sp. z o.o. (1.428 tys. zł).

VI.2. Współpraca z bankami

W roku 2006 kontynuowano wieloletnią współpracę z BOŚ S.A. W ramach współpracy finansowano ochronę środowiska w formie:

- linii kredytowych,
- konsorcjum.

VI.2.1. Linie kredytowe

Linie kredytowe-L04

Umowa w sprawie udzielania przez BOŚ S.A. ze środków Narodowego Funduszu kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska w ramach linii kredytowych została zawarta w sierpniu 2004 r. na kwotę **200.000** tys. zł (aneksem z października 2004 r. zwiększono kwotę do **240.000** tys. zł).

W 2006 r. zawarto 96 umów na kwotę -	15.711 tys. zł, w tym:
• L04-1 – usuwanie wyrobów zawierających azbest –	2 umowy na kwotę 276 tys. zł,
• L04-2 – budowa ścieżek rowerowych –	1 umowę na kwotę 1.000 tys. zł,
• L04-4 – termomodernizacja –	56 umów na kwotę 11.236 tys. zł,
• L04-5 – czystsza produkcja –	1 umowę na kwotę 214 tys. zł,
• L04-6 – uszczelnianie i hermetyzacja przeładunku i dystrybucji paliw -	1 umowę na kwotę 450 tys. zł,
• L04-7 – ograniczenie zużycia energii elektrycznej –	4 umowy na kwotę 837 tys. zł,
• L04-8 – systemy ciepłownicze –	28 umów na kwotę 649 tys. zł,
• L04-9 – stacje uzdatniania wody –	3 umowy na kwotę 1.048 tys. zł.

Linie kredytowe-L03

Umowa w sprawie udzielania przez BOŚ S.A. ze środków Narodowego Funduszu kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska w ramach linii kredytowych została zawarta w październiku 2003 r. na kwotę **220** mln zł.

W 2006 r. zawarto 29 umów na kwotę	10.659 tys. zł, w tym:
• L03-1 – budowa małych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków –	2 umowy na kwotę 1.012 tys. zł,
• L03-2 – budowa kanalizacji sanitarnej –	8 umów na kwotę 2.126 tys. zł,
• L03-3 – zagospodarowanie odpadów –	19 umów na kwotę 7.521 tys. zł.

VI.2.2. Umowy Konsorcjum

W 2006 r. Narodowy Fundusz zawarł 6 umów konsorcjum z BOŚ S.A.:

1. Elektrownia Wiatrowa Kamieńsk Sp. z o.o. - Budowa i uruchomienie Elektrowni Wiatrowej o mocy 30 MW na wierzchołku góry Kamieńsk:
  - Narodowy Fundusz – **110.000** tys. zł,
  - BOŚ S.A. – **26.000** tys. zł.
2. WTÓRSTEEL Sp. z o.o. - Budowa zakładu strzępiania złomu w Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej – podstrefa Stalowa Wola:
  - Narodowy Fundusz – **3.550** tys. zł,
  - BOŚ S.A. – **2.130** tys. zł.
3. Zielonogórskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. - Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry i Świdnicy:
  - Narodowy Fundusz – **5.256** tys. zł,
  - Wojewódzki Fundusz w Zielonej Górze – **751** tys. zł,
  - BOŚ S.A. – **7.547** tys. zł.

4. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Starachowice Sp. z o.o. Wodociągi, kanalizacja i oczyszczanie ścieków w Starachowicach :
  - Narodowy Fundusz – **17.612** tys. zł,
  - BOŚ S.A. – **10.840** tys. zł.

5. Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. - Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Bytom:
  - Narodowy Fundusz – **28.339** tys. zł,
  - BOŚ S.A. – **29.320** tys. zł.

6. Elektrociepłownia Kielce S.A Budowa w EC Kielce źródła energii elektrycznej pracującego w skojarzeniu z wykorzystaniem biomasy:
  - Narodowy Fundusz – **5.000** tys. zł,
  - BOŚ S.A. – **15.000** tys. zł.

VII. Realizacja programów i efekty ekologiczne osiągnięte w wyniku realizacji przedsięwzięć zakończonych w 2006 r. i planowane do osiągnięcia z umów podpisanych w 2006 r.

VII.1.Wstęp

Narodowy Fundusz, finansując ochronę środowiska, dąży do maksymalizacji efektu ekologicznego w ramach posiadanych środków finansowych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dokonując wyboru przedsięwzięć do dofinansowania kierował się przede wszystkim zasadą, prowadzenia gospodarki finansowej w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

W rozdziale tym omówione są efekty ekologiczne i rzeczowe w dwóch przekrojach:

- planowane do osiągnięcia efekty ekologiczne z umów podpisanych w roku 2006,
- uzyskane efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych w roku 2006.

Ze względu na złożoność tematyki jak również na specyfikę dofinansowywanych zadań w każdej z dziedzin przyjęto pewne założenia porządkujące:

- w przypadku umów, dla których efekt ekologiczny jest równoważny efektowi rzeczowemu przedstawiono efekt rzeczowy,
- dla przedsięwzięć zakończonych zaprezentowano efekt ekologiczny w przypadku inwestycji, dla których do dnia 31.12.2006 r. nastąpiło rzeczywiste potwierdzenie zakończenia rzeczowego,
- prezentowane efekty ekologiczne odnoszą się do całego przedsięwzięcia, a nie jedynie do jego części finansowanej przez Narodowy Fundusz.

W roku 2006 Narodowy Fundusz finansował przedsięwzięcia zgodnie z poniższą listą programów priorytetowych opisanych w poszczególnych rozdziałach:

1. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem (rozdział VII.3)

2. Gospodarka Wodna (rozdział VII.3)
3. Ochrona powierzchni ziemi i wód poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, ich zagospodarowanie oraz rekultywację terenów zdegradowanych (rozdział VII.4)
4. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii (rozdział VII.2)
5. Zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję (rozdział VII.2)
6. Zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu (rozdział VII.2)
7. Ochrona przyrody i krajobrazu (rozdział VII.5)
8. Zwiększenie lesistości kraju oraz ochrona zasobów leśnych (rozdział VII.6)
9. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin i ich wzbogacania oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych (rozdział VII.9)
10. Finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych (rozdział VII.10)
11. Program Państwowego Monitoringu Środowiska (rozdział VII.7)
12. Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków (rozdział VII.8)
13. Kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa oraz profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska w ramach edukacji ekologicznej (rozdział VII.11)
14. Wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej. (rozdział VII.12)
15. Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych (rozdział VII.11)

VII.2. Ochrona powietrza

Głównymi celami finansowania w dziedzinie ochrony powietrza w 2006 roku było dofinansowanie przedsięwzięć, których realizacja miała skutkować:

1. Ochroną powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii (program 4)

W ramach tego programu były dofinansowane przedsięwzięcia niezbędne do wdrożenia, zgodnie z zobowiązaniami akcesyjnym Polski, m.in. następujących dyrektyw:

- 2001/80/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych źródeł energetycznego spalania paliw,
- 2001/81/WE (NEC) Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych pułapów emisji dla niektórych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego,
- 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli,
- 1999/30/WE z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu oraz pyłu i ołowiu w otaczającym powietrzu,
- 94/63/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych powstałych wskutek magazynowania paliwa i jego dystrybucji z terminali do stacji paliw,

- 1999/13/WE z dnia 13 marca 1999 r. w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych ze stosowania rozpuszczalników w niektórych rodzajach działalności gospodarczej,
- 99/32/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie redukcji zawartości siarki w paliwach płynnych,

z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w Traktacie o Przystąpieniu do Unii Europejskiej.

2. Zastosowaniem technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję (program 5)

W ramach programu realizowane były przedsięwzięcia uwzględniające modernizację stosowanych technologii zgodnie z wymogami najlepszych dostępnych technik. Preferowane były zadania związane z wdrażaniem najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym realizację dyrektywy 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC).

3. Zapobieganiem i ograniczeniem negatywnego oddziaływania hałasu (program 6)

Program obejmował zadania zmierzające do ograniczania hałasu przemysłowego i komunikacyjnego zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku oraz ograniczające wibracje.

VII.2.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku na finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony powietrza zawarto 179 umów na kwotę **326.903** tys. zł, koszt całkowity dofinansowanych przedsięwzięć wyniósł **1.272.139** tys. zł, udział środków Narodowego Funduszu, w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 25,7%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:				
• pożyczki	25	71.761	164.016	43,8
• dotacje inwestycyjne	19	19.959	58.907	33,9
• dotacje SPO WKP	33	60.018	821.092	7,3
• finansowanie mieszane				
- pożyczka	3	6.768	25.941	26,1
- dotacja	3	4.268		16,5
• dotacje nieinwestycyjne				
- programy ochrony powietrza	3	490	1.571	31,2
- finansowanie funkcjonowania systemu handlu uprawnieniami do emisji	2	14.252	14.252	100,0

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte przy udziale banku:				
• kredyty konsorcjalne	1	136.000	166.213	81,8
• linie kredytowe	90	13.387	20.148	66,4

VII.2.2. Realizowane programy

W dziedzinie Ochrony powietrza w 2006 r. realizowane były następujące programy:

- I. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczanie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii (program 4).

Zadania przewidziane do dofinansowywania w ramach programu:

1. Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii
2. Ograniczanie zanieczyszczeń z dużych źródeł spalania paliw
3. Oszczędzanie surowców i energii
4. Poprawa jakości paliw i technologii silnikowych stosowanych w transporcie
5. Modernizacja źródeł i systemów ciepłowniczych
6. Modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów (w kierunku obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza)
7. Ograniczanie emisji lotnych związków organicznych
8. Opracowywanie programów i planów ochrony powietrza
9. Opracowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania o dofinansowanie z Funduszu Spójności dla przedsięwzięć wskazanych przez Ministra Środowiska
10. Realizacja przedsięwzięć wskazanych przez Ministra do dofinansowania z Funduszu Spójności

- II. Zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję (program 5).

Zadania przewidziane do dofinansowywania w ramach programu:

1. Inwestycje zmierzające do zmian surowcowych w realizowanych technologiach
2. Inwestycje zmierzające do ograniczenia powstawania u źródła strumienia odpadów stałych, ciekłych i gazowych
3. Inwestycje zmierzające do powtórnego wykorzystania odpadów w produkcji
4. Wspieranie działań inwestycyjnych w zakładach przemysłowych mających na celu ograniczenie hałasu i wibracji, energochłonności i zmniejszenia zużycia surowców
5. Wspieranie działań mających na celu wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego ISO 14001, EMAS i uzyskania certyfikatu Czystszej Produkcji w zakładach przemysłowych
6. Opracowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania o dofinansowanie z Funduszu Spójności dla przedsięwzięć wskazanych przez Ministra
7. Realizacja przedsięwzięć wskazanych przez Ministra do dofinansowania z Funduszu Spójności

- III. Zapobieganie i ograniczanie negatywnego oddziaływania hałasu (program 6).

Zadania przewidziane do dofinansowywania w ramach programu:

1. Opracowywanie map akustycznych wraz z planami działania
2. Budowa ekranów akustycznych

Program 16 przedstawia finansowanie przedsięwzięć dotyczących SPO WKP działanie 2.4.

VII.2.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych przez Narodowy Fundusz, na poszczególne programy z dziedziny Ochrony powietrza przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
0.2	2	14.252	14.025	100,0
4	53	103.245	250.434	41,2
16	33	60.018	821.092	7,3

VII.2.4. Planowane efekty ekologiczne z umów zawartych w 2006 r.

Dla umów zawartych w Narodowy Fundusz w ramach realizowanych programów planowane do osiągnięcia efekty ekologiczne przedstawiają się następująco:

Program numer	Efekt ekologiczny		
	Zanieczyszczenie	Wielkość redukcji	Jednostka miary
4	SO ₂	6,9	Mg/r
	NO _x	276,1	Mg/r
	CO	4.579,9	Mg/r
	CO ₂	123.906,0	Mg/r
	Pył	1.081,3	Mg/r
	b-a-p	0,276	Mg/r
	Sadza	8,529	Mg/r
	Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych	4.020,0	MWh/r
	Oszczędność energii	67.367,0	MWh/r
	Zmniejszenie zużycia wody technologicznej	140.653,0	m ³ /r
16	SO ₂	35.893,3	Mg/r
	NO _x	2.700,0	Mg/r
	CO	458,6	Mg/r
	CO ₂	325.249,6	Mg/r
	Pył	4.437,9	Mg/r
	b-a-p	0,00971	Mg/r
	Sadza	0,862	Mg/r
	Łącznie zmniejszona emisja zanieczyszczeń, w tym metale ciężkie	374,644	Mg/r
	Łączne zmniejszenie ilości odpadów (150203, 061303, 100102, 100180, 100101)	14.189,0	Mg/r
	Zmniejszenie zużycia wody	169.839,0	m ³ /r

W ujęciu zbiorczym planowany efekt ekologiczny z umów zawartych w 2006 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Efekt ekologiczny	Redukcja zanieczyszczeń z tytułu umów zawartych w:		Łączna redukcja zanieczyszczeń	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
SO ₂	36.579,1	829,4	37.408,5	Mg/r
NO _x	2.976,1	192,5	3.168,6	Mg/r
CO	5.038,5	43,1	5.081,6	Mg/r
CO ₂	449.155,6	82.490,0	531.645,6	Mg/r
Pył	5.323,2	163,7	5.486,9	Mg/r
b-a-p	0,286		0,2855	Mg/r

Efekt ekologiczny	Redukcja zanieczyszczeń z tytułu umów zawartych w:		Łączna redukcja zanieczyszczeń	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
sadza	9,391		9,391	Mg/r
Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych	4.020,0	74.800,0	78.820,0	MWh/r
Oszczędność energii	67.367,0	9.932,0	77.299,0	MWh/rok

VII.2.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte przez Narodowy Funduszu w 2006 roku, w dziedzinie Ochrony powietrza, dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Płońsku Sp. z o.o. - Modernizacja systemu ciepłowniczego miasta Płońska przy wykorzystaniu biomasy – kwota pożyczki **17.825** tys. zł,
- Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa - Termomodernizacja budynków mieszkalnych - kwota pożyczki **7.950** tys. zł,
- Ostrowski Zakład Ciepłowniczy S.A. - Budowa bloku kogeneracyjnego z turbogeneratorem, opalanego biomasą - kwota pożyczki **4.360** tys. zł,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa "Miła" - Termomodernizacja budynków Spółdzielni - etap II – **3.800** tys. zł,
- HSW – Huta Stali Jakościowych S.A. – Modernizacja instalacji odpylania urządzeń stalowniczych w HSW – Hucie Stali Jakościowych - kwota pożyczki **3.700** tys. zł.

VII.2.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku w dziedzinie ochrony powietrza zakończono 226 przedsięwzięć, na kwotę **437.917** tys. zł. Koszt całkowity zrealizowanych przedsięwzięć wyniósł **958.378** tys. zł, a udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 45,7%

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:				
• pożyczki	13	112.904	288.098	39,19
• dotacje inwestycyjne	33	27.122	74.493	36,41
• finansowanie mieszane				
- pożyczka	1	3.500	8.476	41,30
- dotacja	1	1.053		12,42
• dotacje nieinwestycyjne	1	495	495	100,00
Umowy zawarte przy udziale banku:				
• kredyty konsorcjalne	2	239.642	477.642	50,17
• kredyty bankowe na OZE	2	3.034	5.607	54,10
• linie kredytowe	173	50.169	103.528	48,46

VII.2.7. Realizacja programów

Dla przedsięwzięć zakończonych w 2006 r., z tytułu umów zawartych przez Narodowy Fundusz, na poszczególne programy z dziedziny Ochrony powietrza przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
0.2	1	495	495	100,00
4	47	143.236	369.361	38,78
6	1	1.343	1.705	78,72

VII.2.8. Osiągnięte efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

Efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych, z tytułu umów podpisanych w NFOŚiGW w ramach programów przedstawiają się następująco:

Program	Efekt ekologiczny		
	zanieczyszczenie	wielkość redukcji	jednostka miary
4	SO ₂	865,2	Mg/r
	NO _x	171,1	Mg/r
	CO	398,8	Mg/r
	CO ₂	137.217,0	Mg/r
	Pył	1.486,5	Mg/r
	b-a-p	0,063	Mg/r
	Sadza	7,461	Mg/r
	Oszczędność energii	49.337,3	MWh/r
6	Emisji hałasu	14,0	dB/200 osób

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt ekologiczny z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Efekt ekologiczny	Redukcja zanieczyszczeń z tytułu umów zawartych w:		Łączna redukcja zanieczyszczeń	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
SO ₂	865,2	3.661,3	4.526,5	Mg/r
NO _x	171,1	745,8	916,9	Mg/r
CO	398,8	275,0	673,8	Mg/r
CO ₂	137.217,0	286.095,5	423.312,5	Mg/r
Pył	1.486,5	200,5	1.687,1	Mg/r
b-a-p	0,063		0,063	Mg/r
Sadza	7,461		7,461	Mg/r

Efekt ekologiczny	Redukcja zanieczyszczeń z tytułu umów zawartych w:		Łączna redukcja zanieczyszczeń	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych		101.320,0	101.320,0	MWh/r
Oszczędność energii	49.337,3	73.715,9	123.053,2	MWh/r

VII.2.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

W 2006 r. zakończono realizację niżej wymienionych przedsięwzięć z dziedziny Ochrony powietrza, w finansowaniu których uczestniczył Narodowy Fundusz:

- Elektrownie Szczytowo – Pompowe S.A. – Odtworzenie i modernizacja Elektrowni Wodnej „Solina” – kwota pożyczki **60.000** tys. zł,
- Elektrownia Skawina S.A. – Modernizacja kotła parowego K-10 oraz elektrofiltrów o numerach stacyjnych 5, 6 i 10 w Elektrowni Skawina– kwota pożyczki **25.000** tys. zł,
- Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa – Termomodernizacja budynków mieszkalnych – kwota pożyczki **8.996** tys. zł,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nowoczesna” – Termomodernizacja 57 budynków mieszkalnych zlokalizowanych na osiedlach Centrum, Południe i Północ w Raciborzu - kwota pożyczki **4.170** tys. zł.,
- Rindipol SA – Budowa ciepłowni na odpady z drewna do 60% wilgotności w Chojnicach - kwota pożyczki **4.165** tys. zł.,

VII.3. Ochrona wód i gospodarka wodna

W dziedzinie Ochrony wód i gospodarki wodnej, w roku 2006 dofinansowywane były zadania określone w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, oczyszczalnie i podczyszczalnie ścieków przemysłowych oraz inwestycje konieczne do optymalizacji gospodarki wodno–ściekowej uzyskujące dofinansowanie ze środków unijnych. W zakresie przedsięwzięć gospodarki wodnej priorytet finansowania zachowały inwestycje związane z budową obiektów hydrotechnicznych prowadzone w ramach budżetowych inwestycji wieloletnich.

VII.3.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku na finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej zawarto 53 umowy na kwotę **155.735** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **287.962** tys. zł. Średni udział Narodowego Funduszu w ich

finansowaniu kształtował się na poziomie 54%. Oprócz tego podpisano 3 aneksy do umów na inwestycje wieloletnie w gospodarce wodnej na kwotę **18.598** tys. zł.

Ponadto zostały zawarte 4 umowy dofinansowane w ramach „Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw” na kwotę **13.906** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **36.504** tys. zł. Średni udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 10,6%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Forma dofinansowania	Ilość umów (szt.)	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
• pożyczki	49	124.705	253.492	49,2
• dotacje	4	31.030	34.470	90,0
Razem Narodowy Fundusz	53	155.735	287.962	54,1
• dotacje - aneksy	3	18.598	372.396	5,0
• dotacje SPO WKP	4	3.853	36.504	10,6
Razem NF, w tym aneksy i SPO WKP	60	188.238	696.862	27,0
• kredyty konsorcjalne	2	71.212	443.936	16,0
• linie kredytowe	13	4.186	17.399	24,1
Razem Narodowy Fundusz i bank	75	253.636	1.158.196	22,7

VII.3.2. Realizowane programy

W dziedzinie Ochrony wód i gospodarki wodnej w 2006 roku realizowane były następujące programy:

I. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem (program 1).

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

1. objęte „Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych”
  - a) oczyszczalnie,
  - b) kanalizacja,
2. oczyszczalnie i podczyszczalnie ścieków przemysłowych,
3. realizacja inwestycji koniecznych do optymalizacji gospodarki wodno-ściekowej, uzyskujących dofinansowanie ze środków unijnych.

II. Gospodarka wodna (program 2)

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

1. budowa szczególnie ważnych obiektów hydrotechnicznych – inwestycje wieloletnie, wskazane przez Ministra Środowiska,
2. budowa obiektów służących poprawie jakości wody do picia,
3. wspieranie proekologicznych form transportu w żegludze śródlądowej (poprzez Fundusz Żeglugi Śródlądowej),
4. wspieranie inwestycji ujętych w wojewódzkim programie małej retencji.

III. Ponadto realizowany był Program SPO WKP – działanie 2.4 (program 16).

VII.3.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych z Narodowym Funduszem oraz bankami, na poszczególne programy z dziedziny Ochrony wód i gospodarki wodnej przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
Ochrona wód				
1	59	191.379	692.694	27,6
Gospodarka Wodna				
2	9	58.351	428.999	13,6
SPO WKP				
16	4	3.853	36.504	10,6

VII.3.4. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Efekty ekologiczne i rzeczowe dla umów zawartych w Narodowym Funduszu w podziale na poszczególne programy przedstawiają się następująco:

Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość	Jednostka miary
Ochrona Wód			
1	Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	48.023,0	m ³ /d
	Wykonanie sieci kanalizacyjnych	471,5	km
Gospodarka Wodna			
2	Zwiększenie pojemności zbiorników retencyjnych	70,5	tys.m ³
	Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania	11.663,0	m ³ /d
SPOWKP			
16	Ilość oczyszczanych ścieków przemysłowych osiągnięcie poprawnych stężeń chlorków i siarczanów w rzece Wiśle poniżej ujścia rzeki Przemszy	9.339,3	m ³ /d

W ujęciu zbiorczym planowany efekt ekologiczny i rzeczowy z umów zawartych w 2006 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	48.023,0	400,7	48.423,7	m ³ /d
Wykonanie sieci kanalizacyjnych	471,5	229,6	701,1	km
Zwiększenie wydajności przepompowni		1.504,0	1.504,0	m ³ /d
Ilość przepompowni		34	34	szt.
Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody	11.663,0	6.080,0	17.743,0	m ³ /d
Ilości oczyszczanych ścieków przemysłowych	9.339,3		9.339,3	m ³ /d
Osiągnięcie poprawnych stężeń chlorków i siarczanów w rzece Wiśle poniżej ujścia rzeki Przemszy				

VII.3.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2006 roku, w dziedzinie Ochrony wód i gospodarki wodnej, dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Gmina Kozuchów - Budowa oczyszczalni ścieków w Kozuchowie wraz z budową kanalizacji sanitarnej w ul. Żeromskiego, Garbarskiej, Zygmuntowskiej - kwota pożyczki – **5.936** tys. zł,
- Gmina Bolesław - Rozbudowa oczyszczalni ścieków i budowa sieci kanalizacyjnej w Bolesławiu – część do terenów inwestycyjnych - kwota pożyczki – **1.000** tys. zł,
- Gmina Ślesin – Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Ślesin – Głębockie oraz Szyszyn – Szyszyńskie Holendry – etap II - kwota pożyczki – **4.365** tys. zł,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Łęczna Sp. z o.o. - Przebudowa z rozbudową oczyszczalni ścieków dla miasta Łęczna wraz z pompownią ścieków surowych z rurociągami tłocznymi - kwota pożyczki – **7.433** tys. zł,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu – Budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze – rok 2006 (inwestycja wieloletnia). – kwota dotacji **25.000** tys. zł.

VII.3.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 r. w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej zakończono realizację 151 przedsięwzięć (tj. 156 umów), dofinansowanych kwotą **470.550** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **856.519** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 55 %.

Forma dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)	
• Pożyczki	136	334.415	669.047	50,0	
• dotacje inwestycyjne	10	95.148	108.792	87,5	
• finansowanie mieszane	Pożyczki	5	35.015	78.681	52,1
	Dotacje	5	5.971		
Razem Narodowy Fundusz	156	470.550	856.519	55,0	
• linie kredytowe	24	8.893	23.700	37,5	
Razem Narodowy Fundusz i bank	180	479.442	880.219	54,5	

VII.3.7. Realizacja programów

Dla umów zakończonych w 2006 r. podpisanych za pośrednictwem banków i Narodowego Funduszu na poszczególne programy z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
Ochrona wód				
1	164	375.929	750.820	50,1
Gospodarka wodna				
2	16	103.514	129.400	80,0

VII.3.8. Osiągnięte efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt ekologiczny i rzeczowy z przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Narodowego Funduszu, które zostały zakończone w 2006 roku przedstawia się następująco:

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	321.163,0	489,7	321.652,7	m ³ /d
Wykonanie sieci kanalizacyjnych	1.369,8	36,2	1.406	km
Zwiększenie wydajności przepompowni	2.590,0	4.230,9	6.820,9	m ³ /d
Ilość przepompowni		12	12	szt.
Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody	21.074,0	2.860,0	23.934,0	m ³ /d
Remont 118 jednostek pływających, złomowanie 12 jednostek	118 12		118 12	szt. szt.
Zwiększenie pojemności zbiorników małej retencji	1.242,1		1.242,1	tys.m ³

VII.3.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

- Gmina Nowa Karczma – Budowa oczyszczalni ścieków Rekownica wraz z systemem kanalizacji dla miejscowości Grabowo Kościerskie i Rekownica w aglomeracji Nowa Karczma - kwota pożyczki – **3.000** tys. zł.,
- Miasto Stołeczne Warszawa – Oczyszczalnia ścieków Południe w Warszawie wraz z układem przesyłowym ścieków - kwota pożyczki – **186.500** tys. zł.,
- Gmina Rymanów – Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Rymanów: Sieniawa, Głębokie, Rymanów Bartoszków - kwota pożyczki – **3.838** tys. zł.,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - Modernizacja oczyszczalni ścieków w Nowej Wsi Ełckiej - kwota pożyczki – **5.414** tys. zł.,
- Gmina Miejska Lubań - Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków dla miasta Lubania i gminy Siekierzyn - kwota pożyczki – **7.458** tys. zł.,
- Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Wołów Sp. z o.o. - Rozbudowa i modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków w Wołowie - kwota pożyczki – **7.568** tys. zł.,
- Miasto i Gmina Nowa Sarzyna - Budowa kanalizacji sanitarnej w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna, - kwota pożyczki – **1.272** tys. zł.

VII.3.10. Udział Narodowego Funduszu w realizacji zadań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

W związku z wejściem do Unii Europejskiej, w świetle zapisów Traktatu Akcesyjnego, Polska - w określonych terminach - musi wywiązać się z realizacji wymagań dyrektywy 91/271/EWG, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W dniu 2003 r. Rada Ministrów zatwierdziła Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który zawiera m.in. wykazy aglomeracji, przewidzianych do wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych, w podziale na okresy przejściowe wynikające z zapisów Traktatu Akcesyjnego. Aktualizacja programu nastąpiła w dniu 2005 roku.

Do końca 2006 roku zawarto 461 umów dotyczących realizacji inwestycji w 294 aglomeracjach, na realizację 400 przedsięwzięć inwestycyjnych. W wyniku realizacji inwestycji objętych tymi umowami planuje się osiągnąć następujące efekty:

- 170 oczyszczalni ścieków, w tym 167 o łącznej przepustowości 984.107 m³/d i 5.536 tys RLM plus realizacja inwestycji dotyczących wyłącznie gospodarki osadowej na 3 oczyszczalniach
- kanalizacja o łącznej długości ok. 4.659 km.

Koszt całkowity w/w inwestycji wyniesie **3.369** mln zł. Narodowy Fundusz zobowiązał się do finansowania tych zadań w kwocie **1.418** mln zł (ok. 42 % kosztów całkowitych), z czego **1.367** mln zł. w formie pożyczek oraz **51**mln zł w formie dotacji.

W 2006 zawarto 47 umów, w wyniku realizacji, których planuje się wybudować lub zmodernizować 14 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 48.023 m³/d i 376 tys. RLM a także wybudować kanalizację o łącznej długości 471 km. Koszt całkowity w/w inwestycji wynosił 240,1 mln zł, z czego Narodowy Fundusz dofinansował inwestycje KPOŚK kwotą 117 mln zł w formie pożyczek.

VII.4. Ochrona powierzchni ziemi

W dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi, w roku 2006 dofinansowywane były głównie przedsięwzięcia określone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami oraz planach niższego szczebla, a także przedsięwzięcia w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw działanie 2.4.

VII.4.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku na finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi zawarto w Narodowym Funduszu 19 umów na kwotę **31.287** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **121.075** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 25,8%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	19	31.287	121.075	25,8
• pożyczki	2	2.983	10.013	29,8
• dotacje inwestycyjne	7	18.795	60.941	25,5
• dotacje inwestycyjne SPO WKP	9	9.259	49.127	25,5
• dotacje nieinwestycyjne	1	250	994	25,2
Umowy zawarte przy udziale banku:	22	13.476	23.032	58,5
• linie kredytowe	21	7.796	15.932	48,9
• kredyty konsorcjalne	1	5.680	7.100	80,0

VII.4.2. Realizowane programy

W 2006 roku przedsięwzięcia realizowane były w ramach programu priorytetowego „Ochrona powierzchni ziemi i wody poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, zagospodarowanie odpadów oraz rekultywację terenów zdegradowanych” (program 3) z przeznaczeniem środków na następujące cele:

1. Rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojsko i przemysł w tym bioremediacja terenów zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi (cel 3.1),
2. Likwidacja nieczynnych składowisk odpadów niebezpiecznych (cel 3.2),
3. Zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz komunalnych osadów ściekowych (cel 3.3),
4. Zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych (cel 3.4),
5. Zagospodarowanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych (cel 3.5),
6. Zagospodarowanie odpadów przemysłowych i odpadów z zakładów energetycznych oraz wprowadzanie technologii zmniejszających ilość odpadów wytwarzanych przez zakłady przemysłowe (cel 3.6),
7. Unieszkodliwianie odpadów powstających w wyniku eksploatacji środków transportu (cel 3.7),
8. Zagospodarowanie i unieszkodliwienie substancji zubażających warstwę ozonową (cel 3.8).

VII.4.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych w NFOŚiGW na poszczególne programy z dziedziny Ochrony powierzchni ziemi przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
0.2	1	250	994	25,2
3.1	1	391	5.149	7,6
3.2	1	1.900	7.407	25,7
3.3	3	12.918	25.766	50,1
3.4	2	2.483	20.697	12,0
3.5	1	2.000	7.849	25,5
3.8	1	2.086	4.086	51,1
16.4	9	9.259	49.127	18,9

VII.4.4. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Dla umów zawartych w NFOŚiGW efekty ekologiczne i rzeczowe w podziale na poszczególne cele dofinansowania przedstawiają się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny i rzeczowy	
3.1	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych	4,4 ha
3.2	Osuszenie składowiska odpadów w kamieniołomie "Górka" poprzez odpompowanie i zneutralizowanie odcieków	173 tys. m ³
3.3	1. unieszkodliwienie odpadów zdeponowanych w mogiłnikach 2. unieszkodliwienie skażonej ziemi i gruzu 3. rekultywacja gruntu	3.336 Mg 10.825 Mg 3,4 ha

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny i rzeczowy	
3.4	1. stworzenie możliwości do unieszkodliwienia odpadów komunalnych 2. odzysk surowców wtórnych 3. wybudowanie składowiska odpadów komunalnych o pojemności geometrycznej	42.500 Mg/rok 5.000 Mg/rok 328.420,0 m ³
3.5	1. stworzenie możliwości do unieszkodliwienia odpadów komunalnych i opakowaniowych 2. odzysk surowców wtórnych	10.000 Mg/rok 1.200 Mg/rok
3.8	1. opróżnienie instalacji p/poż z czynnika gaśniczego "Halonu 1301" i skierowanie go do odzysku lub unieszkodliwienia	4,125 Mg
16.4	1. unieszkodliwienie odpadów drogowych 2. zaprzestanie składowania żużla na mokrym składowisku odpadów 3. stworzenie możliwości odzysku cynku niestopowego z odpadów cynkowych 4. stworzenie możliwości do redukcji wytwarzanych odpadów niebezpiecznych (szlamów) 5. stworzenie możliwości do przetwarzania odpadów na paliwo alternatywne	1.303.000,0 Mg/rok 150.800,0 Mg/rok 480,0 Mg/rok 2,7 Mg/rok 20.350,0 Mg/rok
0.2	Osiągnięcie 95 % redukcji dioksyn na pilotowej instalacji	

W ujęciu zbiorczym planowany efekt ekologiczny i rzeczowy z umów podpisanych w 2006 r.

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych	4,4		4,4	ha
Osuszenie składowiska odpadów w kamieniołomie "Górka" poprzez odpompowanie i zneutralizowanie odcieków	173		173	tys. m ³
1. unieszkodliwienie odpadów zdeponowanych w mogiłnikach	3.336		3.336	Mg
2. unieszkodliwienie skażonej ziemi i gruzu	10.825		10.825	Mg
3. rekultywacja gruntu	3,4		3,4	ha
1. stworzenie możliwości do unieszkodliwienia odpadów komunalnych	42.500	69.384	111.884	Mg/rok
2. odzysk surowców wtórnych	5.000			Mg/rok
3. wybudowanie składowiska odpadów komunalnych o pojemności geometrycznej	328.420	20.700	349.129	m ³
1. stworzenie możliwości do unieszkodliwienia odpadów komunalnych i opakowaniowych	10.000		10.000	Mg/rok
2. odzysk surowców wtórnych	1.200		1.200	Mg/rok
1. opróżnienie instalacji p/poż z czynnika gaśniczego "Halonu 1301" i skierowanie go do odzysku lub unieszkodliwienia	4,1		4,1	Mg
1. unieszkodliwienie odpadów drogowych	1.303.000		1.303.000	
2. zaprzestanie składowania żużla na mokrym składowisku odpadów	150.800		150.800	
3. stworzenie możliwości odzysku cynku niestopowego z odpadów cynkowych	480		480	Mg/rok
4. stworzenie możliwości do redukcji wytwarzanych odpadów niebezpiecznych (szlamów)	2,7		2,7	
5. stworzenie możliwości do przetwarzania odpadów na paliwo alternatywne	20.350		20.350	
ilość unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest		80	80	Mg
Osiągnięcie 95 % redukcji dioksyn na pilotowej instalacji				
Zakup pojazdów specjalistycznych - 14 szt., kontenerów i pojemników na odpady - 945 szt.; montaż linii do sortowania odpadów -1 szt.				

VII.4.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w Narodowym Funduszu w 2006 r., w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Południowy koncern Energetyczny S.A. – Budowa osadnika żużla w PKE S.A. Elektrowni Jaworzno III – kwota dotacji **4.125** tys. zł,
- Województwo Wielkopolskie – Likwidacja 13 szt. mogiłników na terenie województwa wielkopolskiego – Etap II – kwota dotacji **9.547** tys. zł,
- Gmina Ustrzyki Dolne – Rozwiązanie gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Ustrzyki Dolne i innych gminach bieszczadzkich – budowa zakładu ZAGOS – kwota pożyczki **2.000** tys. zł.

VII.4.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 r. w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi i wody zakończonych zostało 7 umów zawartych w Narodowym Funduszu na łączną kwotę **18.126** tys. zł. (koszt inwestycji **61.815** tys. zł).

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	7	18.126	61.815	29,3
• pożyczki	1	6.494	22.942	28,3
• dotacje inwestycyjne	6	11.632	38.873	20,2

VII.4.7. Realizacja programów

Dla umów zawartych w Narodowym Funduszu na poszczególne cele dofinansowania z dziedziny Ochrony powierzchni ziemi przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
3.1	1	392	5.149	7,6
3.2	1	3.157	6.313	50,0
3.3	3	5.348	21.000	25,5
3.4	2	9.226	29.353	31,4

VII.4.8. Osiągnięte efekty ekologiczne i rzeczowe z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

Dla umów zawartych w NFOŚiGW efekty ekologiczne i rzeczowe w podziale na poszczególne cele dofinansowania przedstawiają się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny i rzeczowy	
3.1	• rekultywacja składowiska odpadów komunalnych	4,4 ha
3.2	• doprowadzenie wód rzeki Kamiennej do jakości sprzed awarii. • zabezpieczenie jakości ujmowanych z pokładów GZWP Nr 415 wód przeznaczonych do celów komunalnych. • doprowadzenie jakości gruntów do stanu umożliwiającego odbudowę zniszczonego zbiornika retencyjnego Bliżyn na rzece Kamiennej.	
3.3	• unieszkodliwienie odpadów zdeponowanych w mogiłnikach • unieszkodliwienie skażonej ziemi i gruzu • rekultywacja gruntu • unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych • ochrona głównego zbiornika Wód Podziemnych 330 • rekultywacja terenu	1.113,6 Mg 12.476,1 Mg 4,2 ha 54 tys. m ³
3.4	• stworzenie możliwości do unieszkodliwiania odpadów komunalnych • odzysk surowców wtórnych • wybudowanie składowiska odpadów komunalnych o pojemności geometrycznej	52.502,6 Mg/rok 2.852,3 Mg/rok 526.500,0 m ³

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt ekologiczny i rzeczowy z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych	4,4		4,4	ha
1. unieszkodliwienie odpadów zdeponowanych w mogiłnikach	1.113,6		1.113,6	Mg
2. unieszkodliwienie skażonej ziemi i gruzu	12.476,1		12.476,1	Mg
3. rekultywacja gruntu	4,2	6,3	10,5	ha
4. unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych	54.000		54.000	m ³
1. stworzenie możliwości do unieszkodliwiania odpadów komunalnych	52.502,6	302.000	354.502,6	Mg/rok
2. odzysk surowców wtórnych	2.852,3	52.500	55.352,3	
3. wybudowanie składowiska odpadów komunalnych o pojemności geometrycznej	526.500	20.700	547.200	m ³
ilość unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest		167	167	Mg
zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów		2.000,3	2.000,3	Mg/rok
zakup pojazdów specjalistycznych - 20 szt., kontenerów i pojemników na odpady - 958 szt.; montaż linii do sortowania odpadów -1 szt.				
1. doprowadzenie wód rzeki Kamiennej do jakości sprzed awarii. 2. zabezpieczenie jakości ujmowanych z pokładów GZWP Nr 415 wód przeznaczonych do celów komunalnych. 3. doprowadzenie jakości gruntów do stanu umożliwiającego odbudowę zniszczonego zbiornika retencyjnego Bliżyn na rzece Kamiennej.				

VII.4.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 roku, w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi:

- Zakłady Chemiczne Tarnowskie Góry w Tarnowskich Górach w likwidacji – Unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry – kwota dotacji **1.996** tys. zł,

- Wojewoda Warmińsko-Mazurski – Likwidacja składowisk odpadów niebezpiecznych z przeterminowanymi środkami ochrony roślin na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – kwota dotacji **3.143** tys. zł,
- Związek Komunalny Biebrza - Biebrzański system gospodarki odpadami – etap I - kwota dotacji **2.732** tys. zł.

VII.5. Ochrona przyrody i krajobrazu

Celem dofinansowywania przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu jest dążenie do zachowania gatunków, siedlisk przyrodniczych, ekosystemów i walorów krajobrazu, a także utrzymanie puli genowej, zgodnie z dyrektywami:

- 92/43/EWG o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory,
- 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków.

VII.5.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku, w ramach dziedziny Ochrona przyrody i krajobrazu, zawarto 55 umów na kwotę **16.730** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **30.959** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 54%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	28	12.651	20.992	60,3
• dotacje nieinwestycyjne	27	4.079	9.967	40,9

VII.5.2. Realizowane programy

Przedsięwzięcia zakwalifikowane do dofinansowania w 2006 roku w ramach programu priorytetowego nr 7 „Ochrona przyrody i krajobrazu” dotyczyły:

1. zabiegów ochronnych i renaturalizacyjnych oraz działań łagodzących skutki antropopresji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej (zadanie 7.1),
2. ochrony w warunkach „in situ” i „ex situ” oraz rozmnażania i rozprzestrzeniania objętych ochroną i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt (zadanie 7.2),
3. lokalnych programów mających na celu uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i eliminację niskiej emisji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej, (zadanie 7.3),
4. działań służących zachowaniu cennych elementów rodzimej przyrody oraz krajobrazu, przez przywracanie walorów założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym (zadanie 7.4),
5. rozwój bazy lokalowej służącej edukacji ekologicznej prowadzonej przez parki narodowe, leśne kompleksy promocyjne oraz wiodące placówki edukacyjne na obszarach planowanych do włączenia w sieć NATURA 2000 (zadanie 7.5).

Przedsięwzięcia zakwalifikowane do dofinansowania w ramach celów 7.1, 7.2, 7.3 i 7.5 w większości realizowane są na obszarach włączonych lub planowanych do włączenia do sieci NATURA 2000.

VII.5.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny Ochrony przyrody i krajobrazu przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
7.1	34	11.441	19.229	59,5
7.2	15	3.244	4.520	71,8
7.3	2	394	1.180	33,4
7.4	4	1.651	5.960	27,7

W 2006 roku najwięcej, bo aż 61,8%, środków w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu przeznaczono na dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu wykonywanie czynnej ochrony zasobów przyrody lub tworzenie zaplecza umożliwiającego prowadzenie tych zabiegów (zadanie 7.1 i 7.2).

W 2006 roku ze środków Narodowego Funduszu wypłacono kwotę **15.501** tys zł na pokrycie zobowiązań wynikających z 86 umów dotacji. 30 umów dotyczyło dofinansowania kwotą **7.886** tys zł przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych na obszarze parków narodowych, z tego wykup gruntów dofinansowano kwotą **2.147** tys. zł (4 umowy).

W roku 2006 udzielono dwóch promes: Ojcowskiemu Parkowi Narodowemu na modernizację Centrum Edukacyjno-Muzealne na kwotę **3.985** tys. zł oraz Gminie Lipnica na rewitalizację zespołu pałacowo-parkowego w Dąbroszynie na kwotę **800** tys. zł

VII. 5.4. Planowane efekty ekologiczne/rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Dla większości przedsięwzięć realizowanych w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu nie można określić wymiernego efektu ekologicznego. Zrealizowanie przedsięwzięcia w zaplanowanym zakresie rzeczowym daje podstawę do osiągnięcia w przyszłości efektu ekologicznego polegającego na stworzeniu warunków do zachowania, ochrony lub odtworzenia różnorodności przyrody na terenie obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych, w tym w obszarach włączonych lub planowanych do włączenia w sieć NATURA 2000. Dlatego dla przedsięwzięć realizowanych w ramach dziedziny Ochrona przyrody i krajobrazu przyjęto, że osiągnięty efekt ekologiczny określony jest równy efektowi rzeczowemu, który indywidualnie określa się dla każdego przedsięwzięcia.

Planowane efekty ekologiczne/rzeczowe w podziale na cele dofinansowania przedstawiają się następująco:

Cel 7.1 Zabiegi ochronne i renaturalizacyjne oraz działania łagodzące skutki antropopresji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii różnorodności biologicznej

- wykonywanie czynnej ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych w tym torfowisk, w 16 parkach narodowych na łącznej powierzchni 5.237 ha (zalesienia i odnowienia, pielęgnacja upraw i młodników, wykaszanie i odkrzaczanie, zabezpieczenie upraw przed zgrzyaniem), a także: zakup sprzętu do wykonywania prac ochronnych, prognozowanie występowania szkodliwych owadów, cięcia sanitarne, ochrona zwierząt specjalnej troski,

- budowa i utrzymanie urządzeń wodnych (groble, mnichy, zastawki, przepusty, czyszczenie rowów melioracyjnych, drenáže) – Poleski Park Narodowy, Bieszczadzki Park Narodowy, Roztoczański Park Narodowy,
- zakup 4 samochodów patrolowych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej dla Biebrzańskiego Parku Narodowego i Roztoczańskiego Parku Narodowego oraz doposażenie w środki łączności Wielkopolskiego Parku Narodowego i Biebrzańskiego Parku Narodowego,
- usuwanie materiałów budowlanych z udziałem azbestu z obszaru 6 parków narodowych – Białowieskiego, Wigierskiego, Biebrzańskiego, Magurskiego, Poleskiego oraz Bieszczadzkiego,
- wykup gruntów w Kampinoskim Parku Narodowym – 40 ha,
- odtworzenie muraw alpejskich poprzez sadzenie kostrzewy niskiej, rewitalizacja otoczenia szlaków turystycznych – Bieszczadzki Park Narodowy,
- modernizacja urządzeń piętrzących zbiornika wodnego w rezerwacie przyrody Smolnik.

Cel 7.2 Ochrona w warunkach „in situ” i „ex situ” oraz rozmnażanie i rozprzestrzenianie zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt

- restytucja żółwia błotnego, bociana czarnego i ptaków drapieżnych w Poleskim Parku Narodowym (utrzymanie siedlisk, zabezpieczenie gniazd i terenów lęgowych, stały monitoring, zakup sprzętu optycznego i fotograficznego, utrzymanie urządzeń hodowlanych),
- hodowla restytucyjna Niepylaka apollo – hodowla „in situ” i „ex situ” oraz ochrona Niepylaka mnemozyny, dzikich pszczół, trzmieli, płazów, gadów i nietoperzy w Pienińskim Parku Narodowym,
- hodowla restytucyjna żubrów w OHŻ Smardzewice i OHŻ Puszcza Białowieska oraz w stadach wolnościowych w Puszczy Białowieskiej - zakup karmy, zakup sprzętu, remont ogrodzeń w rezerwatach, wykonanie 3 odłowni i wykonanie 3 magazynów pasz,
- wykup gruntów o powierzchni 23,2 ha istotnych dla wykonywania zabiegów czynnej ochrony zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt w Gorczańskim Parku Narodowym (storczykowate, trzmiel), Poleskim Parku Narodowym (żółw błotny, orlik krzykliwy) i Wigierskim Parku Narodowym (wawrzynem wilczętyko, sasanka łąkowa, groszek wschodniokarpacki, ciemiężyk białokwiatowy),
- ochrona siedlisk populacji cietrzewia w Biebrzańskim Parku Narodowym,
- odtwarzanie lub utrzymanie różnorodności gatunkowej ichtiofauny w biocenozach rzecznych i jeziorowych przez zarybianie wybranymi gatunkami wód na obszarze kraju, w tym w Parkach Narodowych Drawieńskim i Słowińskim (zakup materiału zarybieniowego i sprzętu do wykonywania zadań ochronnych, odłowy kontrolne, pozyskanie tarlaków itp.),
- inwentaryzacja chronionych gatunków zwierząt i roślin na obszarze 7 poligonów wojskowych (na powierzchni 97,7 ha),
- uzupełnienie wyposażenia aparaturowego i remont szklarni w banku nasion w Ogrodzie Botanicznym Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej PAN w Powsinie.

Cel 7.3 Lokalne programy mające na celu uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i eliminację niskiej emisji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej

Przedsięwzięcia z zakresu wspierania realizacji programów budowy urządzeń bezpośredniej ochrony:

- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w Świętokrzyskim Parku Narodowym (budowa kolektora, kanalizacji sanitarnej na Świętym Krzyżu),
- wykonanie przyłączy kanalizacyjnych dla 4 osad oraz likwidacja istniejących 4 zbiorników asenizacyjnych w Kampinoskim Parku Narodowym,
- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Domu Pracy Twórczej w Wigrach.

Cel 7.4 Działania służące zachowaniu cennych elementów rodzimej przyrody oraz krajobrazu, przez przywracanie walorów założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym”

Przedsięwzięcia z zakresu przywracania walorów przyrodniczych założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym:

- Muzeum Zamek w Łańcucie – rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: pielęgnacja koron drzew (363 szt.) oraz pielęgnacja drzew pomnikowych (57 szt), zakup i posadzenie 1566 szt. drzew, krzewów i roślin okrywowych, zakup nośnika narzędzi, kosiarek,
- Muzeum Zamoyskich w Kozłowie - rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: wykaszanie łąk i trawników – 17 ha, zabiegi pielęgnacyjne przy krzewach i żywopłotach nasadzenia roślin wieloletnich, przebudowa pompowni i stacji uzdatniania wody,
- Gmina Kudowa Zdrój - odtworzenie układu kompozycyjnego poprzez: nasadzenia zieleni (42.000 szt), nasadzenia ochronne i krajobrazowe (31.800 szt.) modernizacja oświetlenia i ścieżek parkowych, wykonanie systemu nawadniającego parku,
- Dom Zjazdów i Konferencji PAN w Jabłonie – pielęgnacja drzew pomnikowych (57 szt.) oraz pozostałego drzewostanu (ok. 1000 szt.), zakup sprzętu do pielęgnacji parku (ciągnik, pilarki, rozdrabniacz gałęzi).

VII.5.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte przez Narodowy Fundusz w 2006 roku w dziedzinie Ochrony przyrody i krajobrazu dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Słowiński Park Narodowy – Ochrona autochtonicznej populacji siei z jeziora Łebsko
- Bieszczadzki Park Narodowy – Ochrona ekosystemów nieleśnych w Bieszczadzkim Parku Narodowym,
- Ministerstwo Obrony Narodowej – Inwentaryzacja chronionych gatunków zwierząt oraz roślin znajdujących się na terenach poligonów wojskowych,
- Świętokrzyski Park Narodowy – Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego,
- Magurski Park Narodowy – Magura bez azbestu – przekazanie do utylizacji płyt eternitowych wraz z wymianą pokryć dachowych w budynkach Magurskiego Parku Narodowego.

VII.5.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku, w dziedzinie Ochrony przyrody i krajobrazu zakończono realizację 70 przedsięwzięć, dla których wartość udzielonej dotacji wyniosła **25.250** tys. zł, a ich wartość kosztorysowa **52.371** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu wyniósł 48,2%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	41	20.784	38.016	54,7
• dotacje nieinwestycyjne	29	4.466	14.355	31,1

VII.5.7. Realizacja programów

Na poszczególne cele z dziedziny ochrony przyrody i krajobrazu przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
7.1	35	14.870	26.912	55,3
7.2	25	6.143	11.839	51,9
7.3	5	1.074	1.988	54,0
7.4	2	710	6.176	11,5
7.5	2	1.877	4.667	40,2
Poza celami	1	576	790	73,0

Podobnie jak w wypadku umów zawartych w 2006 roku dofinansowanie Narodowego Funduszu przeznaczone zostało głównie na realizację przedsięwzięć z zakresu wykonywania czynnej ochrony zasobów przyrody (cel 1 i 2). Wykorzystano na ten cel 83,2% wszystkich środków wydatkowanych na przedsięwzięcia zakończone w 2006 roku.

Analogicznie jak w przypadku umów zawartych w 2006 r. dla większości przedsięwzięć zakończonych w 2006 roku efekt ekologiczny określony jest jako równy efektowi rzeczowemu, który każdorazowo dostosowuje się do specyfiki planowanych działań.

Opis najistotniejszych efektów osiągniętych w wyniku przedsięwzięć zakończonych w 2006 roku zamieszczono poniżej. Uwzględniono w nim przedsięwzięcia z terminem zakończenia realizacji do dnia 31.12.2006 r, dla których do dnia 31.01.2007 r. złożono dokumenty rozliczeniowe.

Cel 7.1 Zabiegi ochronne i renaturalizacyjne oraz działania łagodzące skutki antropopresji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej.

- wykonywanie czynnej ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych w tym torfowisk, w 16 parkach narodowych na łącznej powierzchni 5.128 ha (zalesienia i odnowienia, pielęgnacja upraw i młodników, wykaszanie i odkrzaczanie, zabezpieczenie upraw przed zgryzaniem), a także: zakup sprzętu do wykonywania prac ochronnych, prognozowanie występowania szkodliwych owadów, cięcia sanitarne, ochrona zwierząt specjalnej troski,

- zakup 34 samochodów patrolowych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej parków narodowych, zakup samochodu z modułem gaśniczym i sprzętu p.poż. dla ochrony p.poż. rezerwatu Bielawa,
- wykup gruntów w Kampinoskim Parku Narodowym – 288,2 ha,
- usuwanie materiałów budowlanych z udziałem azbestu z obszaru Bieszczadzkiego Parku Narodowego i Białowieskiego Parku Narodowego,
- odtworzenie muraw alpejskich poprzez sadzenie kostrzewy niskiej, rewitalizacja otoczenia szlaków turystycznych – Bieszczadzki Park Narodowy,
- modernizacja urządzeń piętrzących zbiornika wodnego w rezerwacie przyrody Smolnik.

Cel 7.2 Ochrona w warunkach „in situ” i „ex situ” oraz rozmnażanie i rozprzestrzenianie zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt

- odtwarzanie lub utrzymanie składu gatunkowego ichtiofauny w biocenozach rzecznych i jeziorowych poprzez zarybianie – Drawieński Park Narodowy, Wigierski Park Narodowy, Polski Związek Wędkarski,
- hodowla restytucyjna żubrów w OHŻ Smardzewice, OHŻ Puszcza Białowieska, Nadleśnictwie Kobiór oraz w stadach wolnościowych w Puszczy Białowieskiej - zakup karmy, zakup sprzętu, remont ogrodzeń w rezerwatach, wykonanie 3 odłowni, i wykonanie 3 magazynów pasz, wykonanie zagrody hodowlanej wraz z infrastrukturą,
- inwentaryzacja chronionych gatunków zwierząt i roślin na obszarze 7 poligonów wojskowych (na powierzchni 97,7 ha),
- wykonywanie restytucji i ochrony siedlisk gatunków zagrożonych wyginięciem – storczykowatych, krokusów, niepylaka apollo, trzmieli, żółwia błotnego, głuszcza, ptaków drapieżnych, ohara, bociana czarnego, gniewosza, puchacza w: Poleskim Parku Narodowym, Pienińskim Parku Narodowym, Gorczańskim Parku Narodowym, Wolińskim Parku Narodowym Beskidzie Śląskim, Nadbużańskim Parku Krajobrazowym,

Cel 7.3 Lokalne programy mające na celu uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i eliminację niskiej emisji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej

Przedsięwzięcia z zakresu wspierania realizacji programów budowy urządzeń bezpośredniej ochrony:

- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w Świętokrzyskim Parku Narodowym (budowa kolektora, kanalizacji sanitarnej na Świętym Krzyżu),
- wykonanie przyłączy kanalizacyjnych dla 4 osad oraz likwidacja istniejących 4 zbiorników asenizacyjnych w Kampinoskim Parku Narodowego,
- budowa kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja oczyszczalni ścieków dla obiektów mieszkalnych w Tarnawie – Bieszczadzki Park Narodowy.

Cel 7.4 Działania służące zachowaniu cennych elementów rodzimej przyrody oraz krajobrazu, przez przywracanie walorów założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym,

- rewitalizacja zabytkowego Parku Zdrojowego w Kudowie Zdroju,
- rewitalizacja zabytkowego parku wraz z pielęgnacją drzew w Muzeum Zamku w Łańcucie.

Cel 7.5 Rozwój bazy lokalowej służącej edukacji ekologicznej prowadzonej przez parki narodowe, leśne kompleksy promocyjne oraz wiodące placówki edukacyjne na obszarach planowanych do włączenia w sieć NATURA

- przebudowa budynku dawnej obory na Edukacyjne Centrum Przyrodniczo-Leśne w Gołuchowie,
- rozbudowa bazy edukacyjnej Wolińskiego Parku Narodowego – modernizacja obiektu na Białej Górze.

VII. 5.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

Ważniejsze umowy zakończone w Narodowym Funduszu w 2006r., w dziedzinie Ochrony przyrody i krajobrazu dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Pieniński Park Narodowy – Ochrona ekosystemów lądowych w Pienińskim Parku Narodowym,
- Poleski Park Narodowy – Czynna ochrona ptaków w Poleskim Parku Narodowym,
- Wigierski Park Narodowy – Ochrona różnorodności biologicznej w ekosystemach wodnych Wigierskiego Parku Narodowego,
- Kampinoski Park narodowy – Rekonstrukcja krajobrazu przyrodniczego Puszczy Kampinoskiej poprzez wykup gruntów,
- Miasto Opole – Utworzenie azylu dla zwierząt zatrzymanych przez urzędy celne w Ogrodzie Zoologicznym w Opolu.

VII.6. Leśnictwo

W ramach programu dofinansowywane były przedsięwzięcia zgodne z zasadami trwale zrównoważonego rozwoju, sformułowanymi w ustawie o lasach, Polityce Leśnej Państwa, a także innych programów operacyjnych wypracowanych w oparciu o ustalenia wynikające z Agendy 21 i Zasad Leśnych uchwalonych w 1992 roku przez Komisję Trwałego Rozwoju ONZ w Rio de Janeiro, Deklaracji Ministrów Leśnictwa w sprawie Ochrony Lasów Europejskich, a także rezolucji Rady Europy z 15 grudnia 1998 roku w sprawie „Strategii leśnej dla Unii Europejskiej”.

VII.6.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku, w ramach Leśnictwa, zawarto 22 umowy na kwotę **17.695** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **28.598** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 61,9%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania leśnictwa przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	21	17.368	23.513	73,9
• dotacje nieinwestycyjne	1	327	5.085	6,4

VII.6.2. Realizowane programy

W dziedzinie Leśnictwo, w 2006 roku realizowane były przedsięwzięcia w ramach programu priorytetowego „Zwiększenie lesistości kraju oraz ochrona zasobów leśnych” z przeznaczeniem środków na następujące cele:

1. zachowanie leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnych drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010 (cel 8.1),
2. Krajowy Program Zwiększenia Lesistości (cel 8.2),
3. przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarzysk i innych terenów pokłeskowych (8.3),
4. ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami spowodowanymi zarówno przez czynniki biotyczne, jak i abiotyczne (cel 8.4),
5. modernizacja bazy szkółkarskiej w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej pod względem ilości, jakości i asortymentu materiału sadzeniowego (cel 8.5).

VII.6.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny leśnictwa przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
8.3	2	747	5.505	13,6
8.4	15	13.182	18.523	71,2
8.5	5	3.766	4.570	82,4

VII.6.4. Planowane efekty ekologiczne (rzeczowe) z umów zawartych w 2006 r.

Planowane efekty ekologiczne (rzeczowe) w podziale na cele przedstawiają się następująco:

Cel 8.3 Przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarzysk i innych terenów pokłeskowych.

W ramach programu zawarto umowy na realizację następujących zagadnień:

- odnowienie - przebudowa drzewostanów w ramach Programu dla Beskidów - na powierzchni 525 ha (w RDLP Katowice),
- dosprzętowanie Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach Akademii Rolniczej w Poznaniu w maszyny i urządzenia służące przebudowie drzewostanów.

Cel 8.4 Ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne

W ramach programu zawarto umowy na realizację następujących zagadnień:

- uzupełnienie i utrzymanie systemu obserwacji naziemnej poprzez budowę 10 wież i 2 masztów przeciwpożarowych na terenie 4 RDLP (Krosno, Poznań, Radom, Wrocław) a także zakup i montaż 4 zestawów TV do obserwacji lasów na terenie 2 RDLP (Łódź, Poznań),

- wzmocnienie systemu ochrony przeciwpożarowej lasów przez zakup 5 samochodów wyposażonych w wysokociśnieniowe moduły gaśnicze dla 4 RDLP (Poznań, Radom, Warszawa, Wrocław),
- uzupełnienie systemu zabezpieczającego pobór i gromadzenie wody przez budowę 90 zbiorników przeciwpożarowych na terenie 8 RDLP (Katowice, Krosno, Lublin, Łódź, Poznań, Toruń, Warszawa, Wrocław) i 20 punktów czerpania wody na terenie 5 RDLP (Katowice, Łódź, Piła, Warszawa, Wrocław),
- przeciwdziałanie zagrożeniom pożarowym przez zakup sprzętu do rozdrabniania pozostałości pozrębowych dla 7 RDLP (Krosno, Łódź, Olsztyn, Piła, Szczecin, Toruń) oraz zakup sprzętu łączności dla RDLP Piła,
- wzmocnienie systemu ochrony przeciwpożarowej lasów w Leśnym Kompleksie Promocyjnym „Puszcza Notecka” przez budowę 5 wież przeciwpożarowych i 17 punktów czerpania wody oraz modernizację lądowiska dla samolotów obserwacyjnych i gaśniczych, a także przez zakup sprzętu do rozdrabniania odpadów pozrębowych i motopomp pływających oraz zakup i montaż zestawu TV do obserwacji lasów.

Cel 8.5 Modernizacja bazy szkółkarskiej w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej pod względem ilości, jakości i asortymentu materiału sadzeniowego.

W ramach programu zawarto umowy na realizację następujących zagadnień:

- budowę systemów nawadniających (deszczujących) na terenie 6 szkółek leśnych w RDLP Radom,
- doposażenie 9 szkółek w urządzenia i sprzęt szkółkarski na terenie 2 RDLP (Krosno, Łódź),
- dosprzętowanie w maszyny i urządzenia Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach Akademii Rolniczej w Poznaniu oraz Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie.

VII. 6.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w Narodowym Funduszu w 2006 roku dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu - Program ochrony przeciwpożarowej w RDLP Wrocław – kwota dotacji **1.900** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile – Zabezpieczenie przeciwpożarowe Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka - kwota dotacji **1.900** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu– Budowa deszczowni w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu - kwota dotacji **1.898** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi – Ochrona ekosystemów leśnych przed pożarami na terenie RDLP Łódź – etap IV - kwota dotacji **1.686** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu – Poprawa przeciwpożarowego zabezpieczenia obszarów leśnych – kwota dotacji **1.500** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu – Poprawa ochrony przeciwpożarowej i stanu sanitarnego w lasach RDLP Wrocław poprzez zakup sprzętu do rozdrabniania gałęzi - kwota dotacji **1.500** tys. zł.

VII.6.6. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku, w dziedzinie Leśnictwo, zakończono 34 umowy na kwotę **26.239**tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **46.166**tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu wyniósł 56,8%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	32	21.489	36.687	58,6
• dotacje nieinwestycyjne	2	4.750	9.479	50,1

VII.6.7. Realizacja programów

Na poszczególne programy dla umów dotacji z dziedziny leśnictwo przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
8.1	6	1.792	2.588	69,2
8.2	1	2.801	2.866	97,7
8.3	1	1.949	6.613	29,5
8.4	15	13.710	21.691	63,2
8.5	11	5.987	12.408	48,2

VII.6.8. Uzyskane efekty ekologiczne (rzeczowe) z umów zakończonych w 2006 r.

Uzyskane efekty ekologiczne (rzeczowe) w podziale na cele przedstawiają się następująco:

Cel 8.1 Zachowanie leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnych drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- wykonano pielęgnację 205 a plantacji nasiennych (PLN) i plantacyjnych upraw nasiennych (PUN) na terenie 3 RDLP (Łódź, Katowice, Toruń) oraz zakupiono sprzęt i urządzenia służące ich obsłudze,
- rozbudowano Regionalny Bank Genów Świerka Istebniańskiego w Karpacki Bank Genów (dla świerka i jodły) w Nadleśnictwie Wisła,
- wybudowę szklarni naukowo-badawczą w Instytucie Badawczym Leśnictwa,
- wykonano częściową odbudowę infrastruktury wodnej Lesie Doświadczalnym Instytutu Dendrologii Polskiej Akademii Nauk w Kórniku wraz z pielęgnacją i utrzymaniem istniejących kolekcji drzew leśnych oraz wykonaniem trwałego oznakowania tych kolekcji.

Cel 8.2 - Krajowy Program Zwiększenia Lesistości.

W ramach programu wykonano wyprzedzające przygotowanie gleby w 2005 roku na gruntach porolnych przeznaczonych do zalesienia w 2006 roku - na powierzchni 4.087 ha (we wszystkich 17 RDLP).

Cel 8.3 Przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarysk i innych terenów pokłeskowych.

W ramach programu odnowiono - przebudowano drzewostany w ramach Programu dla Beskidów - na powierzchni 707 ha (w RDLP Katowice),

Cel 8.4 Ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- uzupełniono system obserwacji naziemnej poprzez budowę 32 wież i 1 masztu przeciwpożarowego oraz modernizację 2 wież przeciwpożarowych na terenie 7 RDLP (Gdańsk, Katowice, Łódź, Piła, Poznań, Radom, Wrocław), a także zainstalowanie 7 zestawów TV do obserwacji lasów na terenie 2 RDLP (Gdańsk, Łódź),
- wzmocniono system ochrony przeciwpożarowej lasów przez zakup 56 samochodów wyposażonych w wysokociśnieniowe moduły gaśnicze dla 6 RDLP (Białystok, Gdańsk, Katowice, Łódź, Radom, Wrocław),
- uzupełniono system zabezpieczający pobór i gromadzenie wody poprzez budowę 43 zbiorników przeciwpożarowych na terenie 2 RDLP (Łódź, Poznań) i Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Lubuskie” oraz 23 punktów czerpania wody na terenie 2 RDLP (Gdańsk, Piła),
- przeciwdziałając zagrożeniom pożarowym zakupiono sprzęt rozdrabniania pozostałości pozrębowych dla 5 RDLP (Białystok, Gdańsk, Łódź, Piła, Wrocław), zakupiono sprzęt łączności dla 2 RDLP (Gdańsk, Piła) oraz 13 motopomp pływających dla RDLP Gdańsk, motopompę stacjonarną dla RDLP Piła i stację meteorologiczną dla RDLP Wrocław,
- wzmocniono systemu ochrony przeciwpożarowej lasów Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach Akademii Rolniczej w Poznaniu i Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Krynicy Akademii Rolniczej w Krakowie poprzez zakup samochodów wyposażonych w wysokociśnieniowe moduły gaśnicze (Krynica, Siemianice), zakup samochodu patrolowego (Krynica), oraz przeciwdziałając zagrożeniom pożarowym przez zakup zestawu do rozdrabniania pozostałości pozrębowych (Siemianice).

Cel 8.5 Modernizacja bazy szkółkarskiej w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej pod względem ilości, jakości i asortymentu materiału sadzeniowego

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- wyprodukowano 10.257 tys. szt. sadzonek mikoryzowanych oraz doposażono 9 szkółek w urządzenia i sprzęt szkółkarski na potrzeby programu mikoryzacji (umowa z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych),
- wybudowano systemy nawadniające (deszczujące) na terenie 8 szkółek leśnych w 4 RDLP (Łódź, Katowice, Szczecin, Toruń),

- doposażono 40 szkółek leśnych, w tym 3 w ramach Programu dla Beskidów, w urządzenia i sprzęt szkółkarski na terenie 5 RDLP (Krosno, Gdańsk, Katowice, Piła, Toruń)

VII 6.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych - Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości – wyprzedzające przygotowanie gleby w 2005 do zalesień roku 2006 – kwota dotacji **2.801** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu – Program ochrony ppoż. w RDLP Wrocław w latach 2005-2006 - kwota dotacji **1.950** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – „Program dla Beskidów” – przebudowa strukturalna drzewostanów 2005 r. - kwota dotacji **1.949** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku – Zabezpieczenie przeciwpożarowe lasów na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku - kwota dotacji **1.547** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – Dokończenie budowy sieci dostrzegalni pożarowych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach - kwota dotacji **1.463** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – Dokończenie programu doposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego w lekkie samochody terenowe z agregatem gaśniczym - kwota dotacji **1.427** tys. zł.

VII.7. Państwowy Monitoring Środowiska

W ramach tej dziedziny dofinansowywane były zadania mające na celu doskonalenie funkcjonowania systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

VIII.7.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2005 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zawarto 34 umów dotacji na kwotę **82.149** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **87.281** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 94,1%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	14	11.120	11.415	97,4
• dotacje nieinwestycyjne	20	71.029	75.865	93,6

VII.7.2. Realizowane programy

Przedsięwzięcia z dziedziny monitoringu realizowane były w ścisłym uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska ustawowo koordynującym system Państwowego Monitoringu Środowiska.

VII.7.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny PMŚ przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
11.1	20	29.179	34.015	85,8
11.2	6	7.385	7.680	96,2
11.4	7	2.585	2.585	100,0
11	1	43.000	43.000	100,0

VII.7.4. Efekty rzeczowe z umów zawartych i przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

Dla przedsięwzięć finansowanych w ramach PMŚ, planowane efekty ekologiczne, z umów zawartych w 2006 roku były równym efektem rzeczowym.

- Program 11.1:

Efektom rzeczowym są opracowania dotyczące stanu jakości: wody, powietrza, gleb oraz gatunków i siedlisk przyrodniczych, a także oceny stanu akustycznego, wdrażanie procedur zapewnienia jakości (19 pozycji).

- Program 11.2:

Efektom rzeczowym jest:

- wyposażenie laboratorium WIOŚ we Wrocławiu w zestawy do generacji wodorków, analizator przepływowy do oznaczeń kolorymetrycznych, chromatograf jonowy, dwukanałowy aspirator do pomiarów emisji, analizatory emisji tlenków siarki, węgla i azotu, analizator substancji organicznych, mikroskop stereoskopowy, myjki ultradźwiękowe, pompy próżniowe (17 pozycji),
- zakup pyłomierzy grawimetrycznych (9 szt.),
- zakup materiałów eksploatacyjnych do systemów oznaczania wody Millipore (16 szt.),
- zakup i instalacja spektrofotometru absorpcji atomowej z oprogramowaniem, chromatografu jonowego z oprogramowaniem, analizatora FID z oprogramowaniem badawczym dla WIOŚ w Kielcach (3 szt.),
- modernizacja systemu pomiarowego monitoringu powietrza i wód powierzchniowych w zakresie zakupu aparatury (głównie różnego typu analizatorów) oraz urządzeń pomocniczych (28 pozycji),
- zakup i modernizacja aparatury pomiarowo-badawczej do analizy powietrza i wód (25 szt.).

- Program 11.4:

Efektom rzeczowym jest zakup aparatury badawczej dla ATR w Bydgoszczy, UAM w Poznaniu, KUL, IUNG w Puławach, IBL oraz UW (7 umów).

- Program 11:

Efektem rzeczowym jest opracowanie zawierające wyniki obserwacji i pomiarów oraz charakterystyki hydrologiczne i meteorologiczne zgromadzone w bazie danych IMGW. Mogą one być wykorzystane w pracach planistycznych i projektowych oraz innych, związanych z gospodarką wodną i ochroną środowiska.

VII.7.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2006 roku, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Dofinansowanie prowadzonej przez Instytut działalności Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej 2006 roku – kwota dotacji **43.000** tys. zł.
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Monitoring Bałtyku w latach 2005-2006. – kwota dotacji **1.840** tys. zł,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Monitoring i ocena stany zdrowotnego lasów w latach 2006-2008. – kwota dotacji **1.833** tys. zł,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu – Zakup wyposażenia dla laboratoriów WIOŚ we Wrocławiu – kwota dotacji **1.945** tys. zł,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2006-2008. – kwota dotacji **5.639** tys. zł.

VII.7.6. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zakończono 26 umów na kwotę **71.761** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **73.217** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 98%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	14	12.946	12.946	100,0
• dotacje nieinwestycyjne	12	58.815	60.271	97,6

VII.7.7. Realizacja programów

Z umów zakończonych w 2006 r. na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny PMŚ przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
11.1	11	13.415	14.871	90,2
11.2	13	12.096	12.096	100,0
11.4	1	850	850	100,0
11	1	45.400	45.400	100,0

VII.7.8. Efekty rzeczowe z umów zawartych i przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

Dla przedsięwzięć finansowanych w ramach PMS, planowane efekty ekologiczne, z umów zakończonych w 2006 roku były równe efektom rzeczowym i przedstawiają się następująco:

- Program 11.1

Efektom ekologicznym są opracowania przedstawiające wyniki monitoringu: zawartości ozonu w atmosferze, skażeń promieniotwórczych wód powierzchniowych i osadów dennych, jakości wód podziemnych, tła zanieczyszczeń atmosfery na stacjach „Puszcza Borecka”, Łeba, Jarczew, Śnieżka a także oceny stanu zdrowotnego lasów w latach 2004-2005. Ponadto wykonano i opracowano wyniki pomiarów w sieci wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, opracowano i zrealizowano program zintegrowanego monitoringu środowiska przyrodniczego oraz badania geochemiczne osadów dennych rzek i jezior w latach 2004-2006. Prowadzono nadzór nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu monitoringu hałasu w latach 2003-2005 (11 opracowań).

- Program 11.2

Efektom ekologicznym jest:

- rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych dla Kujawsko-Pomorskiego WIOŚ
- zakup stacji do monitoringu powietrza dla WIOŚ w Lublinie (1 szt.)
- zakup wyposażenia do wykonywania badań hydrobiologicznych (mikroskopy z oprogramowaniem i zestawem komputerowym) dla WIOŚ w Olsztynie (2 szt.)
- zakup aparatury kontrolno-pomiarowej oraz środków transportu dla WIOŚ w Rzeszowie (5 szt.)
- modernizacja aparatury kontrolno-pomiarowej w laboratoriach WIOŚ w Białymstoku (11 szt.)
- zakup oraz doposażenie istniejącej w WIOŚ w Katowicach specjalistycznej aparatury badawczo-pomiarowej (spektrofotometr ICP, HPLC z detektorem fluorescencyjnym, ekstraktor próbek ze sterowaniem komputerowym, analizator gazów z procesów spalania, analizator emisji węgla organicznego, analizator emisji z procesów spalania odpadów, mikroskop badawczy, analizatory AOX i TOC) (11 szt.)
- zakup aparatury do wykonywania badań z zakresu RDW dla WIOŚ w Bydgoszczy (mikroskopy badawcze, odwrócone i stereoskopowe z oprogramowaniem i zestawami komputerowymi, komory laminarne -7 pozycji)
- zakup aparatury kontrolno-pomiarowej do badań wód dla WIOŚ w Poznaniu (analizatory TOC, spektrometry absorpcji atomowej, chromatograf jonowy, zestaw do generacji wodorków, system kuwety grafitowej -5 pozycji)
- zakup specjalistycznej aparatury dla WIOŚ Opole (spektrofotometr UV-VIS, analizatory gazów, detektor fluorescencyjny, ECD, płomieniowo-jonizacyjny, NPD, mierniki do pomiarów poziomu dźwięku, przenośna stacja meteorologiczna -16 pozycji)
- zakup aparatury do badań wód i ścieków dla WIOŚ w Zielonej Górze i w Olsztynie (chromatograf cieczowy i jonowy, zestaw do oznaczania azotu, analizator TOC, spektrofotometr – 5 pozycji)
- doposażenie i modernizacja bazy pomiarowo kontrolnej i wyposażenia informatycznego dla WIOŚ w Lublinie (3 pozycje)
- zakup spektrometru ICP i chromatografu cieczowego dla IOŚ w Warszawie.

- Program 11.4

Efektem rzeczowym jest zakup spektrometru ICP-AES i chromatografu cieczowego dla IOŚ w Warszawie.

- Program 11

Efektem rzeczowym jest opracowanie zawierające wyniki obserwacji i pomiarów oraz charakterystyki hydrologiczne i meteorologiczne zgromadzone w bazie danych IMGW. Mogą one być wykorzystane w pracach planistycznych i projektowych oraz innych, związanych z gospodarką wodną i ochroną środowiska.

VII.7.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

Ważniejszymi przedsięwzięciami zakończonymi w Narodowym Funduszu w 2006 roku, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska były:

- Kujawsko – Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych na obszarach wrażliwych na zanieczyszczenia ze źródeł rolniczych w województwie kujawsko-pomorskim – kwota dotacji **1.505** tys. zł.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – Zakup dla WIOŚ w Poznaniu aparatury kontrolno – pomiarowej przeznaczonej do wykonywania badań wód powierzchniowych i podziemnych – kwota dotacji **1.965** tys. zł.
- Śląski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Zakup specjalistycznej aparatury badawczo – pomiarowej dla potrzeb laboratoriów WIOŚ w Katowicach. – kwota dotacji **1.779** tys. zł.

VII.8. Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków

VII.8.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku program zapobiegania klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwania ich skutków był dofinansowywany w formie dotacji inwestycyjnych i nieinwestycyjnych. Zawarto 9 umów dotacji na kwotę **5.190** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **9.870** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 52,6%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	3	4.355	9.035	48,2
• dotacje nieinwestycyjne	6	835	835	100,0

VII.8.2. Realizowane programy

W ramach programu 12 Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków finansowano następujące zadania:

1. Przedsięwzięcia mające na celu zapobieganie występowaniu awarii oraz zdarzeń nadzwyczajnych z substancjami niebezpiecznymi, zgłoszone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (cel 12.1),
2. Przedsięwzięcia dotyczące współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska, wskazane w Porozumieniu Ministrów Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji (cel 12.2),
3. Realizacja zakupów sprzętu dla potrzeb Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, Straży Leśnej i Państwowej Straży Rybackiej (cel 12.3).

VII.8.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny PMŚ przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
12.1	6	835	835	100,0
12.2	2	3.900	8.580	45,5
12.3	1	455	455	100,0

VII.8.4. Efekty rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku w ramach realizacji przedsięwzięć związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwaniem ich skutków Narodowy Fundusz skierował środki finansowe na odtworzenie i rozbudowę zdolności operacyjnych jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej uczestniczących w akcjach ratowniczych, a także przedsięwzięcia polegające na zapobieganiu powstaniu awarii i naruszenia stanu środowiska poprzez oznakowanie szlaków żeglownych na drodze wodnej Systemu Wielkich Jezior Mazurskich. W ramach realizacji przedsięwzięć nieinwestycyjnych Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykona opracowania zawierające studia, analizy, poradniki, wytyczne itp. dotyczące określenia miejsc i skali potencjalnych zagrożeń oraz zasad postępowania w czasie poważnej awarii.

Na podstawie umów dotacji zawartych z Zarządem Głównym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w 2006 roku dokonano zakupu 39 lekkich samochodów ratowniczo – gaśniczych oraz karosacji 41 samochodów, w tym:

- 15 średnich samochodów na podwoziu STAR 266,
- 22 średnich lub ciężkich,
- 4 lekkich samochodów pożarniczych.

VII.8.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2006 roku, w ramach zapobiegania klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwania ich skutków dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP – Zakup 39 szt. lekkich samochodów ratowniczo - gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych – kwota dotacji **1.950** tys. zł,
- Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP – Zabudowa (karosacja) 41 samochodów pożarniczych dla OSP – kwota dotacji **1.950** tys. zł,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – 6 umów na wykonanie opracowań zawierających studia, analizy, poradniki, wytyczne itp. dotyczące określenia miejsc i skali potencjalnych zagrożeń oraz zasad postępowania w czasie poważnych awarii – kwota dotacji **835** tys. zł,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Warszawa – Zakup bakenów i znaków brzegowych – kwota dotacji **455** tys. zł.

VII.8.6. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku zakończono 21 umów dotacji inwestycyjnych na kwotę **23.040** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **43.238** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu wyniósł 53,3%.

VII.8.7. Realizacja programów

Z umów zakończonych w 2006 r. na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
12.2	18	10.998	31.106	35,4
12.3	3	12.042	12.132	99,3

VII.8.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 roku, w ramach zapobiegania klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwania ich skutków dotyczyły następujących umów:

- Komendant Główny Policji – Zakup Mobilnych Laboratoriów Ratownictwa Ekologicznego (MLRE) dla jednostek Policji – kwota dotacji **2.000** tys. zł,
- Państwowa Straż Pożarna – Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze – 11 umów na zakup samochodów ratowniczo – gaśniczych i wyposażenia do ograniczania stref skażeń – kwota dotacji **3.768** tys. zł,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Warszawa – Zakup 70 sztuk samochodów specjalistycznych wyposażonych w sprzęt do prac interwencyjnych i usuwania skutków zagrożeń powodziowych na terenie Polski – kwota dotacji **11.600** tys. zł.

Ponadto ze środków przeznaczonych na ten program, na zamówienie Ministra Środowiska, zrealizowano w formie umowy trójstronnej „Studium wykonalności programu budowy flotyli lodołamaczy” (dotacja w kwocie **292** tys. zł).

VII.9. Górnictwo

VII.9.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 r. w dziedzinie górnictwo zawarto 7 umów na kwotę **91.900** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **273.667** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 33,6 %.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• pożyczki	2	31.000	212.767	14,57
• dotacje inwestycyjne	5	60.900	60.900	100,00

VII.9.2. Realizowane programy

W dziedzinie górnictwo w 2006 r. realizowany był program oznaczony nr 9 „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin i ich wzbogacania oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych” w ramach którego realizowano następujące cele:

1. rekultywacja powierzchni ziemi na terenach zdegradowanych działalnością górnictwem (cel 9.1),
2. wprowadzanie technologii ograniczających powstawanie odpadów w trakcie wydobywania i przeróbki surowców (cel 9.2),
3. ochrona powierzchni ziemi przed skutkami eksploatacji podziemnej i otworowej między innymi poprzez podsadzanie i lokowanie odpadów mineralnych (cel 9.3),
4. ujmowanie i uzdatnianie wód kopalnianych i wód zasolonych (cel 9.4).

VII.9.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele w ramach programu 9 z dziedziny górnictwo przypada odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Cel 9.1	3	56.000	56.000	100,0
Cel 9.2	2	31.000	212.767	14,6
Poza celami	2	4.900	4.900	100,0

VII.9.4. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Największy udział w przyznanym dofinansowaniu mają przedsięwzięcia, których celem jest ostateczna likwidacja i rekultywacja terenów zdegradowanych wydobywaniem i przetwórstwem rudy siarkowej oraz wydobywaniem soli metodą ługowania.

W przypadku rekultywacji terenów po górnictwie siarki, zawarte umowy były kontynuacją procesu likwidacyjnego zakładów górniczych, rozpoczętego w 1994 r. W 2006 roku Narodowy Fundusz wydatkował na ten cel **56.000** tys. zł.

Efekty ekologiczne są równoznaczne z efektami rzeczowymi, a w szczególności polegają na:

- likwidacji otworów eksploatacyjnych, erupcji i samowypływów,
- likwidacji składowisk siarki i neutralizacji gruntu,
- odwadniania terenów górniczych i uzdatniania wód kopalnianych,
- regulacji stosunków wodnych,
- ochronie głównych zbiorników wód podziemnych przed migracją zanieczyszczeń powstałych w wyniku wzbogacania surowców,
- prowadzeniu prac zabezpieczających przed zagrożeniami związanymi z likwidacją zakładów górniczych,
- budowie obiektów hydrotechnicznych i infrastruktury, umożliwiających ostateczne zagospodarowanie wyrobiska po eksploatacji siarki,
- rekultywacji terenów (technicznej i biologicznej),
- zagospodarowaniu zrekultywowanych terenów,
- wykonaniu niezbędnych projektów, dokumentacji, ekspertyz związanych z likwidacją zakładów górniczych.

Efekty ekologiczne i rzeczowe z podpisanych umów w 2006 r. w podziale na poszczególne cele przedstawiają się następująco :

Lp	Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu
1	2	3	4
1	9.1	<ul style="list-style-type: none"> • Wyeliminowanie przyczyn skażenia powierzchni ziemi substancjami chemicznymi powstałymi w procesie wydobywania i przeróbki kopalin, • Rekultywacja terenów zdegradowanych, • Usuwanie skutków i zagrożeń spowodowanych górnictwem eksploatacją oraz prowadzenie robót likwidacyjnych i zabezpieczających. 	Równoznaczny z rzeczowym
2	9.2	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zawartości popiołu w produkowanej mieszance miałów, poprzez poprawę parametrów jakościowych klasy ziarnowej 20-0 mm, a tym samym obniżenie ładunku pyłu emitowanego do atmosfery • zmniejszenie emisji dwutlenku siarki • zmniejszenie ilości odpadów 	56,43 tys. ton/rok 11,5 tys. m ³ /rok od 25.200 do 30.240 Mg/rok.
3	Poza celami	<ul style="list-style-type: none"> • zakup lekkiej kolejki ratowniczej z napędem własnym. Sprawnie prowadzone prace izolacyjne przeciwwybuchowe w przypadku akcji pożarowych zdecydowanie skrócą czas przedostawania się przez szyby wentylacyjne szkodliwych gazów pożarowych, takich jak: metan, dwutlenek węgla, tlenek węgla, wodór, węglowodory nasycone i nienasycone, co pozwoli to na zmniejszenie emisji tych gazów do atmosfery. • zakup urządzenia membranowego do pozyskiwania azotu z powietrza atmosferycznego 	Równoznaczny z rzeczowym

VII.9.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

- Kopalnia Siarki „Machów” PP (2 umowy) –Rekultywacja terenów pogórnich Kopalni Siarki "Machów" (obszary: Machów-Piaseczno, Jeziórko, Grzybów) - etap 2006 - kwota dotacji **47.900** tys. zł,
- Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki "Siarkopol" w likwidacji - Rekultywacja terenów górniczych, likwidacja obiektów i otworów wiertniczych Zakładów Górniczych Kopalni Siarki Jeziórko wraz z pracami – kwota dotacji **8.100** tys. zł,
- Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A.– Zakup urządzenia membranowego do pozyskiwania azotu z powietrza atmosferycznego (poza celami) – kwota dotacji **2.500** tys. zł.

VII.9.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006r.

W 2006 r. w dziedzinie Górnictwa zakończono 7 przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji inwestycyjnych w kwocie **94.370** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **153.035** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 61,7 %.

VII.9.7 Realizacja programów

Na poszczególne cele przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Cel 9.1	3	51.890	53.630	96,8
Cel 9.3	2	26.149	52.178	50,1
Cel 9.4	1	15.340	45.997	33,4
Poza celem	1	992	1.230	80,6

Efekty ekologiczne i rzeczowe osiągnięte z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r. przedstawiają się następująco:

Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu
1	2	3
9.1	<ul style="list-style-type: none"> • Wygaszenie ognisk pożarowych w dwóch czynnie termicznych rejonach A i B hałdy nr 6/4 na polu "Piast" w celu stworzenia warunków do przeprowadzenia docelowej rekultywacji biologicznej terenu o powierzchni 14,3 ha. • likwidacja zagrożeń oraz umożliwienie rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych działalnością górnictwem etap 2005 r.	Równoznaczny z rzeczowym

Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu
1	2	3
9.3	<ul style="list-style-type: none"> • ustabilizowanie stateczności górotworu poprzez podsadzenie pustek poeksploatacyjnych i krasowych, co zapobiegnie powstawaniu zapadlisk na powierzchni terenu i wyeliminuje przenikanie solanki do wód podziemnych i rzeki Raby oraz rekultywacji w kierunku rekreacyjno-zadrzewieniowym 20,7 ha powierzchni terenu nad podsadzonymi terenami. • zabezpieczenie i wzmocnienie górotworu w rejonie komór: Urszula -Michałowice i Gołuchowski, wypełnieniu pustek w zachodniej części kopalni należących do obszaru o III stopniu zagrożenia wodnego oraz modernizacja systemu odprowadzania zasolonych wód kopalnianych w szybie Kościuszko w kopalni soli w Wieliczce. 	Równoznaczny z rzeczowym
9.4	<ul style="list-style-type: none"> • Efekt ekologiczny polegający na usunięciu z kopalnianych wód dołowych izotopów radu 226 i 228 do stężenia poniżej 0,7 kBq/m³ oraz zmniejszeniu ilości zawiesiny mineralnej do wartości nie przekraczającej 50 mg/dm³ 	
poza celami	<ul style="list-style-type: none"> • wybudowanie instalacji zasilania w energię elektryczną i osuszania powietrza wlotowego, przewietrzającego Kopalnię Soli „Bochnia”. 	

VII.9.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

- Kopalnia Siarki „Machów” PP – Rekultywacja terenów pogórnich Kopalni Siarki „Machów” etap 2005 – kwota dotacji **41.385** tys. zł,
- Kopalnie i Zakłady Przetwórstwa Siarki „Siarkopol” – Rekultywacja terenów pogórnich, likwidacja obiektów i otworów wiertniczych Zakładu Górniczego „Jeziorko” – kwota dotacji **5.800** tys. zł,
- Kopalnia Soli „Wieliczka” PP – Ochrona powierzchni przed powstaniem zapadlisk o obniżeniu terenu oraz niekontrolowanym dopływem wód pozazłóżowych - kwota dotacji **18.340** tys. zł.

VII.10. Geologia

VII.10.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 r. w dziedzinie Geologii zawarto 32 umów na kwotę **123.075** tys. zł. Przedsięwzięcia w 100% finansowane były ze środków Narodowego Funduszu. Wszystkie przedsięwzięcia były finansowane w formie dotacji. W zdecydowanej większości są to projekty realizowane na zamówienie Głównego Geologa Kraju i finansowane w ramach umów trójstronnych.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	21	109.074	109.074	100
• dotacje nieinwestycyjne	11	14.002	14.002	100

VII.10.2. Realizowane programy

W dziedzinie Geologii w 2006 r. realizowany był program nr 10 „Finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych”, w którego ramach realizowano następujące cele:

1. badania i prace geologiczne dla ochrony środowiska (cel 10.1),
2. kartografia geologiczna, hydrogeologiczna i geośrodowiskowa (cel 10.2),
3. dokumentowanie zasobów wód podziemnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych (cel 10.3),
4. rozpoznawania możliwości wykorzystania energii geotermalnej oraz wód mineralnych i leczniczych (cel 10.4),
5. regionalne badania budowy geologicznej kraju (cel 10.5),
6. ocena perspektyw surowcowych kraju i gospodarka zasobami złóż kopalin (cel 10.6).

VII.10. 3. Realizacja programów

Na poszczególne cele z dziedziny Geologii przypada odpowiednio:

Cel	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
10.1	6	8.225	8.225	100
10.2	8	89.615	89.615	100
10.3	6	13.496	13.496	100
10.4	3	364	364	100
10.5	3	4.599	4.599	100
10.6	6	6.777	6.777	100

VII.10.4. Planowane efekty ekologiczne z umów zawartych w 2006 r.

W wyniku realizacji zawartych w 2006 r. umów planuje się uzyskanie następujących efektów ekologicznych:

- Bazy danych geośrodowiskowych w formacie GIS,
- Opracowania kartograficzne – mapy tematyczne seryjne i nieseryjne,
- Dokumentacje hydrogeologiczne ustalające zasoby dyspozycyjne wód podziemnych,
- Wyznaczanie obszarów występowania wód potencjalnie leczniczych,
- Badania budowy geologicznej kraju – dokumentacje, opracowania naukowo-badawcze,
- Weryfikacja zasobów złóż surowców mineralnych.

VII.10.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r., w dziedzinie Geologii dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Działalność Państwowej Służby Geologicznej w 2006 roku – kwota dotacji **12.813** tys. zł,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50.000 – etap V - prace realizowane w latach 2006-2009 – zakończenie edycji – kwota dotacji **58.346** tys. zł,
- System Osłony Przeciwoświadczonej SOPO – Etap I: Kartowanie pilotażowe osuwisk wraz z typowaniem obszarów ich występowania – kwota dotacji **6.800** tys. zł,
- Mapa Litogenetyczna Polski w skali 1:50.000 – etap I – kwota dotacji **11.499** tys. zł,
- Zintegrowany System Kartografii Geologicznej IKAR – kwota dotacji **10.602** tys. zł.

VII.10.6. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W roku 2006 zakończono finansowanie 38 umów, dotowanych kwotą **43.990** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **46.175** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu stanowił 95,3%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	24	33.215	33.417	99,4
• dotacje nieinwestycyjne	14	10.775	12.758	84,5

VII.10.7. Realizacja programów

Na poszczególne programy z dziedziny geologii przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
10.1	10	9.423	9.423	100
10.2	3	15.720	15.720	100
10.3	18	12.099	14.077	85,9
10.4	2	2.632	2.839	92,7
10.6	5	4.116	4.116	100,0

Efekty rzeczowe z przedsięwzięć zakończonych w podziale na cele przedstawiają się następująco:

- Prognozy wpływu skutków eksploatacji złóż kopalin na środowisko,
- Opracowania kartograficzne – mapy tematyczne seryjne i nieseryjne,
- Projekty prac geologicznych dla sporządzenia dokumentacji hydrogeologicznych ustalające zasoby dyspozycyjne wód podziemnych,
- Wyznaczanie obszarów występowania wód potencjalnie leczniczych,
- Badania budowy geologicznej kraju – dokumentacje, opracowania naukowo-badawcze,
- Weryfikacja zasobów złóż surowców mineralnych, waloryzacja złóż kopalin.

VII.10.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

- Arcadis Ekokonrem Sp. z o. o. - Mapa wrażliwości wód podziemnych na zanieczyszczenie – kwota dotacji **523** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – Atlas parametrów Litologicznych osadów powierzchniowych południowego Bałtyku ze szczególnym uwzględnieniem geologiczno-górnicznych warunków występowania surowców okrucowych - kwota dotacji **532** tys. zł,
- Przedsiębiorstwo Geologiczne S.A. w Krakowie – Klasyfikacja wgłębnych struktur geologicznych pod kątem możliwości składowania odpadów w górotworze metodą otworową – kwota dotacji **583** tys. zł,
- Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN – Badania in situ podziemnego zatłaczania dwutlenku węgla w złożu węglowodorów, przy wykorzystaniu wytworzonej, prototypowej instalacji – etap I. Określenie możliwości zatłaczania CO₂ w wybranym złożu węglowodorów – kwota dotacji **295** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50.000 – etap IV – prace realizowane w latach 2003-2006 – część I – realizacja 8 projektów i 65 arkuszy nowych, część II – realizacja 10 arkuszy reambulowanych i 10 arkuszy sudeckich, część III – prace towarzyszące w latach 2003-2006 – łączna kwota dotacji **43.763** tys. zł.

VII.11. Edukacja ekologiczna

Jednym z zadań Narodowego Funduszu jest wpływanie na kształt świadomości ekologicznej społeczeństwa. Podejmowanych jest szereg działań we współpracy z resortami środowiska, kultury, edukacji i zdrowia, mających na celu zwiększenie efektywności wykorzystania funduszy i wdrażania w życie polityki ekologicznej państwa.

VIII.11.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W roku 2006 w dziedzinie Edukacji ekologicznej zawarto 159 umów na kwotę **21.551** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **41.750** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 51,6%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	23	5.151	9.272	55,5
• dotacje nieinwestycyjne	136	16.376	32.453	50,5

VII.11.2. Realizowane programy

W dziedzinie edukacji ekologicznej w 2006 roku realizowane były następujące programy:

1. Kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa oraz profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska w ramach edukacji ekologicznej (program 13)

- Wspieranie programów edukacyjnych realizowanych przez parki narodowe, parki krajobrazowe, leśne kompleksy promocyjne, wiodące centra edukacji ekologicznej oraz ośrodki prowadzące edukację ekologiczną szczególnie istotne w skali kraju (zadanie 13.1),
- Wspieranie realizacji programów edukacyjnych w zakresie aktywnej edukacji ekologicznej oraz w ramach kampanii informacyjno-promocyjnych (zadanie 13.2),
- Wspieranie realizacji cyklicznych programów edukacyjnych telewizyjnych i radiowych emitowanych na antenie ogólnopolskiej (zadanie 13.3),
- Wspieranie realizacji programów edukacyjnych poprzez produkcję pomocy dydaktycznych (zadanie 13.4),
- Promocja zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz wspomaganie programów edukacyjnych poprzez dofinansowanie czasopism i wkładek ekologicznych (zadanie 13.5),
- Wspieranie działalności wydawniczej, wspomagającej edukację ekologiczną w zakresie zarządzania środowiskiem (zadanie 13.6),
- Wspieranie różnych form doskonalenia zawodowego animatorów edukacji ekologicznej (zadanie 13.7),
- Wspieranie konferencji i seminariów o zasięgu krajowym, szczególnie istotnych dla realizacji polityki ekologicznej państwa (zadanie 13.8),
- Wspieranie konkursów i przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną oraz wspieranie promocji przemysłu i sektora usług działających na rzecz ochrony środowiska podczas targów organizowanych w kraju i poza jego granicami (zadanie 13.9),
- Wspieranie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska (zadanie 13.11),
- Wspieranie działalności informacyjno-edukacyjnej realizowanej z wykorzystaniem wortalu i portali internetowych (zadanie 13.12).

2. Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych (program 15)

VII.11.3. Realizacja programów

Na poszczególne programy z dziedziny edukacji ekologicznej przypada odpowiednio:

Program 13

Cel	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
0.1	2	352	455	77,5
13.1	30	6.551	11.261	58,2
13.2	23	4.448	6.624	67,1
13.3	7	1.465	2.202	66,5
13.4	8	2.499	2.642	94,5
13.5	21	1.156	8.418	13,7
13.6	2	54	89	60,6
13.7	4	460	597	76,9
13.8	10	396	1.114	35,5
13.9	25	1.842	4.228	43,5
13.11	4	831	2.309	35,9
13.12	3	585	793	73,8

Program 15

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
15	20	911	1.019	89,3

VII.11.4 Planowane efekty rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Zbiorczo łączne efekty ekologiczne z umów podpisanych w 2006 r. przedstawiono w poniższej tabeli

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Łączna wielkość efektu
1	2
doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne ośrodków edukacji ekologicznych (w tym ośrodków działających przy parkach krajobrazowych, parkach narodowych, leśnych kompleksach promocyjnych)	29 ośrodków
liczba osób biorących udział w działaniach prowadzonych przez ośrodki	1.159.000 osób
tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	30 ścieżek
łączna długość ścieżek dydaktycznych	165 km
produkcja pomocy dydaktycznych (w tym kaset VHS, płyt CD, materiałów drukowanych)	52 rodzajów
łączny nakład pomocy dydaktycznych	218.650 szt.
wydanie czasopism ekologicznych (periodyki, miesięczniki, kwartalniki)	21 tytułów
łączny nakład czasopism ekologicznych	19.773.800 szt.
wydanie wydawnictw (książki ekologiczne, plakaty, mapy, ulotki, foldery, broszury, materiały konferencyjne itp.)	426 tytułów
łączny nakład wydawnictw	2.251.200 szt.
organizacja konferencji, szkoleń, warsztatów, seminariów, konkursów i wystaw	1.361 imprez
liczba osób biorących udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, seminariach, konkursach i wystawach	195.633 osób
organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	39 przedsięwzięć
liczba osób biorąca udział w przedsięwzięciach upowszechniających wiedzę ekologiczną	146.000 osób
produkcja programów radiowych i telewizyjnych	305 programów
produkcja spotów radiowych i telewizyjnych	33 spoty
edukacja ekologiczna poprzez internet (tworzenie i obsługa stron internetowych, tworzenie portali, wortali, publikacje internetowe)	26 stron www
detoksykacja organizmu i badania monitoringowe u dzieci z obszarów zanieczyszczonych	11.250 dzieci

VII.11.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2006 roku, w dziedzinie edukacji ekologicznej, dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Fundacja Nasza Ziemia - II edycja Programu Publicznej Edukacji Ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi i pozaużytkowymi – kwota dotacji – **636** tys. zł,
- WWF Polska - Ogólnopolska kampania edukacyjna na rzecz ograniczenia zmian klimatu i lepszego wykorzystania potencjału efektywności energetycznej - kwota dotacji - **311** tys. zł,
- Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe” – Nadleśnictwo Celestynów - Budowa i wyposażenie budynku Centrum Edukacji Leśnej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warszawskie” – kwota dotacji **612** tys. zł,
- Wigierski Park Narodowy - Wzmocnienie i rozwój funkcji edukacyjnych Wigierskiego Parku Narodowego w 2006 r. – kwota dotacji – **602** tys. zł,
- TVP – Cykliczny program edukacyjny „Kanał E” – kwota dotacji - **299** tys. zł,
- Gorczański Park Narodowy - Pakiet edukacyjny do programu edukacji ekologicznej "Czym skorupka za młodu nasiąknie...czyli jak pokochać przyrodę, żeby ona pokochała nas" - wydanie, szkolenia, dystrybucja kwota dotacji **391** tys. zł,
- Polskie Radio S.A. - Realizacja oraz cykliczna emisja cyklu audycji o tematyce ekologicznej pt. "Ekoserwis" w Programie 1 Polskiego Radia S.A. – kwota dotacji – **234** tys. zł.

VII.11.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku zakończono 167 umów dotacji na łączną kwotę **22.432** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowywanych przedsięwzięć wyniosła **42.807** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu stanowi 52,4 %.

Ilość i kwota umów w podziale na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska kształtuje się odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
dotacje inwestycyjne	12	2.041	2.972	68,6
dotacje nieinwestycyjne	155	20.391	39.835	51,2

VII.11.7. Realizacja programów

Na poszczególne programy z dziedziny Edukacji ekologicznej przypadało odpowiednio:

Program 13

Cel	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
0.1	4	246	295	83,1
13.1	13	2.074	3.036	68,3
13.2	27	4.261	6.940	61,4
13.3	22	5.348	6.210	86,1
13.5	27	1.481	9.348	15,8
13.6	3	493	528	93,3
13.8	12	300	1.224	24,4
13.9	37	6.656	11.764	56,5
13.11	5	958	2.768	34,6

Program 15

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
15	17	616	693	88,8

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt rzeczowy z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Łączna wielkość efektu
1	2
doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne ośrodków edukacji ekologicznych (w tym ośrodków działających przy parkach krajobrazowych, parkach narodowych, leśnych kompleksach promocyjnych)	30 ośrodków
liczba osób biorących udział w działaniach prowadzonych przez ośrodki	587.700 osób
tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	20 ścieżek
łączna długość ścieżek dydaktycznych	97,1 km
produkcja pomocy dydaktycznych (w tym kaset VHS, płyt CD, materiałów drukowanych)	1.138 rodzajów
łączny nakład pomocy dydaktycznych	143.040 sztuk
wydanie czasopism ekologicznych (periodyki, miesięczniki, kwartalniki)	262 tytułów
łączny nakład czasopism ekologicznych	3.378.232 szt.
wydanie wydawnictw (książki ekologiczne, plakaty, mapy, ulotki, foldery, broszury, materiały konferencyjne itp.)	463 tytułów
łączny nakład wydawnictw	1.575.206 szt.
organizacja konferencji, szkoleń, warsztatów, seminariów, konkursów i wystaw	631 imprez
liczba osób biorących udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, seminariach, konkursach i wystawach	112.874 osób
organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	80 przedsięwzięć

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Łączna wielkość efektu
1	2
liczba osób biorąca udział w przedsięwzięciach upowszechniających wiedzę ekologiczną	283.800 osób
produkcja programów radiowych i telewizyjnych	129 programów
edukacja ekologiczna poprzez internet (tworzenie i obsługa stron internetowych, tworzenie portali, wortali, publikacje internetowe)	30 stron www
detoksykacja organizmu i badania monitoringowe u dzieci z obszarów zanieczyszczonych	10.750 dzieci

VII.11.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 roku, w dziedzinie Edukacji ekologicznej:

- Wojewoda Wielkopolski – Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego – Ogólnopolskie Forum Edukacji Ekologicznej EKO MEDIA FORUM 2006 – kwota dotacji **310** tys. zł,
- Poleski Park Narodowy - Edukacja ekologiczna w Poleskim Parku Narodowym – kwota dotacji – **390** tys. zł,
- Białowieski Park Narodowy - Zobaczyć, zrozumieć, zachować! – działalność edukacyjna Białowieskiego Parku Narodowego – kwota dotacji **312** tys. zł,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Komunalnych Związków Gmin - Krajowy program edukacyjny – Europejska Akademia Ekologii uczy segregować odpady opakowaniowe – kwota dotacji – **613** tys. zł,
- Liga Ochrony Przyrody - Wsparcie działalności statutowej LOP – kwota dotacji – **50** tys. zł,
- Polskie Radio S.A. - Realizacja oraz cykliczna emisja w PR1 Polskiego radia cyklu audycji pod nazwa "Ekoserwis" poświęconych zagadnieniom ekologii, ochrony przyrody oraz zagadnieniom związanym z akcesją Polski do UE – kwota dotacji **200** tys. zł.

VII.12. Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze

W ramach dziedziny Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze finansowane były opracowania, prace studialne i badawcze służące wspieraniu zarządzania środowiskiem oraz zadania finansowane przez Ministra Środowiska ze środków funduszu Phare, uzupełniane środkami krajowymi. Ekspertyzy i prace badawcze są zamawiane przez Ministra Środowiska na podstawie porozumienia regulującego sprawy z tego zakresu. Wykonawcami prac są najczęściej instytuty, jednostki badawczo-rozwojowe, uczelnie wyższe, fundacje, ale też niezależni eksperci z danej dziedziny. Wynikiem realizacji umów trójstronnych są opracowania w postaci raportów, sprawozdań, ekspertyz, programów, baz danych. Efekt ekologiczny przypisany do każdej umowy jest więc równoważny z efektem rzeczowym. Wyniki prac służą realizacji polityki ekologicznej państwa, są pomocne Ministrowi Środowiska w wypełnianiu zobowiązań międzynarodowych, sporządzaniu raportów, przygotowywaniu nowych aktów prawnych. Umożliwiają one zdobywanie wiedzy w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań, instrumentów i technologii. Powstałe opracowania wykorzystywane są również w działalności statutowej Narodowego Funduszu, instytutów badawczych i pracy dydaktycznej uczelni.

VII.12.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2006 r.

W 2006 roku zawarto 51 umów dotacji na łączną kwotę **12.482** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **12.882** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 99,1%. Wszystkie przedsięwzięcia dofinansowane były w formie dotacji nieinwestycyjnych.

VII.12.2. Realizowane programy

Finansowanie przedsięwzięć z dziedziny Ekspertyz i prac naukowo-badawczych dokonywane jest w ramach programu 14 „Wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. W ramach tego programu można wyróżnić finansowanie prac zgodnie z następującymi celami:

1. zadania z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej (cel 14.1),
2. zadania z zakresu ochrony powietrza (cel 14.2),
3. zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi (cel 14.3),
4. zadania z zakresu ochrony przyrody i leśnictwa (cel 14.4),
5. zadania z zakresu współpracy międzynarodowej (cel 14.5),
6. pozostałe, w tym interdyscyplinarne (cel 14.6),
7. zadania z zakresu PHARE – wzmocnienie instytucjonalne (cel 14.7)
8. zadania z zakresu usprawniania systemu zarządzania środowiskiem (cel 14.8).

VII.12.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych na poszczególne cele z dziedziny ekspertyz i prac badawczych przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
14.1	9	4.690	5.090	92,1
14.2	5	336	336	100
14.3	7	252	252	100
14.4	19	3.962	3.962	100
14.5	2	94	94	100
14.6	5	391	391	100
14.7	1	1.360	1.360	100
poza programami	3	1.397	1.397	100

VII.12.4. Planowane efekty rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Efekty ekologiczne z zakresu prac naukowo-badawczych i ekspertyz są równoznaczne efektem rzeczowym. Ważniejsze efekty rzeczowe w podziale na poszczególne programy przedstawiają się następująco:

Cel	Efekt ekologiczny i rzeczowy
1	2
14.1	9 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej
14.2	5 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony powietrza
14.3	7 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony powierzchni ziemi
14.4	19 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony przyrody i leśnictwa
14.5	2 opracowania końcowe w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu współpracy międzynarodowej
14.6	5 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz interdyscyplinarnych
14.7	Środki PHARE – wzmocnienie instytucjonalne przeznaczone na przygotowanie 15 planów renaturyzacji siedlisk i planów zarządzania gatunkami, zorganizowanie 150 warsztatów dla 30 osób każdy, 10 spotkań grupy roboczej dla 5 osób, 3 wizyty studialne dla 50 osób, konferencja podsumowująca dla 30 osób, zakup sprzętu komputerowego
Poza programami	2 opracowania końcowe w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
	zakup wyposażenia: 3 translatory, doradztwo i ekspertyzy: 7 umów o dzieło, 7 umów zlecenia działalność informacyjna: przeszkolenie 65 osób, udział 1 osoby w konferencji zagranicznej, pomoce naukowe, dydaktyczne i inne zakupy artykułów biurowych i książek

VII.12.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2006 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 roku, w dziedzinie Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Instytut Badawczy Leśnictwa - Krajowy system informacji o pożarach lasów dotacja na kwotę **704** tys. zł,
- Międzyresortowy Zespołu ds. Przeglądu Prawa Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Seria 6 prac na potrzeby zespołu dotacja na łączną kwotę **699** tys. zł,
- Zbiornik wodny Kąty-Myscowa - Seria 4 prac związanych z przygotowaniem do budowy dotacja na łączną kwotę **781** tys. zł,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Wykonanie ocen stanu technicznego i bezpieczeństwa obiektów hydrotechnicznych będących własnością skarbu Państwa i administrowanych przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej – jednostki podległe Ministrowi Środowiska dotacja na kwotę **1.950** tys. zł,
- Instytut Ochrony Środowiska - Wdrożenie zobowiązań wynikających z postanowień Konwencji Ramsarskiej oraz rezolucji przyjętych na konferencjach Państw – Stron Konwencji Ramsarskiej dotacja na kwotę **622** tys. zł.

VII.12.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2006 r.

W 2006 roku zakończono 75 umów dotacji na łączną kwotę **26.176** tys. zł. Wartość kosztorysowa wszystkich przedsięwzięć wyniosła **61.803** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu stanowi 42,4%.

Ilość i kwota umów w podziale na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska kształtuje się odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
dotacje nieinwestycyjne	4	14.267	41.769	34,16
dotacje inwestycyjne	71	11.909	20.034	59,44

VII.12.7. Realizacja programów

Dla przedsięwzięć zakończonych na poszczególne cele z dziedziny Ekspertyz i prac badawczych przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu
1	2	3	4	5
14.1	11	3.673	3.673	100,0
14.2	5	445	445	100,0
14.3	17	1.024	1.038	98,7
14.4	18	2.651	2.733	97,0
14.5	1	229	229	100,0
14.6	13	1.256	1.301	96,5
14.7	10	16.898	52.384	32,3

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt rzeczowy z przedsięwzięć zakończonych w 2006 r. przedstawia się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt rzeczowy
1	2
14.1	11 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej
14.2	5 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony powietrza
14.3	17 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony powierzchni ziemi
14.4	18 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu ochrony przyrody i leśnictwa
14.5	1 opracowanie końcowe w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz z zakresu współpracy międzynarodowej
14.6	13 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz interdyscyplinarne
14.7	Środki PHARE – wzmocnienie instytucjonalne przeznaczone na realizację: ok. 100 seminariów, konferencji, szkoleń i warsztatów dla ok. 3000 osób ok. 60 wyjazdów szkoleniowych i wizyt studialnych dla ok. 500 osób ekspertyzy, raporty, specyfikacje techniczne, przewodniki metodyczne.

VII.12.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2006 roku w dziedzinie Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze:

- Państwowy Instytut Geologiczny - Stratygraficzna tablica Polski dotacja na kwotę **350** tys. zł,
- Instytut Badawczy Leśnictwa - Integrowana metoda ochrony kasztanowca białego (*Aesculus Hippocastanum*) przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem dotacja na kwotę **195** tys. zł,
- Instytut Melioracji i Użytków Zielonych Falenty - System Informacji Przestrzennej o Mokradłach Polski dotacja na kwotę **275** tys. zł,
- Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN Analiza i ocena możliwości przeprowadzenia w Polsce proekologicznej reformy podatkowej dotacja na kwotę **80** tys. zł,
- Arcadis Ekokonrem Sp. z o.o. - Projekt Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014 dotacja na kwotę 80 tys. zł.

VII.13. Podsumowanie

Z przedstawionych w rozdziale VIII danych dotyczących umów zawartych w 2006 r. wynika, że na finansowanie przedsięwzięć w wykazywanych powyżej dziedzinach zawarto 664 umowy, a ich udział finansowy w wartości kosztorysowej realizowanych przedsięwzięć wyniósł 31,3%. Dzięki podpisaniu umów na współfinansowanie przedsięwzięć w wysokości **995.998** tys. zł ochrona środowiska w Polsce zostanie zasilona kwotą **3.182.500** tys. zł. Wielkości te nie obejmują umów na współfinansowanie programów zagranicznych tj. przedsięwzięć z dofinansowaniem środkami Funduszu Spójności i EFRR w części prowadzonej przez Wydział Projektów Strukturalnych, które zostały przedstawione w kolejnym rozdziale.

Szczegółowe zestawienia dotyczące udziału Narodowego Funduszu w finansowaniu przedsięwzięć z umów zawartych w 2006 r. przedstawiono w tabeli 12, a z umów zakończonych w 2006 r. w tabeli 13. Wielkości dotyczące efektów ekologicznych i rzeczowych, w których pomoc finansowa Narodowego Funduszu była największa przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 12. Udział Narodowego Funduszu w finansowaniu przedsięwzięć wymienionych w rozdziale VII z umów zawartych w 2006 r.

Poz.	Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu	
1	2	3	4	5	6	
1	Ochrona powietrza	179	326 903	1 272 139	25,7%	
	Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz	25	71 761	164 016	43,8%	
	Linie kredytowe	90	13 387	20 148	66,4%	
	Kredyty konsorcjalne	1	136 000	166 213	81,8%	
	Dotacje nieinwestycyjne	5	14 742	15 823	93,2%	
	Dotacje inwestycyjne	19	19 959	58 907	33,9%	
	Dotacje inwestycyjne SPO WKP	33	60 018	821 092	7,3%	
	Finansowanie mieszane	pożyczka	3	6 768	25 941	26,1%
		dotacja	3	4 268		16,5%
2	Ochrona wód i gospodarka wodna	75	253 583	1 158 196	21,9%	
	Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz	49	124 705	253 492	49,2%	
	Linie kredytowe	13	4 186	17 399	24,1%	
	Kredyty konsorcjalne	2	71 212	443 936	16,0%	
	Dotacje inwestycyjne	4	31 030	34 470	90,0%	
	Dotacje inwestycyjne SPO WKP	4	3 853	36 504	10,6%	
	Dotacje inwestycyjne aneksy do fin. inwestycji wieloletnich	3	18 598	372 396	5,0%	
3	Ochrona powierzchni ziemi	41	44 763	144 107	31,1%	
	Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz	2	2 983	10 013	29,8%	
	Linie kredytowe	21	7 796	15 932	48,9%	
	Kredyty konsorcjalne	1	5 680	7 100	80,0%	
	Dotacje inwestycyjne	7	18 795	60 941	30,8%	
	Dotacje inwestycyjne SPO WKP	9	9 259	49 127	18,8%	
	Dotacje nieinwestycyjne	1	250	994	25,2%	
4	Ochrona przyrody i krajobrazu	55	16 730	30 959	54,0%	
	Dotacje inwestycyjne	28	12 651	20 992	60,3%	
	Dotacje nieinwestycyjne	27	4 079	9 967	40,9%	
5	Leśnictwo	22	17 695	28 598	61,9%	
	Dotacje inwestycyjne	21	17 368	23 513	73,9%	
	Dotacje nieinwestycyjne	1	327	5 085	6,4%	
6	Państwowy Monitoring Środowiska	34	82 149	87 281	94,1%	
	Dotacje inwestycyjne	14	11 120	11 415	97,4%	
	Dotacje nieinwestycyjne	20	71 029	75 865	93,6%	
7	Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków	9	5 190	9 870	52,6%	
	Dotacje inwestycyjne	3	4 355	9 035	48,2%	
	Dotacje nieinwestycyjne	6	835	835	100,0%	
8	Górnictwo	7	91 900	273 667	33,6%	
	Pożyczki	2	31 000	212 767	14,6%	
	Dotacje inwestycyjne	5	60 900	60 900	100,0%	
9	Geologia	32	123 075	123 075	100,0%	
	Dotacje inwestycyjne	21	109 074	109 074	100,0%	
	Dotacje nieinwestycyjne	11	14 002	14 002	100,0%	
10	Edukacja ekologiczna	159	21 527	41 724	51,6%	
	Dotacje inwestycyjne	23	5 151	9 271	55,6%	
	Dotacje nieinwestycyjne	136	16 376	32 453	50,5%	
11	Prace badawcze i ekspertyzy	51	12 482	12 882	96,9%	
	Dotacje nieinwestycyjne	51	12 482	12 882	96,9%	
12	Razem finansowanie pożyczkowe	206	468 710	1 311 016	35,8%	
13	Razem finansowanie dotacyjne	452	516 252	1 845 542	39,4%	
14	Finansowanie mieszane	pożyczka	3	6 768	25 941	26,1%
		dotacja	3	4 268		16,5%
15	Razem Narodowy Fundusz	664	995 997	3 182 499	31,3%	

Tabela 13. Udział Narodowego Funduszu w finansowaniu przedsięwzięć wymienionych w rozdziale VII z umów zakończonych w 2006 r.

Poz.	Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu	
1	2	3	4	5	6	
	Ochrona powietrza	226	437 917	958 338	45,7%	
	Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz	13	112 904	288 098	39,2%	
	Linie kredytowe	173	50 169	103 528	48,5%	
	Kredyty banku	2	3 034	5 607	54,1%	
1	Kredyty konsorcjalne	2	239 642	477 642	50,2%	
	Dotacje nieinwestycyjne	1	495	495	100,0%	
	Dotacje inwestycyjne	33	27 122	74 493	36,4%	
	Finansowanie mieszane	pożyczka	1	3 500	8 476	41,3%
		dotacja	1	1 053		12,4%
	Ochrona wód i gospodarka wodna	180	479 442	880 219	54,5%	
	Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz	136	334 415	669 047	50,0%	
	Linie kredytowe	24	8 893	23 700	37,5%	
	Dotacje inwestycyjne	10	95 148	108 792	87,5%	
	Finansowanie mieszane	pożyczka	5	35 015	78 681	44,5%
		dotacja	5	5 971		7,6%
	Ochrona powierzchni ziemi	7	18 126	61 815	29,3%	
	Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz	1	6 494	22 942	28,3%	
	Dotacje inwestycyjne	6	11 632	38 873	29,9%	
	Ochrona przyrody i krajobrazu	70	25 250	52 371	48,2%	
4	Dotacje inwestycyjne	41	20 784	38 016	54,7%	
	Dotacje nieinwestycyjne	29	4 466	14 355	31,1%	
	Leśnictwo	34	26 239	46 166	56,8%	
5	Dotacje inwestycyjne	32	21 489	36 687	58,6%	
	Dotacje nieinwestycyjne	2	4 750	9 479	50,1%	
	Państwowy Monitoring Środowiska	26	71 761	73 217	98,0%	
6	Dotacje inwestycyjne	14	12 946	12 946	100,0%	
	Dotacje nieinwestycyjne	12	58 815	60 271	97,6%	
	Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków	21	23 040	43 238	53,3%	
	Dotacje inwestycyjne	21	23 040	43 238	53,3%	
	Górnictwo	7	94 370	153 035	61,7%	
8	Dotacje inwestycyjne	7	94 370	153 035	61,7%	
	Geologia	38	43 990	46 175	95,3%	
9	Dotacje inwestycyjne	24	33 215	33 417	99,4%	
	Dotacje nieinwestycyjne	14	10 775	12 758	84,5%	
	Edukacja ekologiczna	167	22 432	42 807	52,4%	
10	Dotacje inwestycyjne	12	2 041	2 972	68,7%	
	Dotacje nieinwestycyjne	155	20 391	39 835	51,2%	
	Prace badawcze i ekspertyzy	75	26 176	61 803	42,4%	
11	Dotacje inwestycyjne	71	11 909	20 034	59,4%	
	Dotacje nieinwestycyjne	4	14 267	41 769	34,2%	
12	Razem finansowanie pożyczkowe	349	752 517	1 584 956	47,5%	
13	Razem finansowanie dotacyjne	488	467 655	741 464	29,5%	
14	Finansowanie mieszane	pożyczka	6	38 515	87 156	44,2%
		dotacja	6	7 024		8,1%
15	Razem Narodowy Fundusz	849	1 265 710	2 413 577	52,4%	
16	Kredyty banku	2	3 034	5 607	54,1%	
17	Razem Narodowy Fundusz i bank	851	1 268 744	2 419 184	52,4%	

Tabela 14. Efekty ekologiczne i rzeczowe w wybranych dziedzinach ochrony środowiska w 2006 r. w jednostkach naturalnych

Poz.	Dziedzina	Efekt ekologiczny/rzeczowy	Umowy zawarte w 2006 r.	Przedsięwzięcia zakończone w 2006 r.
1	2	3	4	5
1	Ochrona powietrza	zmniejszenie emisji SO ₂	37 408,5 Mg/rok	4 526,5 Mg/rok
		zmniejszenie emisji NO _x	3 168,6 Mg/rok	916,9 Mg/rok
		zmniejszenie emisji CO	5 081,6 Mg/rok	673,8 Mg/rok
		zmniejszenie emisji CO ₂	531 645,6 Mg/rok	423 312,5 Mg/rok
		zmniejszenie emisji pyłu	5 486,9 Mg/rok	1 687,1 Mg/rok
		zmniejszenie emisji b-a-p	0,2855 Mg/rok	0,0625 Mg/rok
		zmniejszenie emisji sadzy	9,4 Mg/rok	7,5 Mg/rok
		Produkcja energii elektrycznej w źródłach odnawialnych	78 820,0 MWh/rok	110 320,0 MWh/rok
		oszczędność energii	77 299,0 MWh/rok	123 053,2 MWh/rok
2	Ochrona wód i gospodarka wodna	zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	48 423,7 m ³ /d	321 652,7 m ³ /d
		wykonanie sieci kanalizacyjnych	701,1 km	1 406,0 km
		zwiększenie wydajności przepompowni	1 504,0 m ³ /d	6 820,9 m ³ /d
		ilość przepompowni	34 szt.	12 szt.
		zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody	17 743,0 m ³ /d	23 934,0 m ³ /d
		zwiększenie pojemności zbiorników retencyjnych	70,5 tys.m ³	1 242,1 tys.m ³
		zwiększenie ilości oczyszczanych ścieków przemysłowych	9 339,3 m ³ /d	-----
3	Ochrona powierzchni ziemi	zwiększenie pojemności geometrycznej składowisk odpadów	349,1 tys.m ³	547,2 tys.m ³
		zwiększenie możliwości przerobu odpadów	10 000,0 Mg/rok	354 502,6 Mg/rok
		ilość unieszkodliwionej skażonej ziemi i gruzu	10 825,0 Mg/rok	12 476,1 Mg/rok
		zwiększenie powierzchni zrehabilitowanego gruntu	3,4 ha	10,5 ha
		ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych z mogiłników	3 336,0 Mg	1 113,6 Mg

VIII. Współpraca z zagranicą

VIII.1. Wstęp

W 2006 roku w Narodowym Funduszu kontynuowane były prace związane z wdrażaniem projektów dofinansowywanych z Funduszu Spójności/ISPA, którym Komisja Europejska przyznała dofinansowanie. Prowadzone było również przygotowanie nowych projektów przewidzianych do finansowania z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W zakresie wykorzystania środków pomocowych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego kontynuowana była ocena wniosków i przyznawanie dofinansowania w ramach działania 2.4 Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw.

Narodowy Fundusz obsługiwał także proces selekcji przedsięwzięć w ramach środków dostępnych dla sektora środowiska w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Prowadzona była również obsługa:

- IV programu indykatywnego wykorzystania Ekologicznego Funduszu Partnerskiego PHARE przeznaczonego na wsparcie Ministerstwa Środowiska w procesie dostosowywania prawa i administracji ochrony środowiska do wymogów w Unii Europejskiej,
- Szwedzkiego funduszu rewolwingowego SIDA przeznaczonego na finansowanie w formie dotacji, zgłoszonych przez Ministra Środowiska ekspertyz, przedsięwzięć inwestycyjnych oraz innych prac związanych z wypełnieniem zobowiązań Polski w stosunku do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ds. Zmian Klimatu i Protokołu z Kioto.

W 2006 r. absorpcja środków finansowych pochodzących z pomocy zagranicznej, była jednym z głównych obszarów działalności Narodowego Funduszu.

VIII.2. Realizacja planu wydatkowania środków zagranicznych prezentowanych w bilansie Narodowego Funduszu

Wykonanie planu wydatkowania środków zagranicznych przedstawia tabela 15. Zestawienie to zawiera stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek i koniec roku, oraz ich przychody i wydatki

Tabela 15. Przychody i wydatki środków pochodzących z pomocy zagranicznej (tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I.	Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek roku	27 877	25 071	25 071	1,00
II.	Przychody (wpływy)	3 115	19 735	2 427	0,12
1.	Memorandum 013	86	15 525	344	0,02
2.	Memorandum 003	176	2 228	0	0,00
3.	EFP PHARE	1 844	1 516	1 502	0,99
4.	EFP SIDA (BITS)	801	466	570	1,22
5.	Pozostałe programy	208		11	-
III.	Wydatki	5 921	36 648	2 712	0,07
1.	Memorandum 013	274	28 128	284	0,01
2.	Memorandum 003	1 996	0	0	-
3.	EFP PHARE	1 912	4 609	2 216	0,48
4.	EFP SIDA (BITS)	1 729	3 911	1	0,00
5.	Pozostałe programy	10		211	-
IV.	Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na koniec roku	25 071	8 158	24 786	3,04

Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek 2006 roku wyniósł **25.071** tys. zł.

Przychody w roku 2006 zrealizowano w kwocie **2.427** tys. zł, co stanowi 12% kwoty planowanej. Na niższe wykonanie planu największy wpływ miały mniejsze niż planowano przychody środków z Funduszu Spójności w ramach dwóch memorandumów finansowych na przygotowanie przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie z Funduszu Spójności.

Wydatki w roku 2006 zrealizowano w kwocie **2.712** tys. zł, co stanowi 7% kwoty zaplanowanej w wysokości **36.648** tys. zł. Niższe niż planowano wydatki są skutkiem niepełnego wykorzystania środków dyspozycyjnych w ramach projektów pomocy technicznej finansowanych z Funduszu Spójności/ISPA.

Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na koniec roku wynikający częściowo z wyższych wpływów środków oraz mniejszych niż planowano wydatków – wyniósł **24.786** tys. zł i przekroczył dwukrotnie kwotę zaplanowaną na koniec roku.

Szczegółowe omówienie odchyleń od planu przedstawione zostało w opisie poszczególnych projektów.

VIII.3. Realizacja planu wydatkowania środków zagranicznych rozliczanych z rachunków pozabilansowych Narodowego Funduszu

W ewidencji pozabilansowej Narodowego Funduszu w 2006 r. wykazywane były środki zagraniczne udostępniane w ramach Funduszu Spójności/ISPA, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz środki w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Wpływy i wydatki tych środków obrazuje tabela 16.

Tabela 16. Wpływy i wydatki środków pochodzących z pomocy zagranicznej rozliczanych z rachunków pozabilansowych (tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Wpływy środków pochodzących z pomocy zagranicznej rozliczanych z rachunków pozabilansowych	365 045	1 894 680	614 819	0,32
1	Fundusz Spójności	365 045	1 769 521	575 800	0,33
2	Sektorowy Program Operacyjny "Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw" - działanie 2.4		100 121	39 019	0,39
3	MF EOG i NMF		25 038	0	0,00
II	Wydatki środków pochodzących z pomocy zagranicznej rozliczanych z rachunków pozabilansowych	377 103	2 067 016	657 186	0,32
1	Fundusz Spójności	377 103	1 941 857	636 029	0,33
2	Sektorowy Program Operacyjny "Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw" - działanie 2.4		100 121	21 157	0,21
3	MF EOG i NMF		25 038	0	0,00

Wydatki środków zagranicznych rozliczane z rachunków pozabilansowych Narodowego Funduszu nie zostały wykonane w wielkości planowanej. Oczekiwano, że w ramach środków Funduszu Spójności wydatkowane zostanie **1.941.857** tys. zł, a w ramach programu SPO WKP **100.121** tys. zł. Rzeczywiste wydatki w 2006 r. ze środków Funduszu Spójności osiągnęły **636.029** tys. zł tj. 33% zaplanowanej kwoty. Wielkość ta jest jednak prawie o 70% większa od kwoty wydatkowanej w roku 2005. W zakresie inwestycji dofinansowywanych ze środków EFRR w ramach SPO WKP wydatkowano **21.157** tys. zł, co stanowi 21% wielkości planowanej.

W przypadku Funduszu Spójności należy jednak podkreślić, że o ile wypłaty środków nie były równe wielkościom zaplanowanym to w 2006 r. wypłacono beneficjentom tego Funduszu niewiele mniej środków niż w całym okresie lat 2001 – 2005. Dynamika wzrostu wypłat w 2006 r. była więc, w porównaniu z okresem wcześniejszym, bardzo duża.

Na niepełny poziom wykonania planu wydatków z Funduszu Spójności wpłynęły m.in. następujące czynniki związane z realizacją przedsięwzięć:

- niedostateczną jakość dokumentów przetargowych (Specyfikacje Istotnych Warunków Zamówienia) przygotowywanych przez beneficjentów, co wymagało wielu poprawek wydłużających okres przygotowania postępowań i odsuwało w czasie ich rozpoczęcie,
- przewlekłość prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego związanych przede wszystkim z wnoszeniem przez wykonawców protestów i odwołań od rozstrzygniętych przetargów,
- dużą liczbę postępowań unieważnionych,
- trudność w wywiązywaniu się niektórych wykonawców ze zobowiązań wynikających z już zawartych umów. Wynikało to z zawierania w poprzedniej latach umów w cenach zaniżonych w stosunku do rzeczywistych kosztów realizacji kontraktów oraz spadku kursu euro. Pojawiają się przypadki zejścia wykonawców z placu robót. Głównym powodem są roszczenia finansowe wynikające z zaniżenia ceny ofertowej na etapie postępowania przetargowego. Były także przypadki bankructwa wykonawcy.

Kolejnym zagrożeniem w realizacji projektów było niedoszacowanie wartości zamówień przez beneficjentów na etapie przygotowania wniosków o dofinansowanie. Powodowało to przekraczanie wartości podpisanych kontraktów w stosunku do zatwierdzonych przez Komisję Europejską budżetów.

Na początku 2006 roku Narodowy Fundusz podjął zdecydowane działania mające na celu pomoc dla beneficjentów w zakresie przygotowania materiałów przetargowych, postępowań przetargowych, dokumentów rozliczeniowych, raportów przejściowych. Przeprowadzono 10 warsztatów dla grup beneficjentów oraz wiele szkoleń indywidualnych. Skrócono opiniowanie materiałów przetargowych z półtora miesiąca do piętnastu dni roboczych. Działania te przyniosły wymierne efekty, i są kontynuowane.

Bariery utrudniające absorpcję środków z Funduszu Spójności zostały rozpoznane. Te z nich, które zależały od Narodowego Funduszu zostały wyeliminowane lub zminimalizowane. Wszystkie operacje związane z dokumentami rozliczeniowymi i opiniowaniem materiałów przetargowych zostały skrócone do czasu minimalnego. Jednakże biurokracja całego systemu absorpcji środków jest nadal za bardzo rozbudowana. Z czterech instytucji (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego) powinny pozostać co najwyżej dwie dla działalności operacyjnej. Dwie pozostałe mogłyby spełniać funkcje kontrolne.

W 2006 r. zidentyfikowano kilka projektów, których postęp w realizacji nie jest zadawalający. Projekty te objęte są szczególnym monitoringiem przez Narodowy Fundusz. Należą do nich:

- III faza Warszawy. Najtrudniejszym jest kontrakt na modernizację oczyszczalni ścieków „Czajka”, jego wartość oszacowana jest na kwotę 200,6 mln euro. Jest to największy kontrakt proekologiczny realizowany obecnie w Europie. Niestety do ogłoszonego przetargu nie wpłynęła żadna oferta. Obecnie przetarg ogłoszony jest po raz drugi;
- Zintegrowana gospodarka wodno–ściekowa w dorzeczu Parsęty, z 30 kontraktami, w tym 26 na roboty, projekt otrzymał decyzję w grudniu 2005 r.;
- Program poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoka, w tym projekcie należy zrealizować 27 kontraktów, w tym 20 na roboty, projekt otrzymał decyzję w grudniu 2005 r.

Dwa projekty (System wodno–kanalizacyjny w Otwocku, Gospodarka wodno–ściekowa w Mysłowicach) są zagrożone z powodu braku środków na sfinansowanie przekroczeń.

VIII.4. Ekologiczny Fundusz Partnerski PHARE

EFP PHARE powstał w 1994 roku jako wtórne źródło finansowania przedsięwzięć ekologicznych. Środki w ramach EFP PHARE pochodzą ze spłat pożyczek udzielonych polskim przedsiębiorstwom produkcyjnym ze środków PHARE. Narodowy Fundusz realizuje zadania finansowane ze środków Ekologicznego Funduszu Partnerskiego PHARE (EFP PHARE) zgodnie z dwoma umowami, podpisanymi z Ministrem Środowiska w sprawie przygotowania i realizacji projektów w ramach IV Programu Indykatoryjnego EFP PHARE, którego budżet wynosi **7.000** tys. zł oraz V Programu Indykatoryjnego EFP PHARE z budżetem w wysokości **16.000** tys. zł. Zgodnie z ww. umowami Narodowy Fundusz jest odpowiedzialny za realizację projektów przedstawionych i przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska.

Czwarty Program Indykatoryjny obejmuje następujące komponenty, w których realizacja działań winna przyczynić się do osiągnięcia głównych celów procesu integracji Polski z UE:

- doradztwo i pomoc techniczna,

- ekspertyzy, opracowania, tłumaczenia i publikacje,
- wzmocnienie instytucjonalne Ministerstwa Środowiska,
- promocja stanowiska negocjacyjnego w obszarze środowisko.

IV Program Indykacyjny został zakończony z chwilą zamknięcia wszystkich zawartych umów, tj. w sierpniu 2006 roku.

Piąty Program Indykacyjny obejmuje pakiety projektów, których realizacja winna przyczynić się do osiągnięcia głównych celów wynikających ze zobowiązań Polski jako państwa członkowskiego UE:

- doradztwo i ekspertyzy,
- wzmocnienie instytucjonalne,
- działania promocyjne, informacyjne i publikacje.

Zgodnie z ww. umowami Narodowy Fundusz jest odpowiedzialny za realizację projektów przedstawionych i przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska.

W 2006 roku na koncie Programu uzyskano **1.502** tys. zł, co stanowi 99% wielkości planowanej. W ramach IV i V Programu Indykacyjnego podpisano w tym czasie 59 umów na kwotę **4.588** tys. zł, a z tytułu realizowanych umów wydatkowano kwotę **2.216** tys. zł.

VIII. 5. SIDA – ochrona powietrza i klimatu

Pomoc SIDA (Swedish International Development Cooperation Agency) funkcjonowała w oparciu o umowę między rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Królestwa Szwecji z dnia 21 maja 1990 r., natomiast w dniu 23 kwietnia 2001 r. Minister Środowiska przekazał Narodowemu Funduszowi pełnomocnictwo do dysponowania środkami SIDA.

Przychody w 2006 roku zostały zaplanowane na poziomie **466** tys. zł, a ich faktycznie wykonanie wyniosło **570** tys. zł. W związku z decyzją Ministerstwa Środowiska o wstrzymaniu akceptacji nowych wniosków do dofinansowania z funduszu SIDA/BITS w 2006 r. nie została podpisana żadna nowa umowa. Wydatkowana w 2006 r. kwota **1** tys. zł wynikała z wcześniejszych decyzji Ministerstwa Środowiska i podpisanych umów.

VIII.6. Fundusz Spójności

W roku 2006 w ramach Funduszu Spójności realizowanych było łącznie 88 projektów inwestycyjnych i 2 projekty dot. pomocy technicznej. W sumie budżet wydatków kwalifikowanych wynosi **4.358.377** tys. euro. Wielkość przyznanego dofinansowania z Funduszu Spójności to **2.891.388** tys. euro. Realizowanych było 79 przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, 8 przedsięwzięć z gospodarki odpadami oraz 1 projekt dotyczący ochrony powietrza.

W tabeli poniżej przedstawiono projekty dofinansowane z Funduszu Spójności wg dziedzin ochrony środowiska:

Tabela 17. Projekty dofinansowane z Funduszu Spójności wg dziedzin ochrony środowiska w 2006 r. (tys. euro)

Dziedzina	Liczba projektów	Wydatki kwalifikowane	Dofinansowanie z Funduszu Spójności
Gospodarka wodno-ściekowa	79	4 105 153	2 715 191
Gospodarka odpadami	8	157 261	106 490
Ochrona powietrza	1	75 513	54 369
Projekty inwestycyjne razem	88	4 337 927	2 876 050
Pomoc techniczna	2	20 450	15 338
Razem	90	4 358 377	2 891 388

VIII.6.1. Realizacja zadań w zakresie obsługi przedsięwzięć dofinansowywanych z Fundusz Spójności

W 2006 roku zawartych zostało 233 kontraktów na usługi, roboty budowlane i dostawy o łącznej wartości **743,8** mln euro. Zawarto 104 kontrakty na roboty o wartości ponad **689,5** tys. euro, 129 kontraktów na usługi i dostawy o wartości ponad **54,3** mln euro.

Do końca grudnia 2006 roku zostało podpisanych 524 kontraktów, a zakończono 164. W 2006 roku zakończono 35 kontraktów, w tym 17 na roboty. Szczegółowe zestawienie kontraktów podpisanych, zakończonych i czynnych na koniec 2006 roku przedstawiono niżej.

- Liczba kontraktów podpisanych: 524
z tego: **na roboty:** **234**
na usługi i dostawy: 290
- Liczba kontraktów zakończonych: 164
z tego: **na roboty:** **47**
na usługi i dostawy: 117
- Liczba kontraktów czynnych: 357
z tego: **na roboty:** **188**
na usługi i dostawy: 169

Zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej i Instytucji Zarządzającej Narodowy Fundusz prowadzi kontrole ex ante i ex post postępowań przetargowych, zgodnie z zatwierdzoną metodyką.

W roku 2006 zostało wszczętych 255 postępowań przetargowych, z których 60 zostało unieważnionych, czyli około 25%. Należy podkreślić, że więcej przetargów było unieważnionych na początku roku niż w ostatnich miesiącach. Było to głównie rezultatem 10 szkoleń prowadzonych przez Narodowy Fundusz, a także wnikliwego opiniowania materiałów przetargowych. Szczegóły przedstawione są w tabeli 18.

Tabela 18. Zestawienie postępowań przetargowych w roku 2006

Miesiąc	Liczba opinii		Przetargi wszczęte	Przetargi unieważnione	Przekazane kopie umów
	formalne	techniczne			
Styczeń	30	15	8	2	8
Luty	33	21	9	2	17
Marzec	33	26	21	7	11
Kwiecień	34	25	24	9	10
Maj	53	42	46	12	8
Czerwiec	35	19	7	2	19
Lipiec	46	24	23	7	7
Sierpień	43	28	28	9	27
Wrzesień	60	45	32	6	32
Październik	81	42	23	3	31
Listopad	59	50	22	0	22
Grudzień	41	24	12	1	18
Razem	548	361	255	60	210

Na dzień 31 grudnia 2006 roku ogłoszonych było 93 postępowań przetargowych, w tym 62 na roboty oraz 31 na usługi.

Ponadto Narodowy Fundusz opiniuje wszystkie materiały przetargowe przygotowane przez beneficjentów. W roku 2006 Narodowy fundusz zaopiniował 548 materiałów przetargowych. Wydano 336 opinii pozytywnych i 212 negatywnych. Szczegółowe zestawienie opinii wydanych w poszczególnych miesiącach zawiera tabela 19.

Tabela 19. Wykaz opinii formalnych na roboty, usługi i dostawy w roku 2006

Miesiąc	Opinie formalne		
	Pozytywne	Negatywne	Łącznie
Styczeń	10	20	30
Luty	15	18	33
Marzec	20	13	33
Kwiecień	14	20	34
Maj	34	19	53
Czerwiec	16	19	35
Lipiec	35	11	46
Sierpień	36	7	43
Wrzesień	37	23	60
Październik	40	41	81
Listopad	44	15	59
Grudzień	35	6	41
Razem	336	212	548

Kontynuacja przedsięwzięć ISPA 2000-2003

W ramach kontynuowanych przedsięwzięć ISPA 2000-2003 realizowane są 43 projekty inwestycyjne z dziedziny ochrony środowiska, w tym 37 projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, 6 projektów z gospodarki odpadami. Ponadto realizowano 2 projekty dotyczące pomocy technicznej na przygotowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia w Komisji Europejskiej wniosku o dofinansowanie, z których jeden – memorandum

2000/PL/16/P/PA/003 został zakończony. Udział kontraktów zawartych do planowanych w tej grupie projektów wynosi ponad 81%.

Fundusz Spójności 2004

W 2004 r. Komisja Europejska zaakceptowała 22 przedsięwzięcia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej. Wartość wydatków kwalifikowanych tych przedsięwzięć wynosi **1.005.130** tys. euro, w tym dofinansowanie z Funduszu Spójności – **689.244** tys. euro. W ramach przedsięwzięć Spójność 2004 przewidywano podpisanie 201 kontraktów na roboty, usługi i dostawy. Do końca 2006 roku podpisano 100 kontraktów, co stanowi 49,8% planu.

Fundusz Spójności 2005

W 2005 roku Komisja Europejska przyznała 21 przedsięwzięciom dofinansowanie w wysokości **878.961** tys. euro. Łączna wartość 21 zaakceptowanych przedsięwzięć wynosi prawie **1.249.098** tys. euro, z czego wydatki kwalifikowane **1.220.563** tys. euro. Do końca 2006 roku zawarto 54 kontrakty z planowanych 220.

Fundusz Spójności 2006

W 2006 roku Komisja Europejska przyznała 2 przedsięwzięciom gospodarki wodno-ściekowej dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w wysokości **36.235** tys. euro. Łączny koszt inwestycyjny dwóch zaakceptowanych przedsięwzięć wynosi prawie **54.865** tys. euro, z czego wydatki kwalifikowane stanowią **54.403** tys. euro.

Tabela 20 Projekty zaakceptowane przez Komisję Europejską w 2006 r. do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności (tys. euro)

Lp.	Numer MF/Decyzji	Tytuł przedsięwzięcia	Całkowite wydatki kwalifikowane	Wydatki z Funduszu Spójności	Udział Funduszu Spójności (%)
1	2004/PL/16/C/PE/018	System wodociągowy i kanalizacyjny w Sieradzu	30.968	17.032	55,0
2	2005/PL/16/C/PE/010	Zintegrowany system zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w mieście Niepołomice i wschodniej części Gminy Niepołomice	23.435	19.203	81,9
Razem			54.403	36.235	66,6

VIII.6.2. Współfinansowanie projektów ze środków Narodowego Funduszu

Pożyczki inwestycyjne

W 2006 roku zawarto 11 umów pożyczek inwestycyjnych ze środków Narodowego Funduszu na współfinansowanie przedsięwzięć ISPA/FS. Pożyczki udzielone w łącznej kwocie, przekraczającej **212.691** tys. zł, dotyczyły współfinansowania następujących projektów:

- Gospodarka wodno-ściekowa w Stalowej Woli – **16.566** tys. zł
- Gospodarka wodno-ściekowa w Pszczynie - Etap I – **17.413** tys. zł
- Gospodarka wodna w Chrzanowie – **23.045** tys. zł
- Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry i Świdnicy – **5.256** tys. zł
- Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu – **8.837** tys. zł
- Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bytom – **28.339** tys. zł

- Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu – 19.000 tys. zł
- Modernizacja i rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie gminy Radom – 41.992 tys. zł
- Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie – 20.313 tys. zł
- Program gospodarki wodno-ściekowej w Tarnobrzegu – 8.019 tys. zł
- Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie – 23.911 tys. zł

Tabela 21. Wydatki środków Narodowego Funduszu w 2006 r. (tys. zł) z tytułu pożyczek inwestycyjnych na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych ze środków ISPA/Fundusz Spójności

Lp.	Numer Memorandum Finansowego	Nazwa przedsięwzięcia	Kwota umowy z Narodowym Funduszem	Środki wypłacone do końca 2005 r.	Środki wypłacone w 2006 r.
1	2	3	4	5	6
1	2000/PL/16/P/PE/002	Gdynia -Gospodarka odpadami dla Doliny Redy i Chylonki	12 000	12 000	0
2	2000/PL/16/P/PE/008	Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody	6 522	6 522	0
3	2000/PL/16/P/PE/013	Oczyszczalnia ścieków w Łodzi, etap I	700	1 700	0
4	2002/PL/16/P/PE/029	Oczyszczanie ścieków w Lublinie	7 000	6 240	0
5	2000/PL/16/P/PE/021	Poprawa jakości wody w Suwałkach	2 425	1 243	109
			11 185	7 745	414
6	2000/PL/16/P/PE/009	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przemysłu	26 326	8 530	8 719
7	2000/PL/16/P/PE/016	Poprawa jakości wody w Szczecinie	158 900	16 397	24 627
8	2002/PL/16/P/PE/031	Zaopatrzenie w wodę pitną w Elblągu	27 165	5 101	7 349
9	2002/PL/16/P/PE/032	Oczyszczanie ścieków we Włocławku	19 768	5 051	6 853
10	2002/PL/16/P/PE/035	Oczyszczanie ścieków i uzdatnianie wody pitnej w Częstochowie	14 254	551	6 997
			14 227	3 425	4 026
			4 620	4 620	
			3 917	122	2 757
11	2002/PL/16/P/PE/033	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze	34 990	4 613	9 474
12	2000/PL/16/P/PE/004	Katowice - oczyszczalnia ścieków	27 383		14 460
13	2002/PL/16/P/PE/036	Uporządkowanie systemu zbierania i oczyszczania ścieków w Mielcu	30 298	3 874	6 930
14	2003/PL/16/P/PE/037	Oczyszczalnia ścieków w Grudziądzu	7 726	754	3 790
15	2000/PL/16/P/PE/010	Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia	74 390	12 538	19 539
16	2002/PL/16/P/PE/030	Kalisz - Gospodarowanie odpadami stałymi	14 903	2 279	11 994
17	2002/PL/16/P/PE/034	Gospodarka odpadami komunalnymi w Radomiu	17 696	0	0
18	2003/PL/16/P/PE/045	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Tarnowie	22 352	0	70
19	2003/PL/16/P/PE/042	2003/PL/16/P/PE/042 Gospodarka wodno-ściekowa w Stalowej Woli	16 566	0	2 640
20	2004/PL/16/P/PE/015	Gospodarka wodno-ściekowa w Pszczynie - Etap I	17 413	0	37
21	2004/PL/16/P/PE/005	Gospodarka wodna w Chrzanowie	23 045	0	0
22	2004/PL/16/C/PE/029	Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry i Świdnicy	5 256	0	0
23	2001/PL/16/P/PE/026	Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu	8 837	0	1 629
24	2004/PL/16/C/PE/004	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bytom	28 339	0	419
25	2004/PL/16/C/PE/016	Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu	19 000	0	0
26	2004/PL/16/C/PE/017	Modernizacja i rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie gminy Radom	41 992	0	0
27	2000/PL/16/P/PE/014	Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie	20 313	11 113	0
28	2004/PL/16/C/PE/021	Program gospodarki wodno-ściekowej w Tarnobrzegu	8 019	0	0
29	2000/PL/16/P/PE/021	Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie	23 911	0	0
Razem			725 216	114 416	132 831

Pożyczki płatnicze

Oprócz współfinansowania projektów ISPA/FS Narodowy Fundusz uczestniczył w 2006 r. w zapewnieniu płynności realizowanych projektów poprzez udzielanie pożyczek płatniczych.

Pożyczka płatnicza jest przeznaczana na opłacenie faktur lub równoważnych dokumentów finansowych, wystawionych w związku z realizacją przedsięwzięcia. Wypłacane środki Narodowego Funduszu są spłacane przez beneficjentów po otrzymaniu środków z Komisji Europejskiej. W 2006 r. zawarte zostały umowy pożyczek płatniczych dla 17 projektów. W części umów pożyczek płatniczych ich limit określony był w euro i wyniósł on łącznie **67.692** tys. euro. Dla pożyczek z limitem określonym w walucie polskiej wyniósł on łącznie **171.391** tys. zł.

Tabela 22. Wydatki środków Narodowego Funduszu w 2006 r. na dofinansowanie przedsięwzięć ISPA/Fundusz Spójności z tytułu pożyczek płatniczych (tys. euro)

Lp	Numer Memorandum Finansowego	Nazwa przedsięwzięcia	Limit pożyczki płatniczej	Środki wypłacone do 31.12.2005 r.	Środki wypłacone w 2006 r.
1	2	3	4	5	6
1	2000/PL/16/P/PE/002	Gdynia -Gospodarka odpadami dla Doliny Redy i Chylonki	2 000	1 171	0
2	2000/PL/16/P/PE/008	Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody	867	560	0
3	2000/PL/16/P/PE/009	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przemyślu	1 744	565	168
4	2000/PL/16/P/PE/020	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie	20 000	0	0
5	2001/PL/16/P/PE/025	Budowa kanalizacji sanitarnej w Rybniku	4 898	0	0
6	2000/PL/16/P/PE/026	Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu	890	0	0
7	2002/PL/16/P/PE/032	Oczyszczanie ścieków we Włocławku	3 541	0	0
8	2002/PL/16/P/PE/033	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze	4 840	0	2 860
9	2002/PL/16/P/PE/034	Gospodarka odpadami komunalnymi w Radomiu	2 288	0	95
10	2003/PL/16/P/PE/045	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Tarnowie	5 174	0	0
11	2002/PL/16/P/PE/030	Kalisz - gospodarowanie odpadami stałymi	2 325	0	2 325
12	2003/PL/16/P/PE/037	Oczyszczalnia ścieków w Grudziądzu	1 078	0	
13	2004/PL/16/C/PE/021	Program gospodarki wodno-ściekowej w Tarnobrzegu	2 481	0	1 583
14	2004/PL/16/C/PE/016	Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu	2 878	0	251
15	2000/PL/16/P/PE/007	Oczyszczanie ścieków na Podhalu	250	0	87
16	2004/PL/16/C/PE/011	Gospodarka wodno-ściekowa w Mysłowicach	3 092	0	49
17	2002/PL/16/P/PE/036	Uporządkowanie systemu zbierania i oczyszczania ścieków w Mielcu	2 865	0	177
18	2004/PL/16/C/PE/004	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bytom	920	0	1 060
19	2004/PL/16/C/PE/029	Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry i Świdnicy	5 328	0	0
20	2004/PL/16/C/PE/006	System ciepłowniczy Miasta Krakowa	10 874	0	0
21	2000/PL/16/P/PE/022	Oczyszczenie ścieków w Brzegu	3 433	0	0
22	2001/PL/16/P/PE/028	Poprawa jakości wody w Opolu	10 373	0	1 337
23	2005/PL/16/C/PE/014	Sanitacja rzeki Czarnej Staszowskiej - wykonanie kanalizacji sanitarnej	486	0	0
24	2000/PL/16/P/PE/016	Poprawa jakości wody w Szczecinie	10 000	0	0
25	2004/PL/16/C/PE/017	Modernizacja i rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie gminy Radom	5 213	0	0
26	2004/PL/16/C/PE/001	Gospodarka wodno-ściekowa w Będzinie	3 800	0	0
	Razem		111 638	2 296	9 994

kurs 1 euro=3,8166 PLN z dnia 30 grudnia 2006 r.

VIII.6.3. Pomoc techniczna w zakresie przygotowania przedsięwzięć do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności

W 2006 roku kontynuowana była realizacja dwóch projektów pomocy technicznej (memorandum finansowe nr 2000/PL/16/P/PA/003 oraz 2002/PL/16/P/PA/013) przeznaczonych na przygotowanie przedsięwzięć ubiegających się o dotację z Funduszu Spójności, w ramach których Komisja Europejska przyznała pomoc finansową w wysokości **15.337** tys. euro (tj. 75% wydatków kwalifikowanych).

Wpływy i wydatki środków przeznaczonych na pomoc techniczną osiągnięte w 2006 r. dotyczyły projektów przygotowywanych w ramach memorandum 013. Wpływy wyniosły **344** tys. zł, natomiast wydatki **284** tys. zł. Wielkości te odbiegają od kwoty planowanej, co jest skutkiem niezrealizowania w 2006 r. płatności pośredniej dla projektu 013 oraz płatności końcowej dla projektu 003. Postęp prac prowadzonych w ramach projektów przedstawiono poniżej.

- **Projekt objęty Memorandum Finansowym nr 2000/PL/16/P/PA/003 „Pomoc techniczna na przygotowanie projektów w sektorze środowiska”**

Narodowy Fundusz przygotował Raport Końcowy z realizacji projektu wraz z wnioskiem o płatność końcową. Raport został przekazany do Ministerstwa Środowiska w dniu 31 marca 2006 roku. Wszystkie umowy zostały zakończone i rozliczone.

Dla 5 z 7 przedsięwzięć objętych ww. pomocą techniczną planuje się przygotowanie pełnej dokumentacji do współfinansowania ze środków Funduszu Spójności z wykorzystaniem środków Memorandum Finansowego 013. Są to projekty zgodne z wymogami pierwszej osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

- **Projekt objęty Memorandum Finansowym 2002/PL/16/P/PA/013 „Pomoc techniczna dla sektora środowiska w Polsce”**

Rok 2006 był kolejnym rokiem wdrażania tego projektu. Narodowy Fundusz, prowadził prace związane z realizacją poszczególnych komponentów memorandum tzn:

- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania o środki z Funduszu Spójności,
- pomoc doradcza,
- szkolenia.

Całkowity budżet dla umów zawartych i planowanych w ramach tego memorandum 013 wynosił na koniec 2006 r. **8.823** tys. euro. Poniższa tabela przedstawia alokację środków na koniec 2006 r.

Tabela 23. Koszty kwalifikowane oraz udział środków Unii Europejskiej w ramach projektów pomocy technicznej memorandum finansowego 013 (tys. euro)

Zadanie	Zakres	Środki Memorandum Finansowego 013	Koszty kwalifikowane przedsięwzięć
I	Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania o środki z FS z tego:	5.028,3	6.704,4
I.1	Umowy zawarte	1.556,9	2.075,9
I.2	Przetargi ogłoszone	383,3	511,0
I.3	Przetargi planowane do ogłoszenia	3.088,1	4.117,5
II	Pomoc doradcza	150,0	200,0
III	Szkolenia	1.439,2	1.919,0
Razem		6.617,5	8.823,4

W 2006 r. procesem przygotowania przedsięwzięć w zakresie zadania I (Przygotowanie dokumentacji niezbędnej na potrzeby wnioskowania o środki z Funduszu Spójności) w ramach wyżej wspomnianego Memorandum objęto łącznie 52 projekty. W ramach nich w 2006 r. podejmowano działania dotyczące zawierania umów oraz organizacji przetargów (pkt I.1 – I.3 tabeli).

W roku 2006 zawarto umowy na opracowanie dokumentacji dla 19 przedsięwzięć (4 z zakresu gospodarki odpadami pozostałe 15 to przedsięwzięcia wodno - ściekowe). Łączna wartość zawartych w 2006 r. umów wynosi **1.654,3** tys. euro, co przy uwzględnieniu umów zawartych w 2005 r. w kwocie **421,6** tys. euro daje **2.075,9** tys. euro. (pkt I.1 tabeli).

Dla 3 przedsięwzięć (2 z zakresu gospodarki odpadami oraz 1 z zakresu gospodarki wodno-ściekowej) przygotowano dokumentację przetargową i ogłoszono przetargi na opracowanie dokumentacji wymaganej do wniosku do Funduszu Spójności. Szacowana łączna wartość netto zamówień wynosi **511** tys. euro, podpisanie umów z wykonawcami planowane jest w I kwartale 2007 r. (pkt I.2 tabeli).

Dla 27 przedsięwzięć planuje się ogłoszenie przetargów w I i II kw. 2007 r. - dla większości projektów dokumentacja przetargowa została przygotowana w 2006 roku, dla części jest w trakcie opracowywania i będzie gotowa w pierwszym kwartale roku 2007. Przewidywana łączna wartość netto zamówień wynosi **4.117,5** tys. euro (pkt I.3 tabeli).

Dla projektu Świadczenie pomocy doradczej Narodowemu Funduszowi i Ministerstwu Środowiska w zakresie pojawiających się problemów prawnych związanych z realizacją Funduszu Spójności w grudniu 2006 roku wszczęto postępowanie o udzielenie zamówienia (wartość netto ok. **200** tys. euro). (pkt. II tabeli).

W zakresie zadania III w 2006 roku zawarto 5 umów dla projektów o łącznej wartości **1.919** tys. euro.

W 2006 roku w ramach wszystkich zadań dotyczących realizacji Memorandum Finansowego Narodowy Fundusz:

- opracowywał we współpracy z wnioskodawcami dokumentację przetargową wraz z szacowaniem kosztów przygotowania dokumentacji,
- zawarł z wnioskodawcami 17 porozumień o współfinansowaniu przygotowania dokumentacji (w tym porozumienie ramowe z KZGW),
- przeprowadzał postępowania przetargowe, w tym brał udział w komisjach przetargowych dla 21 projektów,
- realizował umowy, w tym kontakty z wykonawcami oraz weryfikował dokumenty przygotowane przez wykonawców,
- przygotowywał sprawozdania i raporty z postępów w realizacji projektu, uczestniczył w posiedzeniach Komitetu Monitorującego oraz przygotował i przekazał do Sektorowego Urzędnika Zatwierdzającego wniosek o zmianę Memorandum Finansowego 2002/PL/16/P/PA/013. Wniosek dotyczy przedłużenia realizacji memorandum finansowego do końca 2010 roku.

VIII.6.4. Przygotowanie przedsięwzięć do dofinansowania z Funduszu Spójności

W 2006 r. Narodowy Fundusz oceniał i weryfikował zgodność z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko projektów wskazanych do przygotowania przez Ministra Środowiska w latach 2003-2005 oraz zgłoszonych za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które nie uzyskały decyzji o dofinansowaniu w okresie budżetowania 2004-2006 z powodu braku środków. Prowadzone prace dotyczyły

m.in. zmiany grupowej formuły ich przygotowania i przekształcenia ich struktury instytucjonalnej w umożliwiającą dalsze ich przygotowywanie w formie projektów pojedynczych. Uzgodniono z Ministerstwem Środowiska „Listę projektów priorytetowych do przygotowywania w 2006 roku” o koszcie inwestycyjnym wynoszącym około 3 mld euro.

Narodowy Fundusz ocenił stan przygotowania tych przedsięwzięć i zdefiniował zakres niezbędnych prac w celu przygotowania kompletnej dokumentacji do wnioskowania o dofinansowanie z Funduszu Spójności i realizacji projektu. Większość przygotowywanych przedsięwzięć objęto pomocą techniczną współfinansowaną z MF 013. Dla Wnioskodawców, którzy nie korzystają ze współfinansowania z MF 013 Narodowy Fundusz organizował spotkania i szkolenia mające na celu zapoznanie ich z procedurami i zasadami obowiązującymi w Funduszu Spójności. Uzgodniono z wnioskodawcami harmonogramy przygotowania wymaganej dokumentacji, ustalano optymalną dla projektu strukturę instytucjonalną, zweryfikowano zakres rzeczowy, dokonano oceny przeprowadzonych procedur oddziaływania na środowisko, zaopiniowano dokumentację przetargową i studia wykonalności.

W celu zapewnienia wykorzystania alokacji 2007 r. projekty umieszczone na „Liście projektów priorytetowych do dofinansowania z Funduszu Spójności” były monitorowane pod kątem ich gotowości do realizacji i wnioskowania o środki Funduszu Spójności. Wyłoniono grupę 12 przedsięwzięć o łącznym koszcie ok. 576.950 tys. euro, których stan przygotowania wskazuje na możliwość uzyskania decyzji o dofinansowaniu w 2007 r. Dla wnioskodawców tych projektów zorganizowano spotkanie w NFOŚiGW oraz dwudniowe szkolenie. Dodatkowo wybrano grupę projektów mogących uzyskać akceptację Narodowego Funduszu w 2007 r. Jest ich 16 o łącznym koszcie ok. **419.250** tys. euro.

W zakresie identyfikacji nowych przedsięwzięć do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej przekazały we wrześniu 2006 roku Karty Potencjalnych Przedsięwzięć dla 83 nowych projektów do dofinansowania z Funduszu Spójności. Narodowy Fundusz dokonał oceny zgłoszonych przedsięwzięć pod kątem zgodności z celami poszczególnych osi priorytetowych POIiŚ, tj.:

- Oś Priorytetowa I - 41 projektów o wartości **1.200** mln euro,
- Oś Priorytetowa II - 10 projektów o wartości **173** mln euro,
- Oś Priorytetowa X - 1 projekt (brak danych odnośnie wartości projektu),
- pozostałe 31 projektów o wartości **249** mln euro, wg oceny Narodowego Funduszu nie spełnia żadnego z priorytetów POIiŚ.

W zakresie innych działań intensyfikujących wykorzystanie środków Funduszu Spójności Narodowy Fundusz:

- opracował metodykę wyznaczania w ramach aglomeracji zakresu sieci kanalizacyjnej, która może być objęta finansowaniem z Funduszu Spójności, która następnie została zaakceptowana przez Ministra Środowiska,
- współpracował z konsultantami programu JASPERS w przygotowaniu wytycznych do przygotowania inwestycji w zakresie środowiska współfinansowanych przez Fundusz Spójności i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w latach 2007-2013,
- opiniował projekty dokumentów programowych określających zasady wdrażania Funduszu Spójności w nowym okresie programowania

VIII.7. Sektorowy Program Operacyjny - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw Działanie 2.4

Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO-WKP, „Unia dla przedsiębiorczych – Program Konkurencyjność”) skierowany jest do przedsiębiorstw zainteresowanych zwiększeniem swojej konkurencyjności w warunkach Jednolitego Rynku Europejskiego. Inwestycje dla ochrony środowiska to jeden z kierunków wsparcia tego programu, realizowany poprzez Działanie 2.4 SPO-WKP.

Narodowy Fundusz jest Instytucją Wdrażającą Działanie 2.4 „Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowywania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska” w ramach Priorytetu 2 „Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw” Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP).

Beneficjentami Działania 2.4 są małe, średnie oraz duże przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem MSP, bez względu na formę własności.

Działanie 2.4 realizowane jest poprzez następujące poddziałania:

- 2.4.1 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie przeprowadzania inwestycji koniecznych do uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- 2.4.2 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- 2.4.3 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza,
- 2.4.4 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie przyjęcia Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw”, znowelizowanego w 2006 r. rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego, Narodowy Fundusz został zobligowany do podjęcia zobowiązań finansowych dla finansowania działania 2.4 w latach 2004-2006 w kwocie **51.800** tys. euro. Kwota ta stanowi 25% sumy alokacji środków publicznych (krajowych i UE) przeznaczonych na realizację działania 2.4 w ramach SPO WKP w kwocie **207.167** tys. euro. Pozostała suma w wysokości **155.367** tys. euro stanowić będzie udział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

W wyniku przeprowadzonego naboru wniosków, ich selekcji zakończonej podpisaniem umów w 2005 i 2006 r. na działanie 2.4 podjęto zobowiązania umowne wydatkowania środków publicznych w kwocie **743.280** tys. zł. W sumie tej udział Narodowego Funduszu mierzony jako ekwiwalent dotacji brutto wynosi **218.450** tys. zł, zaś EFRR **524.831** tys. zł. Środki te uzupełniają wkład prywatny beneficjentów dofinansowania w wysokości prawie **1.460.000** tys. zł, co stanowi 65% kosztu całkowitego realizowanych przedsięwzięć.

VIII.7.1. Selekcja projektów w 2006 r. do dofinansowania w ramach SPO WKP

W 2006 roku zakończyły się trzy rundy naboru wniosków do Działania 2.4 SPO WKP, które odbyły się w następujących terminach:

- III runda aplikacyjna - 15 listopada 2005 r. – 6 stycznia 2006 r.
- IV runda aplikacyjna - 6 lutego 2006 r. – 6 marca 2006 r.
- V runda aplikacyjna - 22 maja 2006 r. – 26 czerwca 2006 r.

Wpływające do Narodowego Funduszu wnioski zostały podane analizie formalnej i merytorycznej, na której podstawie sporządzono listę rankingową, którą wraz z dokumentacją przekazano do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (Instytucja Zarządzająca).

W 2006 r. Minister Rozwoju Regionalnego zaakceptował do dofinansowania 243 projekty na łączną kwotę dofinansowania **812.076** tys. zł. Z zaakceptowanych wniosków w umowy o dofinansowanie przekształciło się 224 wnioski. Nie podpisano umów na realizację 19 projektów z uwagi na rezygnację wnioskodawcy z realizacji projektu lub rezygnację wnioskodawcy z dofinansowania w ramach Działania 2.4 i podpisania umowy oraz niespełnienie warunków, pod jakimi projekt został zaakceptowany do dofinansowania. W części projektów kwota dofinansowania określona w umowie była niższa niż we wniosku. Ostatecznie w 2006 r. w ramach Działania 2.4. zawarto 224 umowy na kwotę łączną dofinansowania **642.483** tys. zł, co stanowi 79% alokacji środków. Poniższe zestawienie przedstawia liczbę zatwierdzonych i zawartych umów w 2006r. w ramach Działania 2.4

Tabela 24. Liczba zatwierdzonych i zawartych umów w 2006 r. w ramach Działania 2.4

Runda	Liczba wniosków	Wnioskowana kwota dofinansowana (tys. zł)	Liczba zatwierdzonych projektów	Wartość zatwierzonego dofinansowania (tys. zł)	Liczba projektów (po rezygnacji/ odrzuceniu)	Liczba zawartych umów	Wartość zawartych umów (tys. zł)
1	2	3	4	5	6	7	8
II	110	501.394	75	326.862	66	66	229.898
III	73	317.935	59	256.024	54	54	218.745
IV	70	232.543	47	95.548	43	43	81.810
V	89	214.685	62	133.641	61	61	112.030
Razem	342	1.266.557	243	812.076	224	224	642.483

Udział Narodowego Funduszu w finansowaniu przedsięwzięć w wyniku podpisania w 2006 r. umów o dofinansowanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Udział środków Narodowego Funduszu i EFRR w finansowaniu przedsięwzięć w ramach Działania 2.4 – umowy zawarte w 2006 r.

Runda	Liczba zawartych umów	Wysokość zatwierzonego wsparcia (tys. zł)		
		Razem	EFRR	Narodowy Fundusz (dotacja + EDB pożyczki)
1	2	3	4	5
II	66	229.898	164.451	65.447
III	54	218.745	154.963	63.783
IV	43	81.810	55.841	25.970
V	61	112.030	76.803	35.227
razem	224	642.483	452.057	190.426

Projekty, na realizację, których zawarto umowy o dofinansowanie w 2006 r. dedykowane są poszczególnym poddziałaniom w sposób przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 26. Liczba i wartość zawartych umów w 2006 r. w ramach Działania 2.4 - układ poddziałań

Poddziałanie	Liczba zawartych umów	Wartość zawartych umów (tys. zł)
1	2	3
2.4.1	95	359.847
2.4.2	46	56.793
2.4.3	16	90.002
2.4.4	67	135.841
RAZEM	224	642.483

VIII.7.2. Realizacja finansowa umów SPO WKP

W ramach Działania 2.4 SPO WKP w roku 2006 zrealizowano 42 wnioski beneficjentów o płatność, z tego 14 to wnioski o płatność końcową. Na realizację programu wypłacono łącznie **30.218** tys. zł, z czego ze środków EFRR - **21.157** tys. zł, a ze środków Narodowego Funduszu **9.061** tys. zł dotacji inwestycyjnych. Wpłaty środków znacząco przyspieszyły w II połowie 2006 r.

Na przyspieszenie realizacji płatności wpływ miała zmiana sposobu zatwierdzania zbiorczych wniosków o płatność, wprowadzona na podstawie umów podpisanych pomiędzy Ministerstwem Środowiska i Narodowy Fundusz oraz Ministerstwem Środowiska i Ministerstwem Rozwoju Regionalnego.

VIII.7.3. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2006 r.

Oprócz umów wykazanych w ramach programu 16 w dziedzinach: ochrona wód, ochrona powietrza, ochrona powierzchni ziemi należy uwzględnić efekt ekologiczny i rzeczowy przedsięwzięć prowadzonych przez Departament Przedsięwzięć Strukturalnych, który prezentuje poniższa tabela:

Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu	Jednostka miary
1	2	3	4
16.1 - Poddziałanie 2.4.1	Realizacja inwestycji dla których wymagane jest pozwolenie zintegrowane	68	szt.
	Redukcja emisji SO ₂	9.041,9	Mg/r
	Redukcja emisji pyłu	3.319,1	Mg/r
	Redukcja emisji CO	6.232,3	Mg/r
	Redukcja emisji Nox	1.322,2	Mg/r
	Redukcja emisji CO ₂	92.925	Mg/r
	Redukcja emisji sadzy	0,6	Mg/r
	Redukcja żużli, popiołów i pyłów	926,5	Mg/r
	Redukcja odpadów przemysłowych	20.257,2	Mg/r
	Oszczędność zużycia wody	12.844,8	m ³ /r
	Oszczędność energii cieplnej	500	MWh/r

Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu	Jednostka miary
1	2	3	4
16.2 - Poddziałanie 2.4.2	Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków przemysłowych	14	szt.
	Modernizacja oczyszczalni ścieków przemysłowych	28	szt.
	Oszczędność zużycia wody	1.165.193	m ³ /r
	Odzysk energii cieplnej	3.000	MWh/r
	Osiągnięcie redukcji ładunków zanieczyszczeń zgodnie ze standardami ochrony środowiska w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej (dot. BZT5, ChZT, zawiesiny ogólnej, metali ciężkich, siarczanów, siarczków, azotu, fosforu, cyjanków, chlorków,...)	indywidualnie dla każdego z 42 obiektów	
16.3 - Poddziałanie 2.4.3	Modernizacja obiektów ochrony powietrza	9	szt.
	Redukcja emisji SO ₂	1.596,1	Mg/r
	Redukcja emisji pyłu	618,7	Mg/r
	Redukcja emisji CO	68,1	Mg/r
	Redukcja emisji Nox	307,3	Mg/r
	Redukcja emisji CO ₂	256.062,0	Mg/r
	Redukcja emisji sadzy	0,09	Mg/r
16.4 - Poddziałanie 2.4.4	Modernizacja obiektów zagospodarowania odpadów przemysłowych i niebezpiecznych	57	szt.
	Redukcja odpadów przemysłowych	428.077,0	Mg/r
	Redukcja odpadów niebezpiecznych	8.321,1	Mg/r
	Redukcja odpadów drogowych	47.351,3	Mg/r
	Redukcja żużli i popiołów	340.408,1	Mg/r
	Wykorzystanie odpadów jako paliwa alternatywnego	134.305,9	Mg/r
	Redukcja pojazdów wycofanych z eksploatacji	2.550	szt/r

VIII.8. Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizmu Finansowy

Minister Środowiska powierzył NFOŚiGW do wykonania zadania związane z projektami współfinansowanymi ze środków MF EOG, w ramach obszarów priorytetowych:

- Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez między innymi redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii (projekty inwestycyjne)
- Promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami (projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne)
- Ochrona środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia zdolności administracyjnych do wprowadzania w życie odpowiednich przepisów istotnych dla realizacji projektów inwestycyjnych (projekty nieinwestycyjne)

W ramach ogłoszonej rundy aplikacyjnej w 2006 r. złożonych zostało łącznie 694 wnioski o dofinansowanie w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Wnioski te zostały poddane ocenie formalnej w Narodowym Funduszu. W jej wyniku 624 wnioski przeszły pozytywnie ocenę formalną, 61 wniosków uzyskało negatywną ocenę formalną, 4 wnioski wysłane zostały błędnie, 5 wniosków zostało wycofanych (rezygnacja wnioskodawcy).

W kolejnym etapie oceny wniosków ocenie merytoryczno-technicznej poddano 624 wnioski z których 582 wnioski przeszły pozytywnie ocenę merytoryczno-techniczną. Wnioski te zostały zgłoszone w projektach list rankingowych do Komitetu Sterującego. Łączna wnioskowana kwota dofinansowania zadań dla trzech priorytetów, zgłoszonych wynosiła **564.460** tys. euro, przy całkowitym koszcie planowanych przedsięwzięć **736.200** tys. euro. Komitet Sterujący zarekomendował do dofinansowania w ramach środków z MF EOG/NMF 99 wniosków.

Narodowy Fundusz nie uczestniczy we współfinansowaniu projektów realizowanych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego

IX. Działalność wybranych komórek organizacyjnych biura Narodowego Funduszu

Wśród najistotniejszych zagadnień realizowanych przez pracowników biura Narodowego Funduszu, a nie opisanych w pozostałych rozdziałach sprawozdania należy wymienić działania podejmowane w:

- Wydziale Komunikacji Społecznej,
- Zespole Współpracy z Regionami,
- Departamencie Kontroli Funduszy Strukturalnych i Departamencie Kontroli Funduszu Spójności,
- Wydziale Organizacyjnym i Administracyjnym,
- Zespole Zamówień Publicznych.

IX.1. Wydział Komunikacji Społecznej

Wydział Komunikacji Społecznej w 2006 r. prowadził działania informacyjno-promocyjne służące upowszechnianiu działań Narodowego Funduszu w zakresie finansowania przedsięwzięć proekologicznych poprzez:

- przygotowanie i obsługę szkoleń dla beneficjentów ISPA/Fundusz Spójności 2000-2005 oraz organizację konferencji na temat przygotowania przedsięwzięć do Funduszu Spójności w nowym okresie programowania 2007-2013. Łącznie przeprowadzonych zostało 6 szkoleń dwu- lub trzydniowych oraz 8 konferencji jednodniowych dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie i wydanie trzech numerów biuletynu informacyjnego „Nasze Środowisko” w łącznym nakładzie ok. 8 tys. egz,
- publikację kilka artykułów i informacji w różnych tytułach prasowych (np. „Rzeczpospolita”, „Przegląd Komunalny”, „Przegląd Samorządowy”) na temat działalności Narodowego Funduszu,
- przygotowanie udziału Narodowego Funduszu w MTE Poleko 2006 w Poznaniu. Za stoisko sprzyjające realizacji strategii marketingowej na targach POLEKO 2006 Narodowy Fundusz otrzymał złoty medal ACANTUS AUREUS.

IX.2. Zespół Współpracy z Regionami

Podstawowym zadaniem Zespołu jest współpraca z zarządami wojewódzkich funduszy oraz utrzymywanie kontaktów z Urzędami Wojewódzkimi i Marszałkowskimi w sprawach związanych z działalnością Narodowego Funduszu.

W roku 2006 działalność Zespołu, przy współpracy z komórkami merytorycznymi Narodowego Funduszu, skoncentrowana była przede wszystkim na współpracy pomiędzy funduszami ochrony środowiska przy wykorzystaniu Funduszu Spójności oraz funduszy strukturalnych.

W tym celu organizowane były spotkania, w trakcie których dyskutowano nad:

- projektami przygotowywanymi do Funduszu Spójności – 89 projektów wskazanych przez Ministra Środowiska w kontekście zasad programowania na lata 2007-2013,
- przyczynami trudności w wykorzystaniu środków unijnych,
- zmianami priorytetów środowiskowych w Programie Operacyjnym „Infrastruktura i Środowisko”,
- założeniami do koncepcji wdrażania Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” przez Narodowy i wojewódzkie fundusze,
- przewidywaną rolą wojewódzkich funduszy przy realizacji projektów ochrony środowiska i gospodarki wodnej Regionalnych Programów Operacyjnych

W celu bardziej szczegółowego określenia zasad współpracy przy dofinansowywaniu przedsięwzięć zostały podpisane Porozumienia o współpracy pomiędzy Narodowym Funduszem a wojewódzkimi funduszami w Poznaniu, Katowicach, Zielonej Górze. Poza ww tematami spotkań, istotnym było również omówienie perspektyw i możliwości współpracy BOŚ S.A. z funduszami ochrony środowiska w działaniach na rzecz ekologii, roli Banku w finansowaniu zadań z zakresu ochrony środowiska.

W związku z licznymi zmianami w przepisach wchodzących w życie w roku 2006, zorganizowane zostało spotkanie z przedstawicielami urzędów marszałkowskich w celu poprawienia dyscypliny wpłat oraz omówienia problemów dotyczących sprawozdawczości.

IX.3. Departament Kontroli Funduszy Strukturalnych i Departament Kontroli Funduszu Spójności.

Departamenty te w 2006 roku prowadziły kontrolę realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków krajowych, publicznych środków wspólnotowych (Funduszu Spójności/ISPA, MFEOG/NMF oraz funduszy strukturalnych – Działanie 2.4), zarówno w miejscu realizacji jak i na podstawie przedkładanych w Narodowym Funduszu dokumentów, dotyczących rozliczeń finansowych, końcowych rozliczeń rzeczowych oraz wniosków dotyczących umorzenia części pożyczek. Działalność kontrolna objęła również weryfikację i akceptację harmonogramów rzeczowo-finansowych do umów o dofinansowanie przedsięwzięć zarówno ze środków Narodowego Funduszu jak i ww. publicznych środków wspólnotowych oraz wizytację podmiotów ubiegających się o ulgi w ramach opłat eksploatacyjnych.

W 2006 roku przeprowadzono łącznie 379 kontroli terenowych, w tym:

- 190 kontroli dotyczących przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków Narodowego Funduszu, w tym 180 przedsięwzięć dofinansowanych na podstawie zawartych umów i 10 wniosków o dofinansowanie – jako wizytacji przedumownych,
- 3 wizytacje podmiotów ubiegających się o ulgi w ramach opłat eksploatacyjnych,
- 115 kontroli przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków funduszy strukturalnych, w tym 96 wizytacji przedrealizacyjnych przedsięwzięć i 19 kontroli płatności końcowych przedsięwzięć,
- 70 kontroli przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków Funduszu Spójności, w tym 21 kontroli przedrealizacyjnych przygotowania beneficjentów do realizacji projektów FS, 3 kontrole przeddelegacyjne podmiotów przejmujących prawa i obowiązki POZR i 46 kontroli realizacyjnych przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków FS.
- 1 kontrolę przedumowną projektu złożonego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG/NMF.

Oprócz kontroli terenowych odbywały się rutynowe kontrole dokumentów i umów dla środków obsługiwanych przez Narodowy Fundusz. Działalnia te koncentrowały się na:

- weryfikacji harmonogramów rzeczowo-finansowych,
- akceptacji umów (porozumień) o dofinansowanie projektów Funduszu Spójności,
- kontroli i weryfikacji dokumentów dotyczących rozliczeń finansowych,
- kontroli końcowych rozliczeń rzeczowych,
- kontroli inwestycje finansowane z umorzonych części pożyczek.

IX.4. Wydział Organizacyjny i Administracyjny

W 2006 roku Wydział Organizacyjny:

- opracowywał dokumenty, wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska. Opracował i przedłożył Ministrowi Środowiska projekt Statutu Narodowego Funduszu,
- koordynował prace związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, w tym współpracował z instytucjami zewnętrznymi w tym zakresie,
- monitorował stan przygotowania komórek organizacyjnych Narodowego Funduszu do wdrażania Programu Operacyjnego w zakresie środowiskowych osi priorytetowych,
- brał udział w przystosowaniu struktury organizacyjnej Narodowego Funduszu do pełnienia funkcji instytucji wdrażającej w nowym okresie programowania,
- opracowywał dokumenty wynikające z bieżących potrzeb funkcjonowania Narodowego Funduszu,
- aktualizował wewnętrzne regulacje,
- opracowywał opinie prawne dotyczące zawieranych umów,
- opracowywał opinie prawne do projektów aktów prawa powszechnie obowiązującego,
- wspomagał komórki organizacyjne w zakresie archiwizacji dokumentów.

Wydatki i zakupy inwestycyjne własne biura Narodowego Funduszu, nadzorowane przez Dyrektora Biura, obejmują koszty związane z zakupem nowych tj. nie zaliczonych do pierwszego wyposażenia – środków trwałych bądź wartości niematerialnych i prawnych, a także koszty związane z ich budową, wytworzeniem lub ulepszeniem.

W 2006 r. wydatki i zakupy inwestycyjne własne dotyczyły pozycji wymienionych w tabelach 27 i 28:

Tabela 27. Zakupy inwestycyjne własne w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2006	Wykonanie 2006
1.	Zakup nieruchomości Konstruktorska 3.	11 000	0
2.	Zakup serwerów dla systemu SAP i rozbudowa infrastruktury informatycznej	360	132
3.	Zakup zestawów komputerowych	305	130
4.	Zakup samochodów służbowych	180	0
5.	Zakup mebli biurowych	100	17
6.	Zakup i wdrożenie systemu do zarządzania infrastrukturą informatyczną	100	0
7.	Zakup i wdrożenie systemu do wykonywania kopii zapasowych	80	0
8.	Zakup notebooków	65	0
9.	Zakup wydajnych drukarek laserowych	55	38
10.	Zakup licencji na klaster dla Lotus Notes/Domino	50	0
11.	Instalacja macierzy (kontynuacja zadania z 2005 r.)	25	25
12.	Zakup urządzeń komputerowych dla komórek organizacyjnych	25	11
13.	Zakup i aktualizacja oprogramowania	40	56
14.	Zakup i wdrożenie systemu Help Desk	20	0
15.	Pozostałe i rezerwa inwestycyjna	100	32
16.	Razem zakupy inwestycyjne własne	12 505	441

Tabela 28. Wydatki inwestycyjne własne w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2006	Wykonanie 2006
1.	Modernizacja elewacji budynków przy ul. Konstruktorskiej 1, 1A, 3A	3 700	3 095
2.	Wykonanie gazowej instalacji gaszącej w pomieszczeniu serwerowni w budynku Konstruktorska 1.	100	0
3.	Budowa miejsc postojowych wzdłuż ul. Konstruktorskiej	293	0
4.	Aktualizacja systemu mySAP.com w wersji 4.6.C oraz modułów dedykowanych do nowej wersji	400	0
5.	Wykonanie systemu do obsługi środków z tytułu ustawy o recyklingu pojazdów	250	0
6.	Pozostałe i rezerwa inwestycyjna	3 752	33
7.	Razem wydatki inwestycyjne własne	8 495	3 128

IX.5. Zespół Zamówień Publicznych

W 2006 roku Zespół Zamówień Publicznych przygotował/prowadził łącznie 78 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, stosując w 62 przypadkach procedury konkurencyjne, w

tym 46 postępowań w drodze przetargu nieograniczonego, 3 przetargi ograniczone, 3 negocjacje z ogłoszeniem, 2 postępowania w drodze dialogu konkurencyjnego, 6 negocjacji bez ogłoszenia, 2 zapytania o cenę oraz w 16 przypadkach przeprowadzono postępowanie w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Część postępowań prowadzona była w imieniu Ministra Środowiska na podstawie umowy dotyczącej przygotowania i realizacji projektów w ramach Piątego Programu Indykatoryjnego Ekologicznego Funduszu Partnerskiego Phare.

Z prowadzonych postępowań:

- 56 postępowań dotyczyło wartości szacunkowej poniżej 137 tys. euro, 22 powyżej tej wartości,
- 16 postępowań unieważniono w całości, 3 postępowania unieważniono częściowo. Zawarto łącznie 62 umowy,
- protesty składano w 12 postępowaniach. Nie złożono żadnego odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Załącznik 1

Wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu rozpatrywane w 2006 roku - wg daty wpłynięcia (łącznie z wnioskami o pożyczkę płatniczą)

Dziedzina/ Przedsięwzięcie	Ogółem			Wnioski zgłoszone w 2006 roku			Wnioski zgłoszone przed 01.01.2006 r.		
	Liczba wniosków	Koszt przedsięwzięcia	Wnioskowane dofinansowanie	Liczba wniosków	Koszt przedsięwzięcia	Wnioskowane dofinansowanie	Liczba wniosków	Koszt przedsięwzięcia	Wnioskowane dofinansowanie
		tys. zł	tys. zł		tys. zł	tys. zł		tys. zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ochrona wód i gospodarka wodna	128	2 377 430	694 213	66	1 250 010	314 002	62	1 127 420	380 210
Ochrona powietrza	172	4 176 204	1 603 659	75	1 920 537	511 367	97	2 255 667	1 092 292
Ochrona powierzchni ziemi	62	538 447	284 649	36	225 713	133 020	26	312 733	151 629
Ochrona przyrody i krajobrazu	173	156 057	101 615	150	129 489	88 020	23	26 568	13 595
Leśnictwo	55	208 578	98 818	35	115 543	62 417	20	93 035	36 401
Górnictwo	16	1 795 403	328 550	9	1 506 037	218 255	7	289 366	110 296
Geologia	96	284 429	227 542	22	74 492	47 886	74	209 937	179 656
Państwowy Monitoring Środowiska	69	179 602	166 857	42	120 809	114 495	27	58 794	52 362
Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	75	145 126	80 543	40	53 291	33 234	35	91 836	47 309
Edukacja ekologiczna	319	115 777	54 516	293	111 801	51 975	26	3 976	2 540
Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	170	796 949	33 283	102	788 676	27 061	68	8 272	6 221
Fundusz Spójności	197	10 668 056	2 259 022	114	9 022 814	1 871 005	83	1 645 242	388 016
SPO WKP	310	4 211 907	389 304	226	2 854 292	283 856	84	1 357 615	105 448
Pozostałe	6	7 854	7 854	4	7 534	7 534	2	320	320

Załącznik 2

Wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu rozpatrywane w 2006 roku - etapy rozpatrywania (łącznie z wnioskami o pożyczkę płatniczą)

Dziedzina/ Przedsięwzięcie	Liczba wniosków	Koszt przedsięwzięcia	Wnioskowane dofinansowanie	Etap rozpatrywania wniosków na dzień 31.12.2006 r.							
				po zawarciu umowy/ aneksu	przyznane dofinansowanie	skierowane do Rady Nadzorczej	zakwalifikowane na listy rankingowe (dotacje)	w trakcie oceny	odmowa	rezygnacja lub inny sposób załatwienia	bez oceny
1	2	tys. zł	tys. zł	5	6	7	8	9	10	11	12
Ochrona wód i gospodarka wodna	128	2 377 430	694 213	60	9			5	33	20	1
Ochrona powietrza	172	4 176 204	1 603 659	51	8		11	53	42	5	2
Ochrona powierzchni ziemi	62	538 447	284 649	14	3		1	20	23		1
Ochrona przyrody i krajobrazu	173	156 057	101 615	56				33	81	2	1
Leśnictwo	55	208 578	98 818	22				7	26		
Górnictwo	16	1 795 403	328 550	7	1		1	3	4		
Geologia	96	284 429	227 542	31	21	1		29	14		
Państwowy Monitoring Środowiska	69	179 602	166 857	33	1			4	31		
Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	75	145 126	80 543	10				60	5		
Edukacja ekologiczna	319	115 777	54 516	156	11		10	5	124	11	2
Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	170	796 949	33 283	48	13			63	2	44	
Fundusz Spójności	197	10 668 056	2 259 022	9	58	5	1	89	1	24	10
SPO WKP	310	4 211 907	389 304	222	6		2	1	65	14	
Pozostałe	6	7 854	7 854	1	3					2	

Załącznik 3

Wnioski o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu rozpatrywane w 2006 roku - etapy rozpatrywania (łącznie z wnioskami o pożyczkę płatniczą)

Dziedzina/ Przedsięwzięcie	Ogółem (kol. 5-7 załącznika 2)				w tym decyzje z 2006 roku			
	Liczba wniosków	Przyznane dofinansowanie			Liczba wniosków	Przyznane dofinansowanie		
		Razem	dotacja	pożyczka lub kredyt		Razem	dotacja	pożyczka lub kredyt
		tys. zł	tys. zł	tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ochrona wód i gospodarka wodna	69	271 599	55 988	215 611	66	260 750	52 572	208 179
Ochrona powietrza	59	366 204	28 387	337 817	56	192 687	24 870	167 817
Ochrona powierzchni ziemi	17	69 158	31 777	37 381	15	56 426	19 045	37 381
Ochrona przyrody i krajobrazu	56	16 796	16 796	0	56	16 796	16 796	0
Leśnictwo	22	17 695	17 695	0	22	17 695	17 695	0
Górnictwo	8	99 640	68 640	31 000	8	99 640	68 640	31 000
Geologia	53	145 017	145 017	0	46	138 402	138 402	0
Państwowy Monitoring Środowiska	34	81 469	81 469	0	34	81 469	81 469	0
Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	10	5 890	5 890	0	10	5 890	5 890	0
Edukacja ekologiczna	167	23 205	23 205	0	166	23 114	23 114	0
Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	61	12 206	12 206	0	58	11 984	11 984	0
Fundusz Spójności	72	814 540	2 937	811 603	52	796 306	1 269	795 037
SPO WKP	228	200 985	195 442	5 543	228	200 985	195 442	5 543
Pozostałe	4	7 534	7 534	0	4	7 534	7 534	0